

Mor a Montserrat el pare Miquel Estradé, un dels autors espirituals més llegits

«Un monjo amb els dons de la paraula i de l'escolta»

El dissabte 2 d'agost, moria el P. Miquel Estradé afectat per un càncer de pulmó. Les exèquies es van celebrar el dia 4 a Montserrat. Familiars, amics i seguidors del P. Miquel omplien la basílica. El pare prior, Josep Maria Cardona, va destacar en l'homilia la capacitat d'aquest monjo per comunicar el seu pensament cristià, tant per mitjà de nombroses conferències i escrits, com en el tracte personal. El prior de Montserrat va subratllar el fet que Miquel Estradé posés al servei dels altres la seva humanitat escoltant aquells que se li acostaven. «Déu li havia concedit els dons de la paraula i de l'escolta, de l'amistat fonda i d'una càlida humanitat, i no se'ls guardà per a ell sinó que els posà contínuament, fins a darrera hora, al servei dels altres, al servei nostre, al servei de la nostra Església i del nostre poble.» Miquel Estradé havia escrit nombrosos llibres de contingut espiritual i col·laborava en diverses publicacions com *Catalunya Cristiana*, *Serra d'Or*, *Foc Nou* i *Saó*.

Pàg. 8

Encontre de les Comunitats de base del Brasil

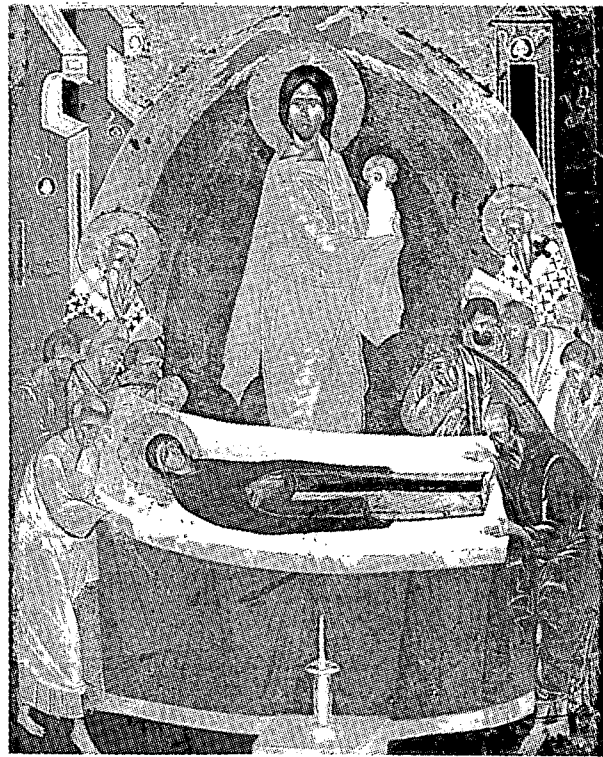

La relació entre els pobres i el catolicisme popular i la necessitat de la reforma agrària van destacar com a temes principals del IX Encontre Intereclesial de les Comunitats de base (Ceb) celebrat a São Luis do Maranhão. La població negra i indígena del Brasil està recuperant, gràcies a l'esforç de nombrosos catequistes, l'expressió autòctona de la seva espiritualitat. Es va decidir continuar reivindicant amb urgència la reforma agrària en un país que té un 60% de pobres. Les Ceb es van erigir com una força de resistència i de compromís sociopolític durant la dictadura militar dels anys seixanta. En l'actualitat, la seva

opció prioritària continua sent conjugar fe i justícia. El bisbe Pere Casaldàliga, fill de Navàs, ha impulsat des del principi aquest moviment eclesial.

Pàg. 16

Festa de l'Assumpció de la Mare de Déu

Maria té un lloc únic en els Evangelis, en el misteri de la Salvació i en la fe dels cristians. Ella, que plena de joia va cantar el *Magnificat*, és Mare de Déu i Mare dels creients. En la secció «En primer pla», *Maria en la història i la fe dels cristians*, proposem un recorregut per la devoció popular a Maria al llarg dels temps i segons les diverses confessions cristianes, així com la catequesi del papa Joan Pau II, on explica la «dormició» de la Verge: l'assumpció al cel no nega la seva mort.

Pàgs. 5-7

9 Festa dels fanalets de Sant Jaume a Lleida

17 Preparació del Congrés de Pastoral Evangelitzadora

22-23 Ekumene: sembrar en els camps del Senyor

Editorial

El guiatge pastoral del Papa

Crida l'atenció de molts la força espiritual amb què Joan Pau II impulsa en aquests moments, per damunt de les seves dificultats físiques, diverses iniciatives eclesials importants. No tothom qui segueix amb interès la seva activitat és creient catòlic: el Papa Wojtyła és observat avui amb admiració des d'àmbits molt diversos. Val a dir que, en contrapartida, tampoc no tots els creients catòlics mostren prou atenció i sensibilitat respecte el guiatge pastoral del Papa. Alguns n'estan distrets, o entretinguts amb remarques tòpiques, o, fins i tot, recelosos. Observem, breument, tres fites que destaquen avui en l'agenda de Joan Pau II.

D'aquí a pocs dies serà a París. Hi té una cita amb la joventut. No és aquesta la primera. S'inscriu en una llarga trajectòria de trobades amb els joves, arreu del món. Aquest any toca celebrar-la a Europa i tindrà lloc a la capital francesa. Des de fa temps, milers i milers de nois i noies es preparen espiritualment i materialment per acudir-hi. Saben que no van a un espectacle, que no hi trobaran un ídol del rock, ni un campió esportiu. El Papa els parlarà de Jesucrist i de l'Evangeli, del diàleg entre les noves generacions i la fe cristiana, de l'esforç personal i comunitari que han de fer els joves per respondre a la seva vocació... El seu nombre, tanmateix, superarà el de molts encontres més afalagadors... «El futur del món i de l'Església pertany a les joves generacions que, nascudes aquest segle, seran

madures el vinent, el primer del nou mil·lenni», ha dit el Papa.

Rio de Janeiro espera el Papa a començaments de la tardor. Tot Brasil s'hi prepara amb goig. El Brasil, que, amb cent cinquanta milions d'habitants, amb grans centres financers i amb miserables *favelas*, travessat de ganes de viure amb alegria i de gravíssims problemes socials... és el més clar exponent d'un Tercer Món que no es resigna a ser-ho també en el segle XXI. Corre el rumor, fonamentadament, que al voltant de la data de la visita a Rio del Papa, la Comissió Pontifícia de Justícia i Pau farà públic un document sobre la terra. Juntament amb l'habitatge, el repartiment de la terra és avui el problema social brasiler número u. Els moviments «sense sostre» i «sense terra», que compen, en principi, amb el suport del cardenal Arns, promouen, tanmateix, accions sovint delicades. En tot cas, la presència del Papa i la seva paraula evangelitzadora a una Església plena d'energies espirituals són vivament esperades.

I, com a horitzó, la preparació del Tercer Mil·lenni, en la qual Joan Pau II s'ha compromès més que ningú. La seva carta apostòlica *Tertio millennio adveniente* és plena d'iniciatives renovadores que no acabem de veure prou secundades. Cal que esdevingui ben visible, a través, sobretot, de les comunitats parroquials i religioses, dels moviments i associacions, dels pastors i dels laics... la crida a la renovació del nostre convenciment que «la clau, el centre i el fi de tota la història humana es troba en el seu Senyor i Mestre».

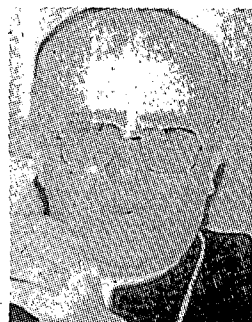
Sumari

3-24

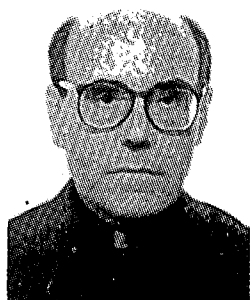
La xarxa de pederastes descoberta a Barcelona prostituïa infants al Raval

9

Festa dels fanalets de Sant Jaume a Lleida

17

Preparació del Congrés de Pastoral Evangelitzadora

19

La pastoral del cant en les esglésies de la Tarraconense, per Pere Tena

22-23

Ekumene: sembrar en els camps del Senyor

CATALUNYA CRISTIANA

Direcció: Mn. Manuel Valls i Serra

Coordinació: Josefina Picas i Pauné

Redacció: Glòria Carrizosa, Miquel Àngel Codina, Francesc Gamissans, Núria Oriol, Marta Puyol, David Vidal

Assessorament lingüístic: Meritxell Cucurella Jorba

Col·laboradors: Núria Albert, Montserrat Albert, Josep M. Aragonès, Jordi Bassas, Pilarín Bayés, Pietat Campmajó, Oriol Camps, J. Carrera Planas, Rosa Collell, Guillem Farré, Enric Graupera, Joan Guiteras, Jordi Jorba, Justo López Melús, Jaume Mora, Josep Nadal, Francesc Nicolau, Francesc Riu, Pere Saumell, Pere Tena, Josep Ventura, P-J Ynaraja

Corresponsals: Miriam Díez, GIRONA; Jaume Montaña, LLEIDA; Antoni Mirabet, SEU D'URGELL; Lluís Badia, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Joaquim Blanc, TORTOSA; Raquel Planas, VIC

Fundadors: Mn. Joan Jarque i Jutglar i Mn. Francesc Malgosa i Riera

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Redacció, administració, publicitat i promoció:
C/ Puiggarí, 5-7 - 08014 BARCELONA - Tel. 490 59 88,
Fax 490 20 35 - Internet: Catcris@idgrup.iberetnet.com

Gerència: Jaume Vinyals i Rovira

Publicitat: Magda Revetllat i Barba

Promoció: Jordi Baig i Juncosa

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado i Minguez

Impressora: Publiagraf, S.A.L. Passatge Valeri Serra, 30
08011 BARCELONA - Tel. 454 16 30 / 17 77 - D.L.B. 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la UCIP
International Catholic Union of Press

Membre de l'APPEC
Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal 9.880 ptes.
Resta d'Europa: 20.384 ptes.
Amèrica i Àfrica: 25.584 ptes.
Àsia i Oceania: 36.504 ptes.

Comentaris

Abusos sexuals a menors, una actuació poc comprensible

La setmana passada ens fèiem ressò del descobriment d'una xarxa de pederàstia al barri del Raval, de Barcelona, i posàvem de manifest les deficiències, els buits legals en què s'ha de moure la policia en aquests casos.

També assenyalàvem les causes, i la necessitat d'educar rectament des de la infantesa sobre la sexualitat, i buscar la manera de frenar l'abús televisiu en aquest aspecte. No n'hi ha prou advertint que la pel·lícula és només per a públic adult...

Tot això ho dèiem la setmana passada. L'afer continua omplint columnes als diaris i ara, potser, comença a perdre impuls. Però la premsa ha fet notar l'aparent desinterès de les primeres autoritats de la ciutat per tot aquest maremàgnum del Raval. Fins que, una mica passada la primera bafarada, han aparegut les declaracions de la senyora alcaldessa accidental que ha tingut bon compte de justificar el silenci del senyor alcalde i del seu promogut alcalde. No ens sembla correcte aquesta actitud de l'Administració. El que ha passat a casa nostra no es justifica pel fet que arreu del món existeixi el mateix problema. Hi ha malalts d'una mateixa malaltia, però la malaltia és diferent en cada malalt, i el tractament que s'apliqui a un d'ells, no és aplicable a l'altre. Deixem, doncs, d'emmirallar-nos en espills exteriors, i cenyim-nos al nostre cas, que és prou greu perquè acapari l'atenció de tots els ciutadans.

Ara bé, si, segons es diu, feia temps, anys, que es denunciava els ara detinguts com a responsables del delictes de pederàstia, per què no s'actuava contra ells? Per què no se'ls separava d'un servei des del qual podien seleccionar les futures víctimes? La raó de manca de proves és una mica ingènua. I aleshores, potser sí que es podria acusar de poc interès a les autoritats, primer les del barri i després les de més amunt. I més quan la senyora alcaldessa accidental diu que no és solament al Raval on s'esdevenen aquestes coses, sinó que també passen als altres barris de la ciutat. D'acord. Però referma l'opinió que cal dur a terme una nova política en aquest aspecte per evitar que els indefensos ciutadans en edat d'infantesa o adolescència caiguin en mans de desaprensus sexuals, i en surtin ferits per tota la vida, incapaços de reaccionar, i que els transformin en pederastes en potència en un futur.

Oriol Camps

La senyora Eulàlia Vintró, alcaldessa accidental de Barcelona, que ha intentat justificar les actuacions de l'Administració en l'afer de pederàstia.

L'Iran obre una nova pàgina en la seva relació amb la comunitat internacional

El nou president de l'Iran, Mohammad Khatami, després de jurar el seu càrrec al Parlament, va fer un discurs en el qual va advocar pel diàleg entre les diferents civilitzacions per tal de garantir la pau i la seguretat arreu del món, malgrat les «polítiques expansionistes dels grans poders» —en clara al·lusió als enemics eterns de la revolució islàmica: els Estats Units i Israel. Khatami, clergue xiïta amb fama de moderat i intel·lectual, va manifestar que el seu país busca mantenir relacions fraternals amb qualsevol govern «que respecti la nostra independència i les nostres decisions dins dels nostres interessos nacionals». També es va comprometre a fomentar la justícia, els drets i la llibertat dels ciutadans, alhora que va defensar el col·lectiu dels oprimits, especialment el poble palestí.

Sens dubte, un dels objectius del seu missatge conciliador era intentar millorar la imatge d'aquesta nació islàmica a l'estranger. Unes paraules que poden suscitar un bon nombre d'esperances per als que opinen que el règim teocràtic de l'Iran acaba d'encetar una nova etapa, marcada essencialment per una actitud moderada, no extremista ni fanàtica. Però tampoc cal oblidar que aquesta nació de l'Orient Mitjà encara no ha derogat la sentència de mort sobre l'escriptor britànic Salman Rushdie per haver blasmat l'islam en el seu llibre *Els versos satànics*. D'altra banda, fins al moment no ha estat possible el retorn dels ambaixadors de la Unió Europea a Teheran perquè els Quinze no han acceptat les condicions que exigeix l'Iran. La crisi diplomàtica encara roman oberta.

Khatami és el cinquè president de la república islàmica de l'Iran. L'any 1979 va tenir lloc la revolució dels musulmans xiïtes, els quals van enderrocar el xa Reza Palhavi i, després d'un referèndum, es va proclamar l'esmentada república i l'ayatol·lah Khomeini es va convertir en el líder espiritual del país. El nou president iranià, que va aconseguir una victòria aclaparadora amb el 69% dels vots a les eleccions del 23 de maig passat, gràcies al suport de les dones, els joves i els sectors menys conservadors de la població, haurà de dur a terme reformes de tipus social i la desradicalització de la implantació dels preceptes de la revolució islàmica en la societat iraniana.

Miquel Àngel Codina

Pelegrinatges i viatges

AMB L'ASSISTÈNCIA
TÈCNICA DE

MERCATRAVEL S.A.

DEMANEU INFORMACIÓ

*Per telèfon,
per correu o bé personalment
a l'Associació*

AMICS DE
CATALUNYA CRISTIANA

Plaça Urquinaona, 11, 3r 3a A

08010 BARCELONA

Telèfon: (93) 301 37 18

Fax: (93) 302 32 64

DURANT EL MES D'AGOST
(tancat la primera quinzena)

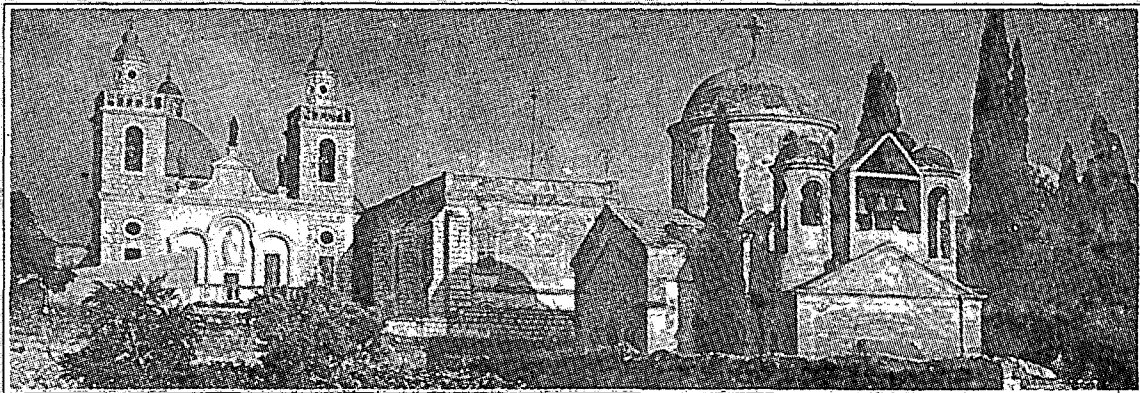
A partir del dia 18
HORARI: de 9 a 13 h.

TERRA SANTA

Com a «Pelegrins de la Paraula»

Del 8 al 15 d'octubre

Anar a conèixer el país de Jesús és una preparació ben
eficaç per al Gran Jubileu de l'Any 2000

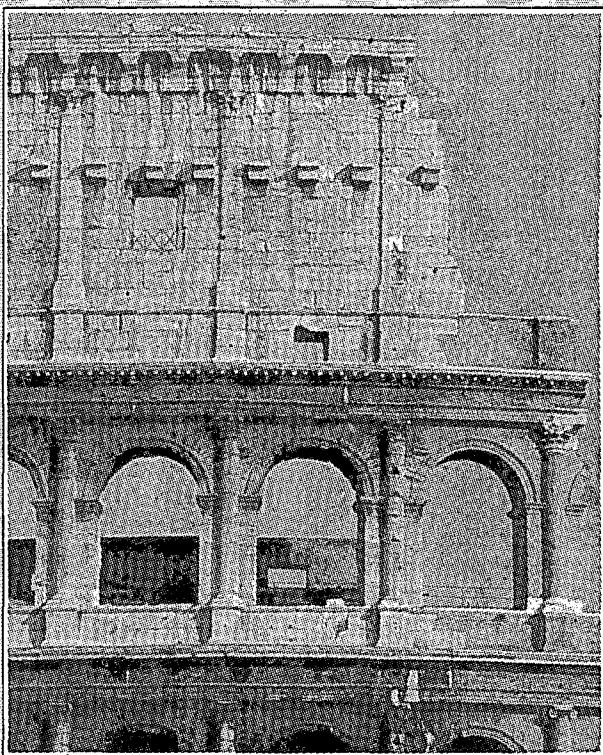

ROMA

**Port d'Òstia
Assís / Subiaco**

**Del 3 al 8 de
novembre**

Pelegrinatge a la seu
primada de Pere, veritable
focus d'irradiació a tot el
món cristià. Aproximacions
al franciscanisme i a l'orde
benedictí

L'ÍNDIA i el Nepal

**Del 28 de novembre
al 13 de desembre**

Un viatge inoblidable per
un país harmoniós i
amable, tant com exòtic
i variat

Maria en la història i la fe dels cristians

■ A la descoberta de la Verge i Mare

Tan aviat oblidada com afalagada, Maria té un lloc únic en els Evangelis, en el misteri de la Salvació i en la fe dels cristians. Mare de Déu i Mare dels creients. Present al Calvari i a la Pentecosta; present, en poques paraules, en el naixement de l'Església. I des d'aleshores no ha deixat mai d'estar amb l'Església; no ha deixat mai d'acompanyar els cristians i les comunitats vers el seu Fill, dient-los, com als servents de les noces de Canà: «Feu tot allò que Ell us digui.»

DELS PRIMERS CRISTIANS AL VATICÀ II

Arran dels orígens, els cristians han cercat sempre precisar el lloc just de Maria en la seva vida i en la fe de l'Església. Heus aquí les principals etapes d'aquesta recerca en la devoció i en la reflexió teològica.

Des del segle II, Ignasi d'Antioquia afirma la concepció virginal de Jesús, fill de Maria. L'any 431, el Concili d'Efes proclama Maria «mare de Déu», expressió que ja es troba en la més antiga invocació mariana que coneixem, del segle III: «Sota la vostra protecció ens refugiem, *Theotokos* (mare de Déu)...».

L'Edat Mitjana veu multiplicar-se els debats teològics referents a Maria: sobre la Immaculada Concepció, sobre l'Assumpció... I a poc a poc es veu afirmada la mediació de Maria, que ja des del segle V s'il·lustrava amb el cèlebre cant de la *Salve Regina*.

La pietat mariana s'estén immediatament entre el poble de mans del monjos. La confiança dels cristians en la Verge queda palesa en la nombrosa construcció de catedrals i llocs de culte, dedicats a Nostra Senyora.

La Reforma protestant del segle XVI va obrir un clot entre una teologia abstracta i una devoció popular exuberant, gairebé supersticiosa. Els protestants, encapçalats per Luter, centren la seva teologia en el Crist i es distancien progressivament del culte marià.

D'altra banda, els segles XVII i XVIII, després del concili de Trento i en temps de la Contrarreforma, van fer renéixer la pietat i la teologia marianes. Els

protagonistes d'aquesta primavera van ser, especialment, els jesuïtes i l'Escola d'espiritualitat francesa.

Al llarg de tot el segle XIX, Maria està al cor de la devoció popular. És el principi d'una llarga llista d'aparicions. Pelegrinatges, congregacions de pregària i associacions de laics despleguen una pietat profunda i susciten una nova elevació de la reflexió teològica. L'any 1854, Pius IX va definir el dogma de la Immaculada Concepció.

Aquesta devoció mariana culminarà amb Pius XII quan, un segle més tard, el 1950, proclama el dogma de l'Assumpció, i el 1954, la reialesa de Maria i un any marià.

Al concili Vaticà II, la teologia mariana no és objecte d'un document especial, però sí que està integrada en la Constitució sobre l'Església, *Lumen Gentium*, per significar que el seu paper només es comprèn en relació a Crist i a l'Església.

SOTA LA MIRADA DELS ARTISTES

Des de sempre, Maria, present en la teologia i en la pietat, ha inspirat milers d'artistes.

A partir del segle V, l'art grecoromà manifesta la maternitat divina de Maria, representant-la en una actitud majestàtica, asseguda en un tron monumental.

El II Concili de Nicea (787) va encoratjar la veneració de les «santes imatges» en l'Església d'Orient i va fer sorgir diferents tipus d'icones de Maria.

L'art romànic, al segle XII, multiplica les Verges en majestat, símbol de la saviesa encarnada. Mentre que l'art gòtic impregna les Verges d'humanitat, i l'art del segle XV intenta encarnar en Maria tots els sentiments humans.

El renaixement va revestir la *Madonna* de la figura de les belles dames de la societat. No serà fins el segle XIX quan veurem desaparèixer el conjunt mare-nen per tal de donar relleu als privilegis de Maria. D'altra banda, el nostre segle es caracteritza per l'absència de representacions marianes.

MARIA ALS NOSTRES DIES

Tot i que la societat se secularitza, la devoció mariana es manté constant. Un signe d'aquest fet és que els pelegrinatges mai no havien conegut tanta afluència.

Alguns dels santuaris més cèlebres del món són: Lourdes (França), Fàtima (Portugal), Czestochowa (Polònia), Nuestra Sra. de Guadalupe (Mèxic), Kervelaer (Renània del Nord), Verge del Pilar (Espanya), Montserrat (Catalunya) i Betània (Veneçuela).

Pel que fa als teòlegs, des del Vaticà II, han manifestat un nou interès per Maria. Així esdevé una teologia mariana integrada en la reflexió sobre l'Església i la història de la Salvació. Les investigacions bíbliques també han permès reflexionar millor el rostre i el misteri de Maria estudiant especialment els passatges de la infantesa de Jesús. Maria és proposada com a serventa del Senyor i model de fe.

«Tot i que la societat se secularitza, la devoció mariana es manté constant. Un signe d'aquest fet és que els pelegrinatges mai no havien conegut tanta afluència»

Maria, porta del cel.

(Segueix a la pàg. 6)

(Ve de la pàg. 5)

Cal remarcar que també la reflexió ecumènica s'ha fet més intensa.

L'ESPIRITUALITAT DE JOAN PAU II

Proper a l'espiritualitat de Sant Lluís Maria Grignon de Montfort, Joan Pau II té una especial devoció a la Verge. Dos esdeveniments marquen el seu pontificat amb aquest senyal marià. L'encíclica *Redemptoris Mater*, publicada el 25 de març del 1987, inici de l'any marià, es tracta d'una vertadera meditació ecumènica fonamentada en textos bíblics i fent referència contínua al Concili Vaticà II.

Amb motiu del Jubileu de l'any 2000, Joan Pau II convida els cristians a celebrar Maria durant tota la preparació. Cada any serà venerada en algun aspecte particular en relació amb les persones de la Trinitat: 1997, Maria i el misteri de la seva Maternitat divina; 1998, Maria fidel a la veu de l'Esperit; 1999, Maria, model perfecte de l'amor a Déu i al próisme.

MARIA DES DE L'ESCRITURA I LA TRADICIÓ

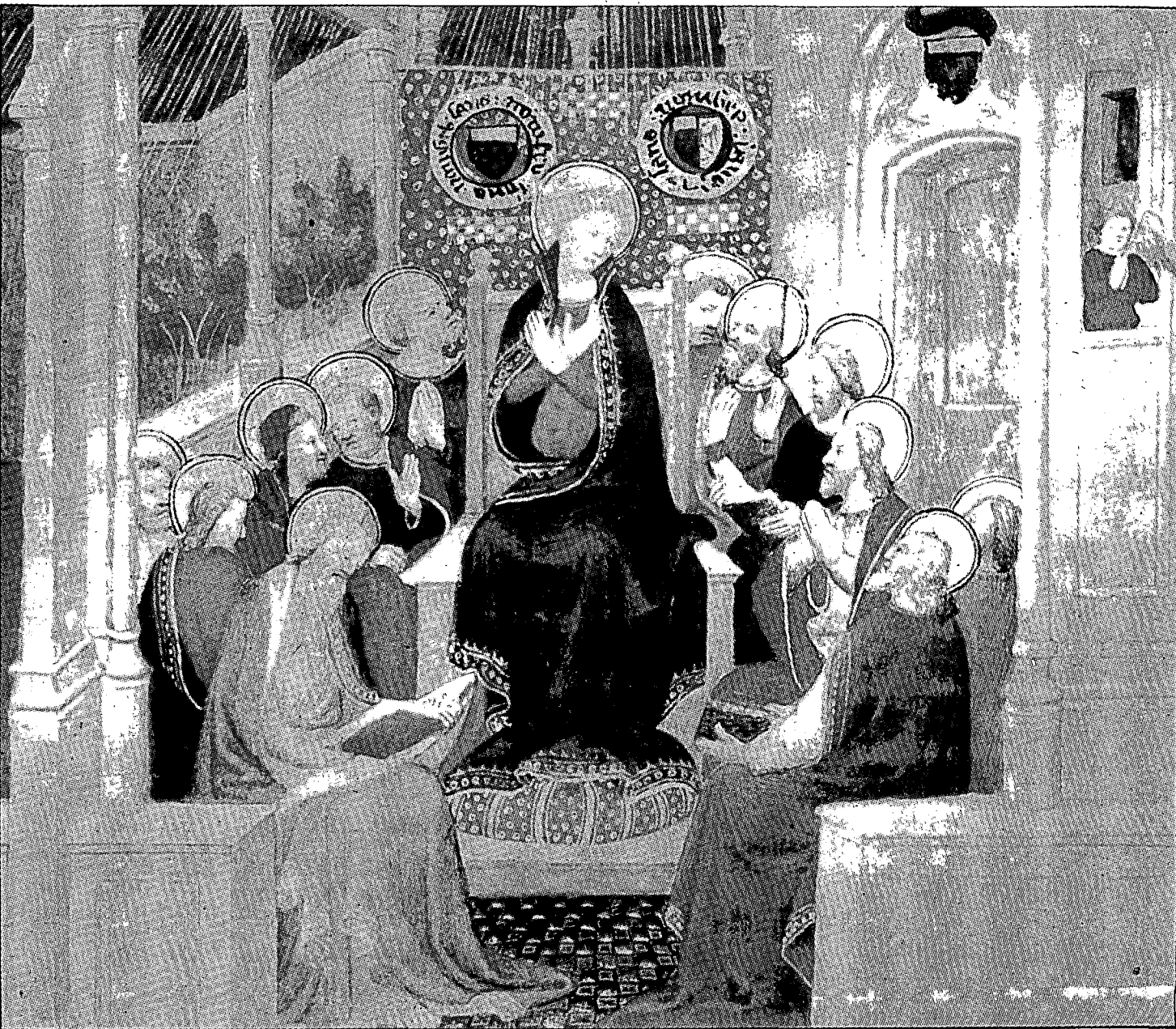
Preguntant-nos qui és Maria correm el risc de fer-la quasi una deesa, per tant, l'Església sempre ha volgut posar l'accent en Maria com a mare de Déu i mare dels homes, una mare que té la missió d'acollir i acompanyar el Salvador i la Salvació del gènere humà.

L'Escriptura no situa Maria ni fora ni sobre la humanitat, ella forma part integrant de la humanitat. Com tots els altres homes, Maria ha viscut un camí: la seva condició de mare de Déu no és un fet estàtic, sinó el resultat de tota una trajectòria personal. Si Maria és elegida per Déu és precisament per tal de fer entrar el Crist en la història dels homes.

Maria va néixer i créixer a l'Antic Testament. Seguidament, la seva vida s'integra en la vida del seu Fill i es prolonga, després, vers els orígens de l'Església. En aquests tres moments, Maria exerceix un paper important.

La maternitat divina de Maria és el mitjà a través del qual Déu realitza el seu pla de Salvació. La missió fonamental de Maria és unir el Salvador amb la raça humana. Maria és, entre tots els homes, per qui Déu ha volgut la Salvació, però no hem d'oposar Maria, que seria el mitjà de l'Encarnació, als homes, que serien la finalitat.

Amb Maria, objecte de tota gràcia i predilecció de Déu, comença l'Església. Verge, va estar preservada del

Amb Maria comença l'Església.

pecat original en previsió als mèrits de Jesucrist. Fidel a Déu amb tot el seu ésser i amb tots els seus actes, és la primera de les criatures. Una situació i una categoria que no l'allunyen, però, de la resta d'homes i dones.

Maria representa, doncs, un misteri en el qual podem distingir tres aspectes: el do diví, la resposta de Maria a Déu i la seva intercessió pel món.

sorgida de la sang redemptora, impulsada per l'Esperit Sant per continuar la seva missió: ser vincle de pregària i de caritat en la comunió dels sants. Aquí es clarifica el lloc de Maria en l'Església: ella no té part en la jerarquia dels ministeris, però la seva pregària, que ha preparat el naixement de l'Església, resta al cim de la pregària eclesial. Al cel, Maria pot conèixer en Déu

ALTRES APRECIACIONS CRISTIANES

Tots els cristians es basen en l'Escriptura, per evocar la Verge Maria, però no tots li atribueixen el mateix lloc en la història de la Salvació.

Els ortodoxos celebren especialment «Maria, mare de Déu», única definició conciliar reconeguda per l'Església ortodoxa. La tradició dels himnes i de les icones ressalta la relació entre Maria i l'Antic Testament, i la seva virginitat perpètua. Per a ells, la festa principal es la de l'Assumpció.

Els anglicans, sense dissentir del culte marià, estan majoritàriament oposats als ensenyaments de Roma. Malgrat això, durant la primera meitat del segle xx, han introduït la pregària del rosari, pelegrinatges... Per a aquests, les festes principals són: l'Anunciació i la Presentació de Jesús al temple.

Els reformadors, Luter i Calví, han mantingut una devoció mariana important, encara que hagin volgut trencar amb els excessos de l'època. Durant el segle xviii, els protestants van considerar el culte marià com el dels altres sants. Només presenten Maria com una figura bíblica particular. Al segle xix i principis del xx, la procla-

«Maria representa un misteri en el qual podem distingir tres aspectes: el do diví, la resposta de Maria a Déu i la seva intercessió pel món»

Això fa d'ella el cim de la humanitat, tot i que el cim veritable és Crist, a qui ella està destinada a acollir. Crist és el guia suprem dels homes i Maria es revela com a mare en el precís moment en què Jesús proclama el seu vincle de filiació dient: «Mare, heus aquí el teu fill.»

Des de la mort de Crist és el pilar sobre el qual es recolza el naixement de l'Església. Maria, dreta al peu de la creu, és el símbol de l'Església vivent

cada un dels seus fills. En la comunió dels sants ella ocupa el primer lloc, cosa que li confereix tota la seva dimensió a la seva pregària.

El culte tributat a Maria presenta un caràcter únic: difereix, per essència, del culte d'adoració tributat al Crist, així com al Pare i a l'Esperit Sant. El culte marià, com va insistir Pau VI en l'exhortació apostòlica *Marialis cultus* (1974), ha de ser cristològic, trinitari i eclesial.

mació, per part de Roma, de dogmes concerns a Maria ha dificultat el diàleg ecumènic, continuat més serenament després del Concili.

MARIA A TRAVÉS DELS DIES

Maria ha estat sempre present en la pregària dels cristians. Tant en la pregària litúrgica de l'Església, com en la devoció més personal. Així, d'entre les principals festes inscrites en el calendari litúrgic, destaquem:

8 desembre: Immaculada Concepció
1 gener: Maria, mare de Déu

2 febrer: Presentació de Jesús al temple
25 març: Anunciació
31 maig: Visitació
15 agost: Assumpció
22 agost: Verge Maria Reina
8 setembre: Nativitat
15 setembre: Mare de Déu dels Dolors
7 octubre: Mare de Déu del Rosari, Roser
21 novembre: Presentació de la Verge Maria.

C.C.-Pèlerin

La «dormició» de la Mare de Déu.

El dogma de l'Assumpció no nega el fet de la mort de Maria

¿És possible que Maria de Natzaret hagi experimentat el drama de la mort? Sobre aquesta pregunta es va centrar la catequesi desenvolupada per Joan Pau II en l'audiència general del dimecres 26 de juny, el tema de reflexió va ser *La dormició de la Mare de Déu*. La Verge, va dir el Papa, assumpta al cel segons el dogma proclamat per Pius XII «va passar a través de l'experiència de la mort» seguint «la sort comú dels homes. Des del moment en què el Crist va morir, seria difícil sostenir el contrari per a la Mare». Transcrivim a continuació els paràgrafs més significatius del discurs del Pontífex.

Respecte la conclusió de la vida terrena de Maria, el Concili reprén els termes de la Bula de definició del dogma de l'Assumpció i afirma: «La Verge Immaculada, preservada immune de tota taca de culpa original, acabat el curs de la seva vida terrena, va ser assumpta a la glòria celestial en cos i ànima» (LG, 59). Amb aquesta fórmula la Constitució dogmàtica *Lumen Gentium*, seguint el meu venerable predecessor Pius XII, no es pronuncia sobre la qüestió de la mort de Maria. Ara bé, Pius XII no va pretendre negar el fet de la mort sinó que no va jutjar oportú afirmar solemnement, com una veritat que havia de ser admesa per tots els creients, la mort de la Mare de Déu.

Alguns teòlegs, és veritat, han sostingut l'exempció de la mort de la Verge i el seu pas directe de la vida terrena a la glòria del cel. De totes maneres aquesta opinió és desconeguda fins el segle XVII, mentre que en realitat existeix una tradició comú que veu en la mort de Maria la seva introducció a la glòria del cel. ¿És possible que Maria hagi experimentat en la seva carn el drama de la mort? Reflexionant sobre el destí de Maria i la seva relació amb el diví Fill, sembla legítim respondre afirmativament: des del moment en què el Crist ha mort, seria difícil sostenir el contrari per a la Mare. (...)

El Nou Testament no proporciona cap notícia sobre les circumstàncies de la mort de Maria. Aquest silenci indueix a suposar que aquesta va ocórrer normalment sense cap cosa particular digne de menció. Si no hagués succeït així, ¿com hauria pogut romandre amagada la notícia als contemporanis i no arribar, d'alguna manera, fins a nosaltres?

Quant a les causes de la mort de Maria, no semblen fonamentades les opinions que volien excloure per a Ella les causes naturals. Més important és la recerca de l'actitud espiritual de la Verge en el moment de la seva partença d'aquest món. Respecte això, sant Francesc de Sales considera que la mort de Maria va ocórrer com a conseqüència d'un arrobament d'amor. Ell parla d'un morir «en l'amor, a causa de l'amor i per amor», arribant a afirmar que «la Mare de Déu va morir d'amor pel seu fill Jesús (*Traité de l'Amour de Dieu*, Lib. 7, c. XII-XIV).

Qualsevol que hagi estat el fet orgànic i biològic que va causar, sota l'aspecte físic, la fi de la vida del cos, es pot dir que el pas d'aquesta a l'altre vida va ser per a Maria una maduració de la gràcia en la glòria, de manera que mai com en aquell cas la mort podria ser concebuda com una «dormició».

En alguns Pares de l'Església trobem la descripció del mateix Jesús que ve a emportar-se a la seva mare en el moment de la mort, per introduir-la en la glòria celestial. Aquests presenten, així, la mort de Maria com un aconeximent d'amor que l'ha conduïda a assolir al seu diví Fill per compartir la seva vida immortal. A la fi de la seva existència terrena, ella hauria experimentat, com Pau i més que ell, el desig de ser deslligada del cos per estar amb el Crist per sempre (cfr. Fil 1,23).

L'experiència de la mort va enriquir la persona de la Verge: passant per la sort comú dels homes, Ella està en condicions d'exercir amb més eficàcia la seva maternitat espiritual respecte aquells que arriben a l'hora suprema de la vida.

EL MISTERI DE LA SELVA

LA REPRESENTACIÓ ASSUMPCIONISTA
MÉS ANTIGA D'EUROPA (S. XIV)
EN LLENGUA CATALANA
TEXT MUSICAT SEGONS LA CONSUETA

LA SELVA
DEL CAMP
BAIX CAMP

Lloc: església parroquial de Sant Andreu Apòstol

Horaris: 14 d'agost, a 2/4 d'11 de la nit
15 d'agost, a les 8 de la tarda

Informació i reserves: Patronat de la Representació de l'Assumpció
Telèfon 977 / 76 60 28

VENDA D'ENTRADES LES 24 HORES

ServiCaixa
"la Caixa"

Barcelona

Ha mort al monestir de Montserrat el pare Miquel Estradé

■ Un dels autors d'espiritualitat més llegits a Catalunya

MONTSERRAT.— El dilluns dia 4, a l'hora de la missa conventual van tenir lloc a Montserrat les exèquies del P. Miquel Estradé, que va morir la nit del dissabte anterior afectat per un càncer fulminant. La cerimònia fou oficiada pel pare prior Josep Maria Cardona, en absència del pare abat Bardole, que es troba aquests dies a l'Extrem Orient.

La comitiva processional va sortir de la porteria del monestir fins a la basílica, que ja estava plena de gom a gom. Junt amb els monjos i els escolans hi anava una quarantena de concelebrants forasters, encapçalats per Mons. Joan Martí i Alanís, bisbe d'Urgell, company de seminari del pare Estradé. Hi havia també una representació del clergat tarragoní, amb el vicari general de Tarragona, Joan Aragones i el secretari-canceller, Francesc Gallart. També hi va assistir Mn. Manuel Valls, director de *Catalunya Cristiana*.

Entre els fidels que van participar a la celebració destacava un gran nombre de religioses i de laics que amb la seva presència evocaven els variats camps d'acció apostòlica en que havia participat el P. Miquel Estradé.

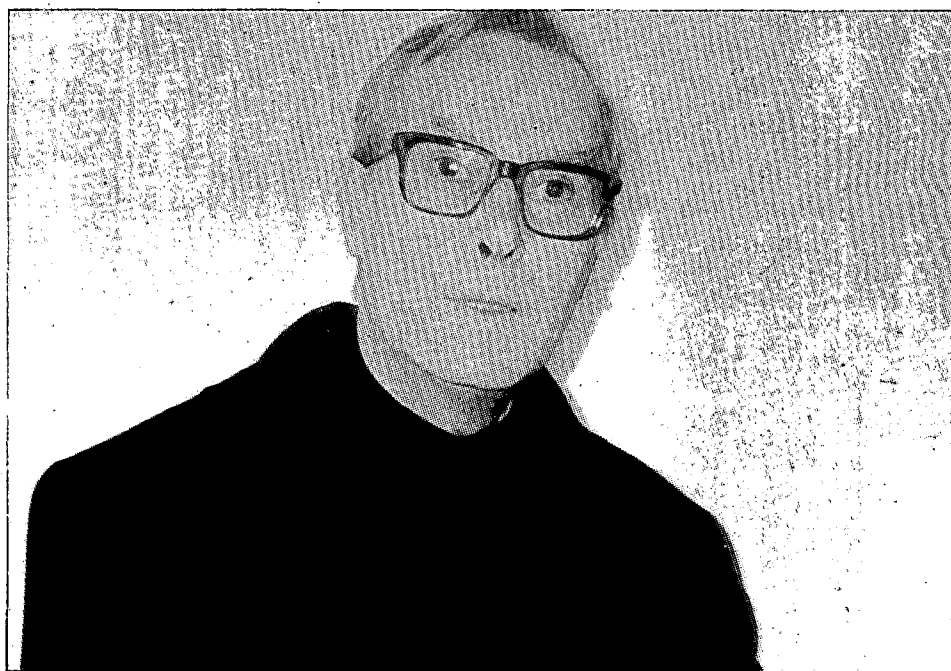
Les dues lectures primeres van ser llegides per dos joves familiars del difunt. Després de l'Evangeli, el Pare Prior pronuncià l'homilia de la qual publiquem un extracte. Durant l'ofertori, la capella de música interpreta el *Domine Iesu Christe*, a set veus mixtes, de Joan Cererols, sota el guiatge del nou jove director G. Jordi-Agustí Piqué.

Acabada l'Eucaristia, altra vegada es va formar la processó que, traves-

sant el pas de sortida del Cambril, va portar fins al jardí dels monjos el nombros grup que, junt amb la comunitat, formaven els familiars i amics del P. Miquel Estradé.

Tasca de servei

El pare prior Josep M. Cardona en l'homilia per Miquel Estradé va destacar que aquest havia estat generós i bondadós amb la família que l'envoltava i amb els monjos de Montserrat. Estradé, després d'uns anys al seminari, va anar a l'escola del monestir de Montserrat seguint el pensament teològic de sant Benet basat en la importància d'estar al servei de Déu. Durant molts anys va ser mestre, primer al servei dels escolans, més tard dels novicis i finalment prefecte de juniors. Josep M. Cardona va destacar que Miquel Estradé havia estat un bon professor sense oblidar el servei del consell, de la fidelitat, de la senzillesa i de l'amistat profunda. També va remarcar el servei de l'acolliment que el pare Estradé va exercir com a hostatger durant molts anys i l'amor que havia repartit entre germans, nebots i amics. «Déu li havia concedit els dons de la paraula i de l'escolta, de l'amistat profunda i d'una càlida humanitat, i no se'ls

El pare Miquel Estradé.

Perfil biogràfic

Miquel Estradé va néixer a la ciutat de Tarragona el 1920 i va entrar al seminari diocesà l'any 1929 on va estudiar Teologia. En el transcurs de la guerra civil, però, va servir uns mesos a l'exèrcit republicà amb la popularment anomenada «quinta del biberó». El 1948 va rebre la ordenació sacerdotal al monestir de Montserrat, on havia ingressat sis anys abans.

Estradé va completar la seva formació a la Universitat anglesa d'Oxford i a la suïssa de Friburg. Dominava profundament el llatí, el grec i el català. Va traduir els textos patristics clàssics com les *Cartes de sant Ignasi d'Antioquia*, la *Vida de sant Antoni* o el *De catechizandis rudibus* de sant Agustí. També va destacar com escriptor amb llibres com *Pare nostre*, *Diàleg sobre l'amor*, *Ençà i enllà de la pregària*, i com a periodista en diverses publicacions cristianes entre elles el setmanari *Catalunya Cristiana*, on va publicar gairebé 500 respirs.

guardà per a ell sinó que els posà contínuament, fins a darrera hora al servei dels altres, al servei nostre, al servei de la nostra Església i del nostre poble. Havia entès bé allò de «Qui vulgui

salvar la seva vida, la perdrà, però el qui la perdi per mi, la trobarà» i també el sentit de «fa més feliç donar que rebre».

C.C.

«Un creient només pot morir de cara a Déu, en una fe sempre creixent»

El P. Miquel escrivia: « Un creient no pot tenir una mort serena, si pensa en ell i en la seva vida i en la seva consciència; l'examen que necessàriament en farà donarà números vermells. Un creient només pot morir de cara a Déu, en una fe sempre creixent. Només la molta fe en el Déu, Pare de nostre Senyor Jesucrist i Pare nostre, Amor incondicional i perdó sempre a punt, pot ajudar a una mort serena. Dir que Déu és l'amo de la vida i de la mort no vol dir només que en disposa la durada, el dia i l'hora, sinó que les transforma: de la vida i de la mort en fa VIDA. Per això em plau de tornar a dir que davant la mort només demano una gran fe en el Déu que m'estima. Prefereixo la fe que tenir una consciència tranquil·la.» (...)

En una ocasió el P. Miquel comentava que tots els monjos que havia vist morir segurament haurien pogut fer seves unes paraules del patriarca Atenàgors, que ben segur, ara, ell mateix s'ha fet seves: «No m'agradaria morir de sobte. Una malaltia d'unes quantes setmanes, per preparar-te. No gaire llarga, si no portaria molèsties als altres. Després la mort comença a avançar cap a mi. Veig com baixa el turó, puja l'escala, s'apropa pel passadís. Em truca a la porta. Jo no tinc por, l'esperava. I dic: «Entra! Però no marxem de seguida. Ets el meu hoste, seu un moment. Estic a punt». Aleshores, que se m'endugui la misericòrdia de Déu.» (...)

I encara, per acabar, transcriu una pregària del pare Miquel que li era molt estimada: «Senyor Déu meu, Trinitat adorable! Cap a Vós per ser en Vós, misteriós, meravellós, immerescut, etern benaurat. Ser en vós quan vulgueu, com vulgueu, on vulgueu. Si pot ser conscient de venir cap a Vós, ben acompanyat, sense donar gaire feina, amb totes les coses ordenades per no donar feina. No eludeixo cap dolor, ni cap treball, ni cap servei, però la fe em reclama: cap a Vós, per ser en Vós i com més aviat millor! Santa Maria, Mare de Déu, pregueu per nosaltres pecadors, ara i en l'hora de la nostra mort. Que així sigui!»

(De l'homilia del P. Cardona)

Lleida

Lleida celebra els Fanalets de Sant Jaume

■ La festa recorda el pas de l'apòstol per la capital del Segrià

LLEIDA.— Com era anunciat, el dia 24 de juliol, vigília de Sant Jaume, sortia de la rambla Ferran, davant de la parròquia de Nostra Senyora del Carme,

la tradicional processó dels Fanalets. Primerament, Mons. Ramon Malla, bisbe de Lleida, havia celebrat la missa dels Fanalets a l'església del Carme.

Els infants, amb fanals, acompanyen la figura de sant Jaume.

La processó recorda el pas de sant Jaume per Lleida que, segons diu la llegenda, es va clavar una punxa al peu i els àngels el van il·luminar amb fanals perquè se la tragués. Fets que recorden la capella que hi ha a la plaça de la Sal, a casa Pifarré i al Peu del Romeu.

Centenars de nens, acompanyats per pares i familiars, van participar en la

processó acompanyant amb fanals encesos la imatge del sant, que presenta l'apòstol assegut traient-se la punxa i l'àngel que l'il·lumina amb el fanal. La processó, que finalitza a la plaça de la Catedral, va ser rebuda pel bisbe, que va beneir els assistents implorant la protecció del sant apòstol Jaume.

La festa va acabar amb l'entrega de

guardons del Concurs dels Fanalets, a l'aula magna de l'Institut d'Estudis Ilerdencs. Un any més Lleida, fidel a les tradicions i als costums locals, ha celebrat per 56 vegada la festa dels Fanalets de Sant Jaume, recordant el pas de l'apòstol per Lleida on va deixar petjada evangelitzadora.

Jaume Montaña

Breus

Festa de Sant Pantaleó, patró de Berchules

LLEIDA.— La nombrosa colònia de Berchules (Granada) afincada a Lleida va celebrar la festa del seu patró, Sant Pantaleó, el 24 de juliol. La festa, que se celebra des de fa més de trenta anys, reuneix els fills de Berchules residents arreu de Catalunya. La festa se celebra a la parròquia de Sant Pau, al barri de la Mariola, amb una processó que porta la imatge del sant pels carrers principals del barri. Mons. Ramon Malla, bisbe de Lleida, va presidir la santa missa.

Jaume Montaña

Rafael Orri, nomenat capellà de Núria

LA SEU D'URGELL.— El bisbe Joan ha nomenat Rafael Orri i Morató—nascut al Pont de Vilumara el 1946—capellà del santuari de la Mare de Déu de Núria. El nou capellà, que substitueix Josep Mas i Bayès, prendrà possessió del càrrec el primer diumenge de setembre i el dia 8 presidirà les festes patronals del santuari pirinenc.

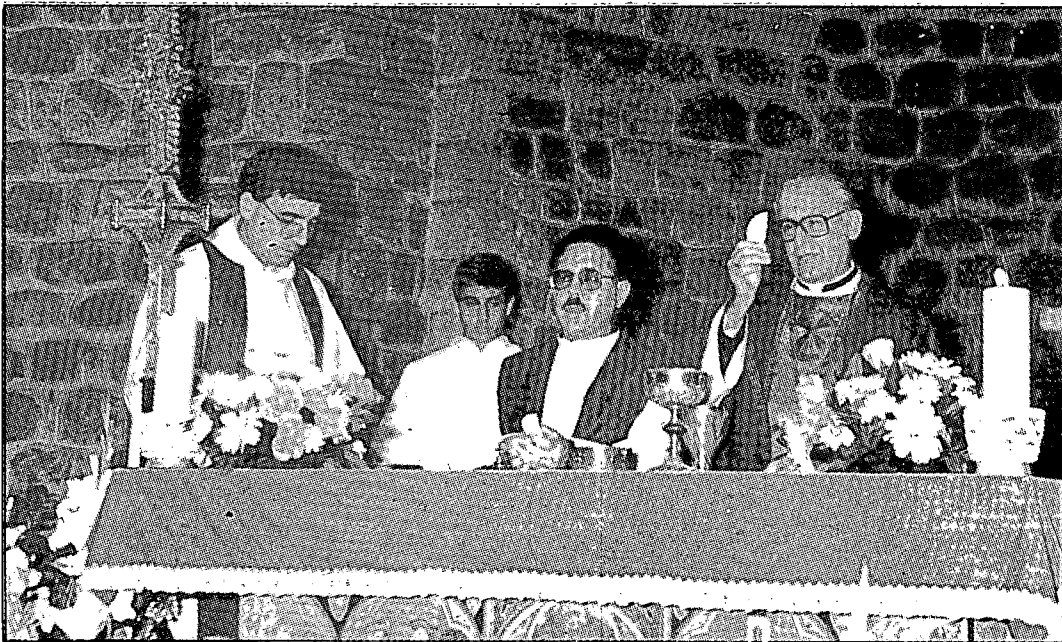
Antoni Mirabet

Barcelona

El cardenal Carles visita la parròquia de Santa Perpètua

SANTA PERPÈTUA DE MOGODA.— L'arquebisbe de Barcelona, Ricard M. Carles, ha visitat recentment la parròquia de Santa Perpètua de Mogoda. En primer lloc, acompanyat per Mn. Joaquim Climent, rector de la parròquia, i d'alguns membres del consell pastoral, va sortir a conèixer una mica la població, especialment els barris més allunyats i de nova creació, així com l'església romànica de Santa Maria de Santiga. Després, en acabar la celebració litúrgica presidida pel cardenal, Mn. Climent ha remarcat que aquesta visita és un signe clar i concret de la recepció del Concili Provincial Tarraconense en l'àmbit parroquial, després que membres de la parròquia oferissin al cardenal com a record un quadre de fang i ceràmica i un resum escrit de les activitats de la jornada.

C.C.

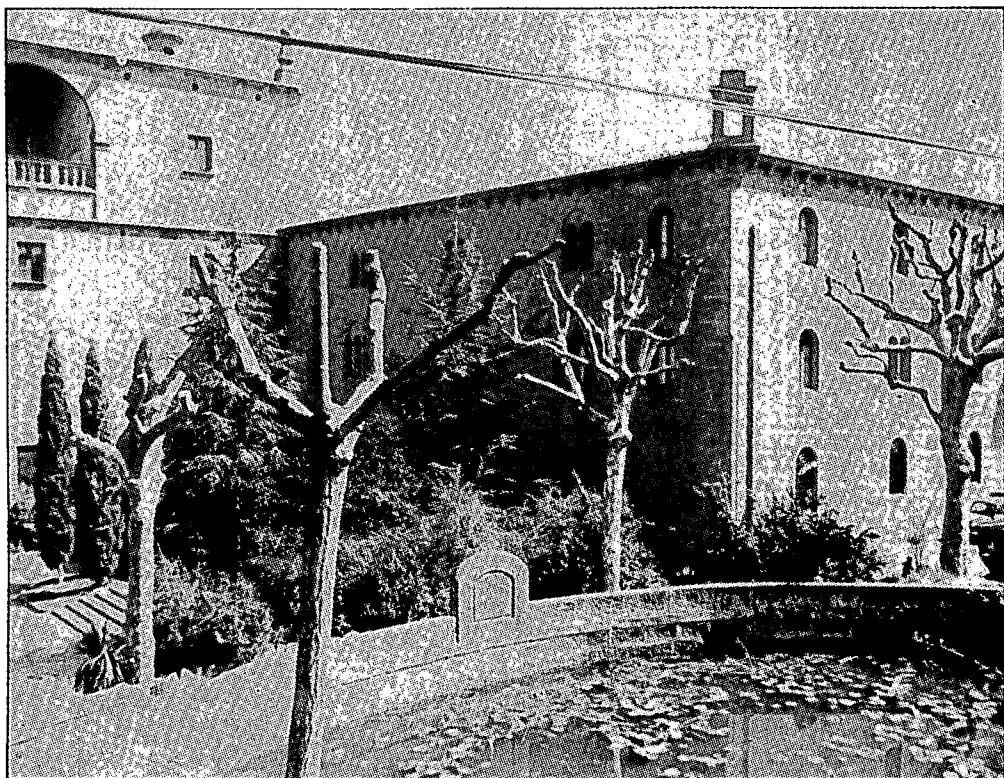

Moment de l'eucaristia concelebrada per Mn. Climent, rector de la parròquia, i Mn. Fidel Catalán, formador del seminari menor.

Solsona

Mig miler d'assistents a la Vetlla de la Mare de Déu del Miracle

■ Mons. Deig inclou la cerimònia en l'aplicació del Concili Català

El santuari de la Mare de Déu del Miracle.

SOLSONA.— Mig miler de persones, entre les quals hi havia nombrosos joves, van participar l'1 d'agost en la Vetlla de la Mare de Déu del Miracle, que va tenir lloc al mateix santuari a partir de les 11 de la nit. L'església va quedar plena de gom a gom amb gent vinguda de Riner i de la ciutat de Solsona, des d'on es va organitzar un romiatge a peu.

Van presidir la cerimònia el superior de la comunitat benedictina del Miracle, el P. Alcuí Serras, el P. Cebrià Piferrer, que hi estava donant una tanda d'exercicis, i un diaca de la diòcesi solsonenca. La Vetlla va començar amb un cant d'entrada, seguit de tres lectures, una estona de silenci i, després, la pregària. En la segona part, es va recitar el *Càntic dels Tres Joves* i, seguidament, una dotzena de representants de diferents estaments i moviments juvenils del bisbat van dirigir una pregària a la Mare de Déu. Entre ells hi havia

representants dels pagesos, dels obrers, dels universitaris, dels malalts, dels marginats, dels religiosos, etc.

La cerimònia es va acabar amb una ofrena de llantions encesos al voltant de l'altar, amb el càntic del Magnificat i l'oració del Parnostre. El bisbe de Solsona, Mons. Antoni Deig, va participar en la cerimònia i va dir que la Vetlla del Miracle forma part dels actes que es faran a la diòcesi per posar en marxa l'aplicació del Concili Català.

Pere Madrenys

Barcelona

Dr. Josep Samsó, rector de la basílica de Santa Maria de Mataró, màrtir de la fe

MATARÓ.— El prestigiós historiador mossèn Salvador Nonell Brú ha escrit el llibre *El doctor José Samsó Elías y su tiempo, párroco mártir de Mataró*. Mn. Nonell exposa molt detalladament les virtuts del Dr. Samsó, que va ser executat en la persecució religiosa de 1936: com a catequista que va treballar estretament amb infants i joves i va ser un expert director espiritual disposat a ajudar tothom que el consultava.

Actualment, a la residència dels germans Maristes de Mataró, s'està portant amb gran interès la iniciació del procés de beatificació del Dr. Samsó, sota la direcció del germà marista Mariano Santamaría. Com a jutge ha estat designat mossèn Joan Noguera i, com a promotor de justícia, Mn. Jaume Riera.

Les manifestacions dels testimonis han estat degudament enregistrades pel notari Joan Grau. S'han convidat algunes persones que coneixien i havien tractat el doctor Josep Samsó, perquè manifestin sota jurament tot el que sàpiguen de la seva vida sacerdotal i del seu testimoniatge cristià.

Josep Maria Vallmajor
i Cuní

RESIDÈNCIA GERIÀTRICA BON VIURE

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, servei mèdic, sanitari i humà. Estadades per sempre, i per convallescències. Pocs places.
Tel. 427 44 53.

Carmen Sandiumenge, nova directora de Càritas Lleida

LLEIDA.— Carmen Sandiumenge Batlle és la nova directora de Càritas diocesana de Lleida, en substitució de Francesc García, que ha dirigit la institució durant els últims quatre anys. Carmen Sandiumenge és casada i mare de família. Assistenta social, coneix molt bé el món de la marginació i la pobresa. Després de Roser García —delegada de l'àrea diocesana de pastoral de joventut— i d'Àngels Santa —delegada adjunta de l'àrea diocesana d'ensenyament—, Carmen Sandiumenge és la tercera dona que el bisbe nomena per a un càrrec de responsabilitat diocesana.

Jaume Montaña

GIRONA.— Per segon any consecutiu, l'Institut de Religioses de Sant Josep de Girona ha organitzat unes jornades de treball, en què joves de diferents punts de l'Estat espanyol distribueixen en hospitals on, durant uns dies, cuiden dels vells i dels malalts. Un d'aquests grups situats al Centre Maria Gay, a la Font de la Pòlvora de Girona, ha centrat el seu camp de treball als hospitals geriàtrics de Girona, Banyoles i Cassà de la Selva.

Josep Bosc
i Mercader

Som gairebé a totes les llars

És del tot segur que a la seva llar, com a la de milers i milers de famílies, hi ha instal·lat algun producte Roca.

Al llarg de més de 75 anys, el nostre objectiu constant ha estat augmentar la qualitat de vida proporcionant confort i benestar màxim, a tots els gustos i necessitats.

Això ens obliga a millorar allò que moltes vegades sembla immillorable.

Conegui les novetats de Roca. Hem aconseguit aplegar els últims avenços tecnològics amb el disseny més actual.

CAMBRES DE BANY
AIRE CONDICIONAT
CALEFACCIÓ
CERÀMICA

Roca

Magisteri

Carta Dominical

Ricard M. Carles

Cardenal, arquebisbe de Barcelona

L'opció entre la fe i el misteri

Som a l'any dedicat especialment a Jesucrist, dins l'itinerari que proposa el Sant Pare per a tota l'Església en la perspectiva del gran Jubileu del 2000. Per això, en aquest camí, és oportú meditar sobre la significació del Crist per a l'home i per a la història humana. L'encarnació del Verb constitueix l'acompliment suprem de la humanitat. La humanitat del Verb, en la seva plenitud creatural, desemboca en Déu. Per això, l'encarnació de Déu és el cas

suprem de la realització essencial de la realitat humana, que consisteix en el fet que l'home és «aquell que s'abandona al misteri absolut que anomenem Déu». Són aquestes paraules una bona definició de l'home per part d'un teòleg actual.

En aquests temps de forta secularització —entesa aquí com l'oblit de l'horitzó darrer de l'home—, els creients en general, i els cristians d'una manera especial, sentim la necessitat de viure aquesta obertura a la transcendència. I sentim també la necessitat de «donar raó de la nostra esperança» als altres per ajudar-los a obrir-se i a confiar en el misteri absolut que és Déu.

Aquesta reflexió em fa pensar en aquella frase del filòsof Jean Guitton, a qui van preguntar: ¿Per què té fe, vostè? I ell va respondre: «Perquè, entre l'absurd i el misteri, he optat pel misteri.» Entre l'absurd d'un ésser intel·ligent que, per la mort, cau en el no-res i resta destruït en l'amor que tenia, i n'és aniquilada la noblesa, la vida recta, la intel·ligència, el desig de supervivència..., i el misteri, que dóna sentit i reordena aquest absurd, Guitton, com tot creient, opta decididament pel misteri. Respecte de la societat, en opinió de l'historiador i professor de la Sorbona, Pierre Chaunu, «es pot pronunciar el discurs de la mort-caiguda en el no-res, que és el discurs de l'absurditat total, però cap grup humà no ho pot

assumir durant molt temps i sobreviure».

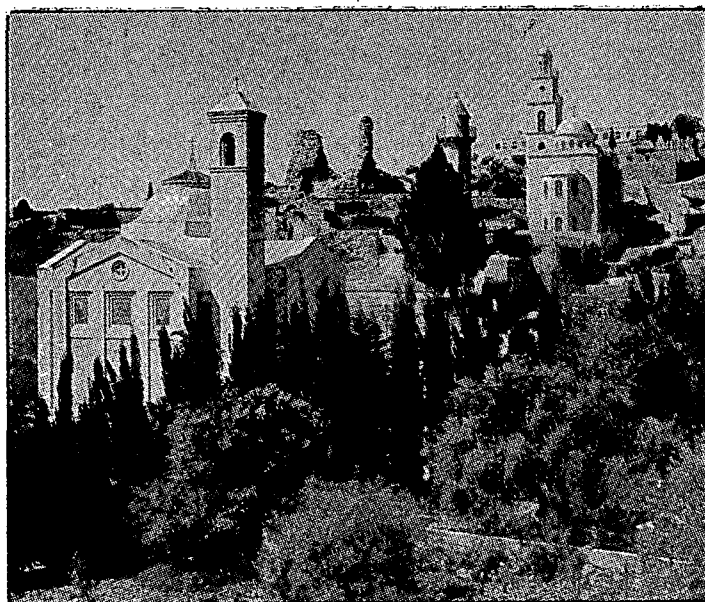
De vegades, quan penso en la necessitat humana d'una visió transcendent, recordo les anomenades «tombes intencionades», on veuen els experts, per la construcció i pels estris que hi ha al costat del difunt, el primer testimoni d'una intuïció del «més enllà» i de la transcendència. En aquelles tombes l'«homo faber» ja se'ns revela també com a «homo sapiens», pel fet que viu la mort dels éssers estimats en un horitzó d'immortalitat.

Per al cristià, aquest misteri té un rostre, i un rostre humà. És Jesucrist. Aquest misteri s'ha apropiat a nosaltres; se'ns dóna a conèixer en la revelació i es fa solidari amb la nostra vida i el nostre destí. En la mesura que ens obrim a aquest misteri i som capaços d'estimar-lo, el misteri de Déu en Crist es va tornant progressivament el Tu de la nostra vida.

En Jesucrist, Déu es converteix en el Tu més important de la nostra vida. I encara hi ha més amb ell, allò que ens passa amb els «tus» que vivim a nivell humà: l'espòs, l'esposa, el fill, l'amic... No són pas enemics que ens prenen la llibertat, sinó relacions que ens ajuden a créixer com a persones.

A la fi del segon mil·lenni, l'«homo faber» construeix eines summament perfectes. Però Déu vulgui que no obliidi l'horitzó de la transcendència, del Tu que el crida a una vida plena a costat seu.

Vols viatjar
DE FRANC
a TERRA
SANTA?

Amb «CATALUNYA CRISTIANA» ÉS MOLT FÀCIL GUANYAR

SORTEIG VÀLID NOMÉS PER A NOVES SUBSCRIPCIONS

1 Emplena la butlleta de subscripció amb totes les teves dades.

2 Tria la forma de pagament que et vagi més bé.

3 Retalla la butlleta per la línia de punts i envia-la per correu al més aviat possible.

4 De seguida que rebem la teva butlleta, et lliurarem per correu el teu primer exemplar de *Catalunya Cristiana* i el certificat de participació per al sorteig de dos viatges a Terra Santa per a dues persones.

Aquesta CAMPANYA començarà l'1 d'abril i s'acabarà el 31 d'octubre de 1997. El sorteig dels viatges es farà davant de notari, abans del 15 de desembre.

SUBSCRIU-TE a
«CATALUNYA
CRISTIANA»

i podràs guanyar

un dels

DOS VIATGES

a TERRA SANTA

per a dues persones

Nom
Adreça.....
Població..... D.P.....
Província..... Tel

☐ Se subscriu a «CATALUNYA CRISTIANA» català/castellà per l'import anual (52 números) de 9.880 ptes.

El pagament de l'esmentada subscripció el faré mitjançant

☐ domiciliació bancària
(en aquest cas emplenar l'ordre de domiciliació)

☐ xec nominatiu que adjunto
per valor de 9.880 ptes.

Sol·licito fer el pagament a través de:

- ☐ 1 sol rebut de 9.880 ptes.
☐ 2 rebuts mensuals consecutius de 4.940 ptes.
☐ 4 rebuts mensuals consecutius de 2.470 ptes.

ORDRE DE DOMICILIACIÓ

Banc / Caixa..... Agència.....
Adreça.....

Senyors,

Els prego que, a partir d'ara i fins a nou avís, paguin els rebuts que els presentarà FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA per la meua subscripció a «CATALUNYA CRISTIANA» amb càrrec al meu compte corrent/líbreta

Entitat Oficina DC Compte

Data.....

Signatura del titular del compte/líbreta:

opinió

Zoom

«Mam-maa, pap-paa, nen-naa...» El llenguatge que els pares usen amb els seus filllets, caracteritzat per una exagerada pronunciació de les vocals, sembla ser decisiu per l'aprenentatge del llenguatge. Són les conclusions d'un estudi publicat a la revista *Science* de la universitat de Seattle (EEUU). El simple fet d'escoltar el llenguatge parlat forneix als infants les informacions necessàries per iniciar-se i aprendre la llengua, distingint per exemple les vocals i reconeixent les diferències fonètiques importants de les insignificants.

Pinzellades

Justo López Melús

Una elecció difícil

Leonardo da Vinci va començar a pintar en un gran mural l'Últim Sopar de Jesús. Volia que fos la seva obra mestra. No tenia pressa, tenia en compte tots els detalls. Per al rostre de Jesús va ser molt exigent. Va buscar durant mesos un model a propòsit. Volia que expressés força i dolcesa, espiritualitat i lluminositat... Finalment el va trobar: Agnello, un jove obert, ben plantat i transparent que va trobar pel carrer. Aquest seria el rostre de Jesús.

Un any després va recórrer tots els barris baixos de Milà. Necessitava un model per al rostre de Judes, el traïdor. Un rostre que expresés duresa i desengany. Després de moltes nits entre gent de mala fama el va trobar. El va portar al convent i va començar a pintar el rostre. De sobte va veure llàgrimes als seus ulls. «Què passa?», li va preguntar, Leonardo. «Jo sóc Agnello», va respondre. Era el mateix que un any abans li havia servit de model per al rostre de Crist.

Filtrant la notícia

Francesc Gamissans

No tenim cap agència catòlica de notícies

«Després de la Bíblia, el butlletí KIPA/APIC és la primera lectura que faig cada dia quan em llevo», ha manifestat Mons. Peter Henrici, bisbe auxiliar de Zurich, amb motiu de celebrar-se els 80 anys d'aquesta agència catòlica de notícies.

KIPA/APIC, que ocupa un lloc específic en el marc mediàtic suís i internacional, ha editat un llibret en el qual s'assenyalen les etapes de la vida i de les activitats actuals del seu servei. Diàriament subministra en francès i alemany una gran quantitat d'informació —ben elaborada i seleccionada— sobre la vida de l'Església, i la fa arribar als mitjans informatius: activitats del Papa i del Vaticà, qüestions frontereres, evangelització, Tercer Món, drets humans, desenvolupament econòmic i social, justícia i pau, protecció

del medi ambient, etc.

Per als redactors de KIPA/APIC, el fet dels 80 anys, ha estat ocasió per reflexionar sobre la seva tasca. Per exemple: recordar que avui el món està regit per les lleis de comunicació, és una veritat com un temple; els missatges de l'Església ja no passen només pels canals de la predicació, sinó d'una manera cada vegada més exclusiva pels mitjans de comunicació escrits i audiovisuals.

Fa 80 anys, un home, Ferdinand Rüegg, va adonar-se de la importància i els desafiaments de la informació en l'Església. El naixement de la KIPA/APIC no fou creació de la jerarquia eclesiàstica, sinó de la intuïció d'un laic, Rüegg, convençut que els cristians tenen necessitat d'una informació completa, verídica i exacte. Des del 1917 l'esmentada agència

ha mantingut i defensat aquesta intuïció fonamental. Ha passat per moments difícils, però superats sempre, amb la il·lusió i l'esforç dels redactors i la generositat dels benefactors. «Un treball difícil, però apassionant», acaba dient el llibret commemoratiu.

L'Estat espanyol no compta amb una agència catòlica semblant a la suïssa. A Madrid, el SIC (Servicio de Información de la Iglesia Católica en España) es redueix a resumir algunes pastorals dels bisbes i poca cosa més. A Catalunya, el GIEC (Gabinet d'Informació de l'Església Catalana) és compon d'un petit despatx amb una periodista que difon per fax algunes notícies a la setmana, de les centenars que es produeixen cada dia a les comunitats cristianes de tot el Principat.

La falla no és dels professionals responsables d'aquestes miniagències, sinó de la manca estructural d'una xarxa de corresponsals de totes les diòcesis i els seus organismes, que subministressin el material que, una mica elaborat i seleccionat per l'agència, arribés a tots els mitjans. Es obvi que no es pot difondre una notícia, si abans no s'ha rebut.

Tot fa pensar en la necessitat urgent d'una agència catòlica semblant a la suïssa. No n'hi ha prou amb un local i una secretària. Cal que l'organisme sigui molt més ampli i articulat. És una greu responsabilitat de tots: jerarquia, sacerdots i laics.

Tribuna

Pere Farriol i Vinyes

Una sola fe i un sol baptisme

Un grup de 36 persones procedents dels bisbats de Barcelona, Girona i la Seu d'Urgell hem seguit les petjades de sant Pau per les terres que en temps de l'apòstol formaven part de la Magna Grècia i que avui pertanyen a la República de Turquia. Ens hi ha acompanyat i guiat Mn. Jordi Sánchez Bosch, el qual ens ha fet vibrar no solament davant del testimoni de l'apòstol sant Pau, sinó també davant de la Grècia antiga i dels pares de l'Església, particularment sant Gregori de Nacianzè, sant Gregori de Nisè i sant Basili.

Recurrent els llocs i les Escriptures hem descobert la proximitat de l'home Pau de Tars i ens hem tornat a engrescar per la seva fe, la fe de l'Església, la nostra fe. Particularment, visitant el desert de Capadòcia ens hem enaridit davant del testimoni de la fe no solament del pares de l'Església sinó d'aquelles generacions de cristians que en aquelles terres van viure la nostra fe cristiana amb fidelitat heroica.

Galàcia, Iconi, Milet, Efes, Esmirna, Tròade, Nicea, Calcedònia. Finalment Istanbul, amb setze milions de persones a l'entorn del mar de Màrmara: carrers, basars, monuments, mesquites, basíliques... No tens paraules per descriure-ho, però te'n queda el pòsit interior de molts colors de pell, de moltes fisonomies, de molts esguards... de moltes sofrances i de moltes esperances i, a través de totes elles, la pregona convicció que, malgrat nosaltres mateixos, Déu és Amor.

Déu és Amor i els cristians ho sabem, però estem dividits entre nosaltres. El nostre pelegrinatge va passar per la catedral de l'Esperit Sant, on Joan XXIII va ser durant deu anys vicari apostòlic i nunci de la Santa Seu, i prevere i catequista, i pare i germà de cristianes i cristians que encara guarden el record de les seves senzilleses i bonat evangèliques. Mentre anàvem meditant el Credo que uneix les diferents Esglésies cristianes, el nostre pelegrinatge va culminar a la catedral ortodoxa del patriarca ecumènic de Constantinoble, Bartolomeu I.

Acollits pel Patriarca i aplegats al seu entorn, Mn. Jordi Sánchez Bosch digué: «Vostra Santedat: la visita que us fa aquest grup de vuit preveres i vint-

Mn. Jordi Sánchez Bosch amb Bartolomeu I.

i-vuit laics de Barcelona representa per a nosaltres el punt culminant d'un viatge iniciat fa dotze dies per les terres evangelitzades pels apòstols Joan i Pau, terres generoses durant molts segles en exemples de santedat i saviesa cristiana, terres on es van reunir els grans concilis que vertebren la nostra fe comuna en Jesucrist i en l'Esperit Sant.»

Mn. Jordi va fer esment dels seus estudis sobre sant Pau, va recordar una anterior visita seva amb diferents representants de les Societats Bíbliques Unides; va evocar la solemne Eucaristia concelebrada per desenes de bisbes vinguts d'arreu en la qual el Patriarca va fer un clam per la defensa del nostre planeta, «que Déu ens ha confiat —va dir en aquella ocasió— perquè el cultivéssim i els homes sembla que ens esforcem a tornar-lo inhabitable per a les generacions futures».

Va seguir després amb el record no solament d'aquest mar comú, que besa les nostres costes occidentals i aquelles orientals, sinó també amb el record de la comuna evangelització paulina i amb el del comú art cristià

(amb el gran mestratge bizantí sobre els nostres artistes més antics); però sobretot va evocar el record de la fe que professem i que proclamem cada diumenge.

«La nostra trobada d'avui ens servirà, sens dubte, per enfortir els llaços moltes vegades afeblits, però mai trencats del tot, entre les nostres Esglésies. Amb aquest esperit, us voldríem fer a mans...» Deia Mn. Jordi i seguia

amb la presentació de la Bíblia Catalana Interconfessional, el Nou Testament grec, llatí, català, la mostra d'art català *Millennium*, la *Filocalia* traduïda del grec i *Nascut a Temps*, l'obra estimada sobre sant Pau, escrita pel propi Sánchez Bosch.

Tot seguit el patriarca Bartolomeu, després d'expressar el goig de la trobada, va dir: «Benvinguts al Patriarcat Ecumènic ara, després de la nostra litúrgia. Estic molt content d'haver pregat juntament amb vosaltres, perquè jo també era al santuari, invisible però present. He pregat jun-

tament amb tots vosaltres a santa Eufèmia, de la qual avui celebrem la festa anual.» Va parlar del goig de rebre'ns, a nosaltres, pobles germans tan pròxims, «amb la mateixa mentalitat, el mateix temperament, però per desgràcia encara no amb la mateixa fe, tot i que tenim

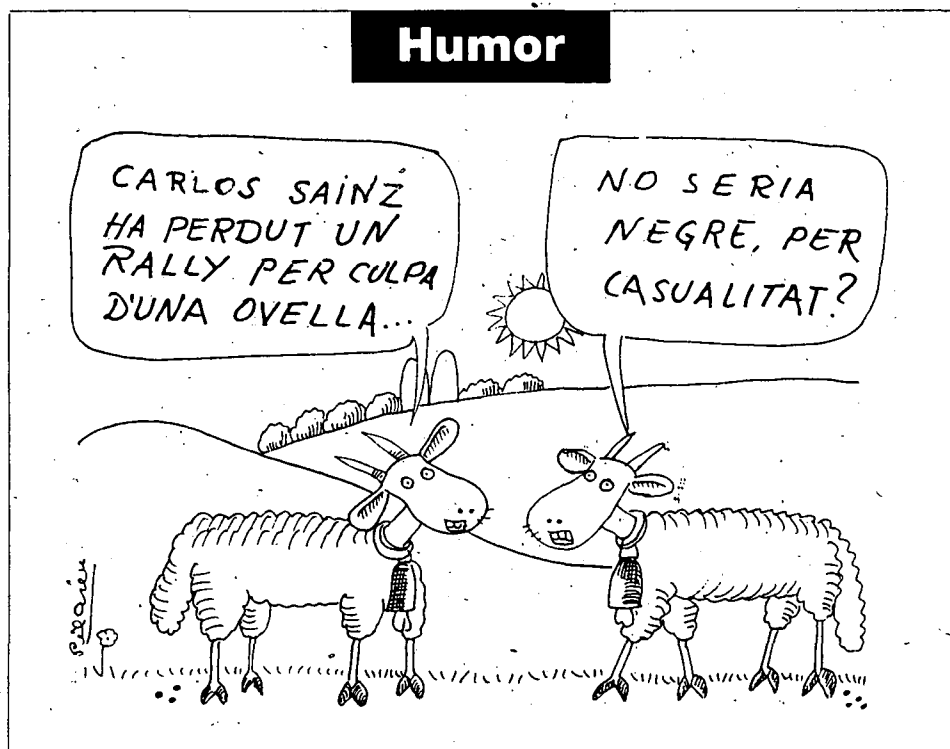
tants punts de fe en comú. La resta vindrà amb la gràcia de Déu. Ho esperem, preguem i treballem. Últimament hi ha hagut noves dificultats, però això no vol dir que no continuem caminant vers l'objectiu final, que és la plena unió i identitat en la fe i la comunió del mateix calze».

El Patriarca es va felicitar del bon succés de les reunions de l'OTAN, aquells dies a Madrid, amb la decisió de l'ampliació de l'Aliança i, sobretot, amb «l'acord de base entre Grècia i Turquia, obtingut durant la reunió de l'Aliança: per a nosaltres, aquí, aquest és un pas molt important, perquè aquesta aproximació dels dos pobles i els dos països resulta important per al nostre futur com a minoria grecortodoxa i com a Patriarcat Ecumènic. Nosaltres vivim des de fa disset segles aquí en aquesta terra i glorifiquem el nom de Déu perquè s'ha obtingut aquest progrés vers la pau, vers la comprensió recíproca i vers la reconciliació. Confiam que tot anirà de la millor manera».

Ens va augurar una feliç estada a Turquia, ens va parlar del Metropolità el bisbe Mons. Gennadios, «el qual ha visitat moltes vegades el vostre país, per atendre els pocs ortodoxos que viuen entre vosaltres i celebrar la santa Litúrgia per a ells. Ell coneix certament Catalunya, jo malauradament no la coneix», va dir, i tot seguit va evocar el record de quan, feia deu anys, invitat pels pares claretians va anar a fer dues conferències a Madrid i va ser rebut pels Reis. Quins records! «Saludeu les vostres famílies, els vostres rectors i el vostre arquebisbe.»

Vam acabar cantant «L'Esperit del Senyor vindrà a nosaltres: no tingueu por d'obrir de bat a bat el vostre cor al seu amor». Vam resar plegats el Parnostre i ens va donar la benedicció. La nit d'aquell dia, 11 de juliol de 1997, ja vam dormir a Barcelona.

Humor

□ No a l'odi

Sr. Director,

Mentre escoltava el parlament a la plaça Catalunya que cloïa la manifestació ciutadana, que protestava impotent però amb tota la força de la raó, per l'assassinat del jove Miguel Ángel Blanco, vaig sentir el nom del cantant Raimon. Em va venir a la memòria el cant d'un autor que fa temps vam cantar per altres morts, execucions en deien.

He llegit articles assenyats que diuen «no» a cap tipus de violència; he escoltat veus autoritzades que reclamen la mateixa pau amb majúscules que demanava el papa Joan XXIII. La pau tan sols és possible si és fruit de la veritat, la justícia, la llibertat i l'amor. Tot plegat, això m'ha fet cantar interiorment el cant de Jaume Arnella *Un home mor en mi*, molt adient per a les persones que, com jo, volem dir «no» a l'odi, vingui d'on vingui. La primera estrofa diu així: «Un home mor en mi/ sempre que un home mor/ en algun lloc del món/ assassinat per l'odi».

PERE FÀBREGUES
Barcelona

□ Estimar sense prejudicis

Sr. Director,

L'editorial del 12 de juny sobre les parelles de fet m'ha entristit com a creient. Per a mi, des dels vint

Cartes del lector

anys, Jesús és força i il·lusió per anar endavant, sobretot per estimar sense prejudicis. Estimo l'Església, aquest Poble de Déu tan plural i divers, però hi ha comentaris que em fan dir: ¿On és Jesús? ¿Per què tanta negativitat i por davant de l'homosexualitat?

Crec que l'amor té molts rostres i que darrere de tot amor hi ha Déu; així ho cantem. Dos homosexuals es poden estimar amb la mateixa dignitat, exigència, fidelitat i drets com qualsevol altra parella o matrimoni. Si obro els ulls, m'adono de l'existència de parelles homosexuals, com també de creients homosexuals que treballen i preguen a les nostres parròquies i esplais, i de la poca acollida que reben. ¿Per què? És molt fàcil i simplista pensar que tots els homosexuals són viciosos, persones sense cor; que representen un mal moral. És molt fàcil —i gens evangèlic— continuar amb uns tòpics que tan sols provoquen sofriment a famílies cristianes amb fills homosexuals i als mateixos fills, els quals s'esforcen a viure amb dignitat i no pas amb resignació o culpa. Perquè saben que res ni ningú no els pot separar de l'amor de Déu.

JOAN-CARLES CORNEY
Girona

□ No hi ha pau sense justícia

Sr. Director,

Les injustícies, malauradament, s'han succeït al llarg de la història de la humanitat. A Jesús de Natza-ret el van ajusticiar legalment, seguint els criteris de la llei dels jueus. A Lluís Companys i a Carrasco i Formiguera també se'ls va executar, després de judicis sumariíssims. Abans i després de Crist hi ha hagut moltes execucions legals, però, ¿han estat sempre justes? No!

¿Els del GAL són millors que els de l'ETA? No! ¿El terrorisme d'Estat és millor que el terrorisme dels que volen tenir un estat? No! Doncs, ¿què tenen en comú tots els terroristes? Que segueixen una premissa vàlida per a tots ells, la qual diu: «El fi justifica els mitjans.» Gandhi els contestaria el següent: «El fi és en els mitjans, com l'arbre és en la llavor.» Però, malgrat la resposta de Gandhi, que té tota la raó en el que hauria de ser, molts governants del món d'avui són els terroristes d'ahir. I a tot això, ¿què hem de dir els catalans? Hem de dir que no hi ha pau sense justícia, ni és possible la justícia sense la pau.

LLUÍS ESTRADA i MILÀ
Pla de Santa Maria

Catalunya Cristiana agraeix les cartes dels seus lectors i demana que no superin les vint línies mecanografiades. Les cartes han d'anar firmades amb nom i cognoms i ha de constar l'adreça i el telèfon. *Catalunya Cristiana* es reserva el dret de publicar les que consideri oportú i no s'identifica amb l'opinió dels lectors. No es mantindrà correspondència ni s'atendran visites o trucades respecte dels originals no publicats.

Retalls

Solc (juny-setembre 1997)

Entrevista amb Josep Perarnau, Premi Nacional de Cultura 1996

Mn. Josep Perarnau i Espelt, capellà format al Seminari de Solsona, amplià estudis a Salamanca, Munic i Roma. Va assistir al Concili Vaticà II, en qualitat de secretari del bisbe Pont i Gol. Doctor en teologia, periodista, professor de la Facultat de Teologia de Catalunya i, actualment, de la Universitat Antoniana de Roma, membre de l'Institut d'Estudis Catalans. Qui el coneix lloa la seva extensíssima cultura i una ja proverbial capacitat de treball. Pel mes de gener d'enguany se li va concedir un dels Premis Nacionals de Cultura que atorga la Conselleria de Cultura de la Generalitat de Catalunya, en la secció de Patrimoni Cultural, per la seva feina de recuperació i edició de textos catalans antics en el marc de la revista *Arxiu de Textos Catalans Antics*, de la qual n'és fundador i director. Al voltant d'aquest esdeveniment li hem formulat les següents preguntes.

—La vostra formació va començar al Seminari de Solsona. D'aquells anys, què en destacaríeu?

—D'aquells anys es podrien (i s'haurien de) destacar tantes coses! I la immensa majoria, bones, per no dir molt bones, sobretot tenint en compte que, immediatament després de la Guerra Civil del 1936-39 (i en plena Segona Guerra Mundial, 1939-45) el Seminari de Solsona havia de partir de zero, en especial en tema d'estudis.

—De les coses que vàreu aprendre, quines us fan, encara, un millor servei?

—Diria que totes, i més tenint en compte els meus estudis actuals: el llatí de Mn. Benet Malagarriga i de Mn. Joan Coromina m'és la primera eina de treball; i com que els textos sobre els quals treballo són entre filosòfics i teològics, el mateix es pot aplicar als tres anys de filosofia i als quatre de teologia.

—Com va continuar la vostra formació, ara ja fora de Solsona?

—Fora de Solsona la formació continua a base de suc de colze i de moltes hores de feina, diürnes i nocturnes. Però la universitària continuà a Salamanca, Roma, Munic i Barcelona. Encara que, potser per al meu treball actual, el mestre fou Josep M. de Casacuberta, el creador d'Editorial Barcino i «Els Nostres Clàssics», amb el qual, durant llarga temporada, vaig aprendre a elaborar edició de textos en sessions maratonianes i nocturnes. Si ell no es cansava, podien durar fins a les dues o les tres de la matinada. En va sortir el Felip de Malla.

—Del Concili Vaticà II, quin record en teniu?

—El d'una gran, potser immensa, il·lusió primaveral. Però il·lusió ve del verb llatí: *illudo, illudis, illudere, illusi, illusum*.

—Posats a Barcelona, com comenceu a la Facultat de Teologia, i quin és el camí que us mena a endegar una obra com ATCA?

—Mons. Ramon Torrella, aleshores bisbe auxiliar de Barcelona i abans condeixeble a la Gregoriana, em cridà i em vaig incorporar a la Facultat de Teologia de Barcelona (ara, de Catalunya) des del primer mo-

ment. L'*Arxiu de Textos Catalans Antics* nasqué d'una visita del director de la Fundació Jaume Bofill el 1979, en què em demanà de fer quelcom de divers d'allò que la dita Fundació havia realitzat fins aleshores; en resultà el projecte d'ATCA i el primer volum sortia el 1981. Evidentment, hi havia, darrere, molts anys de treball previ, que podien haver restat infructuosos, almenys en aparença. De fet, alguna cosa han produït, car espero que enguany sorti el volum setzè.

—Definiu-me l'ATCA. Quines són les seves principals línies d'investigació?

—L'*Arxiu de Textos Catalans Antics* o ATCA té un camp: tot text d'autor català o relatiu a Catalunya en qualsevol llengua i de qualsevol part del món publicats abans de l'1 de gener del 1801. Si hagués d'assenyalar la línia principal d'investigació, diria que és l'estudi directe dels manuscrits o de les fonts; o, dit d'altra manera, la publicació de treballs basats en l'estudi directe de les fonts. De fet, hi ha hagut un cert predomini de Ramon Llull, d'Arnau de Vilanova, de Nicolau Eimeric, de catàlegs de biblioteques, de sant Vicent Ferrer, etc.

—Quines penseu que han estat les principals fites de l'ATCA?

—Potser (i dic: potser), després de la seva mateixa existència, subsistència i persistència, la celebració i publicació immediata de les I Jornades Internacionals d'Estudi sobre Arnau de Vilanova, el mateix 1994. He vist que algú a l'estranger suggeria que potser caldria imitar-ne la metodologia. Sembla que n'hi ha alguna altra: la serietat i continuïtat en la publicació. Cada any, cap a les darreries, els subscriptors l'esperen i els arriba. (...)

■ Antoni Perarnau

església en el món

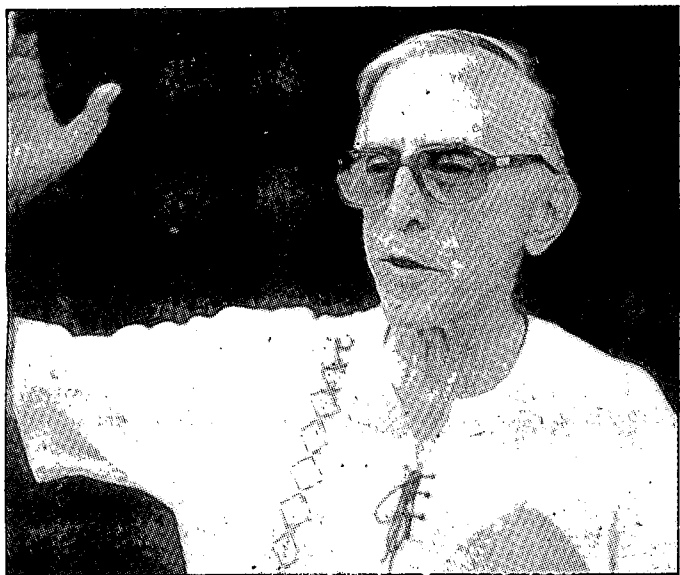
Brasil

Els bisbes brasilers donen suport a les comunitats de base

■ Gairebé seixanta prelats participen al IX Encontre Intereclesial

SAO LUIS DO MARANHAO.— Les comunitats eclesials de base (Ceb) brasileres s'han reunit fa unes setmanes a Sao Luis de Maranhao, al nord-est del país, per celebrar el IX Encontre Intereclesial. Afrobrasi-

lers, blancs i indis, laics i religiosos han participat en aquesta trobada en la que també hi han assistit més de cinquanta bisbes, entre ells, Pere Casaldàliga, de São Felix de Araguaia, a Mato Grosso.

Pere Casaldàliga, bisbe d'Araguaia, Brasil.

El centre d'atenció del IX Encontre Intereclesial de comunitats eclesials de base (Ceb) han estat els marginats, els sense terra, els aturats, els sense sostre, els afrobrasilers i els indis. La reflexió s'ha centrat en la relació entre aquesta població pobre i el catolicisme popular. L'Església brasilera està molt sensibilitzada per la necessitat d'inculturar la fe i l'evangeli. A poc a poc, la població negra està recuperant, gràcies a aquest esforç, els propis valors culturals i religiosos. Per la seva banda, els indis, uns 315 mil a tot el Brasil, demanen una evangelització inculturada i una litúrgia que doni cabuda als ritus indíge-

nes, expressió de la seva espiritualitat.

Un altre gran problema que s'ha estudiat en aquesta reunió de Ceb ha estat la distribució de la terra. En aquest sentit, és necessària una reforma agrària. Tant per a l'Església brasilera com per a les Ceb, la reforma agrària no ha de significar únicament donar terra als camperols, sinó també oferir-los els serveis necessaris per al seu desenvolupament: escoles, assistència mèdica i carreteres per poder comercialitzar els seus productes.

Un total de 57 bisbes han participat en aquesta reunió. Entre ells es trobava Pere Casaldàliga, bisbe de São Felix de Araguaia, i considerat el pare espiritual d'aquestes associacions.

Per a Casaldàliga, les Ceb són una «manera de viure la fe, de conjugar de manera harmònica i activa la fe i la política, la celebració i el compromís». Per a aquest prelat, les comunitats eclesials de base tenen tres eixos: ser i fer poble, la dimensió comunitària i el seu origen eclesial. Abans d'acabar, tots els bisbes van signar un document on expressaven el seu reconeixement i respecte per l'exemple de fe i coratge dels que treballen a les Ceb.

C.C.

Els EUA publiquen un informe sobre llibertat religiosa

WASHINGTON.— El govern nord-americà ha tret a la llum un informe que recull l'estat de la llibertat religiosa al món. En aquest document Washington fa una crítica oberta de la persecució que viuen el cristianisme i altres creences a països com la Xina o el Sudan. En el cas de la Xina, Pekín no tolera els tibetans i no permet que els catòlics reconguin l'autoritat del Papa. Quant el Sudan es denuncia la persecució islamista a les minories cristianes i animistes. A través de l'estudi exhaustiu en més de 78 països, el Congrés dels Estats Units podrà imposar sancions a aquells estats que violen de forma sistemàtica la llibertat religiosa.

C.C.

Càritas Internacional alerta sobre la tensió l'Àfrica central

BRUSSEL·LES.— Segons Càritas Internacional la situació a l'Àfrica central està esdevenint insostenible i es destaquen diversos punt calents. Així, a Ruanda, els xocs continuats i l'amenaça d'incursions al nord-est del país obliga a parlar de «situació de guerra». En el cas de Burundi, l'embargament es manté i productes de primera necessitat com carburants i queviures són difícils de trobar. Per la seva banda, la mortalitat infantil al Congo augmenta dia a dia, ja que a causa de la guerra els programes de vacunació han estat interromputs. (APIC)

Els nomenaments episcopals i la confiança popular

INNSBRUCK.— Monsenyor Reinhold Stecher, bisbe d'Innsbruck (Àustria), ha dit que els bisbes no només han de tenir la confiança de Roma sinó que també han de rebre el suport de la base. Segons aquest prelat, la manca de la darrera condició pot provocar un «cisme horitzontal» difícil de superar. Aquestes declaracions les ha fet monsenyor Stecher a la revista *Il Regno*, de Bolonya, arran d'una trobada que va tenir amb Joan Pau II. Sembla ser que el Papa està preocupat pel malestar sorgit a l'entorn d'alguns nomenaments episcopals. El mateix Stecher ha reconegut que sense la confiança del «poble de Déu», ell no hagués pogut «assumir la seva funció».

(APIC)

UNA VEU EXULTANT

Aquest cantoral, cassetes i CD tenen versió castellana amb el títol: "Una voz jubilosa".

UNA VEU EXULTANT

Cantoral amb 275 cançons per a la Missa, celebració de la Paraula, Sagraments, etc.

Aquest cantoral, amb melodies fàcils i de gran qualitat i amb textos de contingut bíblic, no pot faltar als centres de culte.

Doble edició: Una amb lletra i solfa (1.500 pts.) i altra sols amb la lletra (750 pts.)

Totes les cançons s'han gravat en 17 cassettes (1.000 pts. cada un) o 17 CD (2.000 pts. cada un). Són preciosos.

Autor: Mn. Josep Soler pvre. Pròleg: Cassià M. Just, abat emèrit de Montserrat.

Adquiriu-ho a la vostra llibreria habitual.

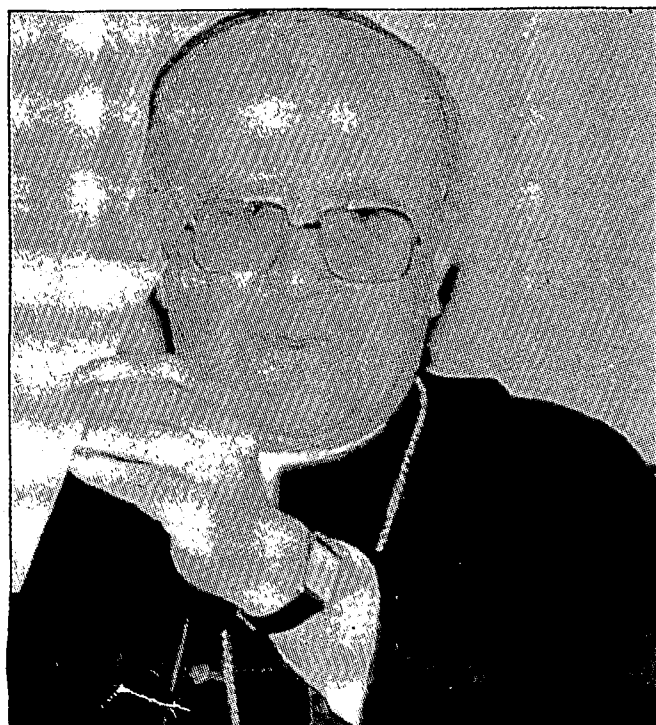
Distribució: Editorial Claret, S.A. 08010 Barcelona. Tel. (93) 3010887 Fax: (93) 317 48 30.

Vaticà

Pablo Puente, nou nunci del Vaticà a la Gran Bretanya

■ El prelat representava la Sant Seu al Líban i va organitzar el viatge del Papa a aquest país

ROMA.— Joan Pau II ha nomenat a l'espanyol Pablo Puente Buces nunci del Vaticà a la Gran Bretanya. Des del 1989, monsenyor Puente havia ocupat aquest mateix càrrec a la nunciatura que la Santa Seu té al Líban i a Kuwait.

Pablo Puente Buces, nunci del Vaticà a la Gran Bretanya.

Pablo Puente Buces és l'home que el Vaticà ha escollit perquè representi la Santa Seu a la Gran Bretanya. Puente, amb una àmplia experiència com a ambaixador del Vaticà a diversos països del Tercer Món, ha estat escollit per la seva capacitat de racionalitzar davant situacions difícils. Qüestions com la decisió d'ordenar dones sacerdots i el moment complex en el que es troben les relacions entre l'Església d'Anglaterra i la reialesa britànica, han provocat un refredament dels contactes entre Londres i Roma. Per aquest motiu, es considera que Puente Buces té el perfil adequat per ocupar la nunciatura davant la Gran Bretanya.

Pablo Puente Buces va néixer a Colindres (Cantàbria) el 1931. Després d'estudiar a la Universitat Pontícia de Comillas a Roma, va ser ordenat sacerdot el 1956. A continuació va seguir els seus estudis a l'Academia Pontícia per especialitzar-se en diplomàcia i ben aviat va passar a ocupar diverses nunciatures d'Amèrica Llatina, Àfrica i Àsia. El 1989 va ser nomenat nunci al Líban i també va assumir la representació vaticana davant Kuwait i la península aràbiga. Recentment va organitzar el viatge del Pontífex al Líban en motiu de l'Assamblea Especial del Sínode de Bisbes.

C.C.

Joan Pau II ha volgut retre homenatge al cinquantenari de la canonització de Sant Lluís Maria Grignon de Montfort, el gran sant francès que va viure entre el s. XVII-XVIII. En un missatge que el Pontífex ha enviat a la família espiritual del sant, Joan Pau II recorda la contemplació de la Creu, la intensa devoció mariana de Montfort, el zel per difondre l'Evangeli, la preocupació pels pobres i la gran tasca pastoral que sempre va mostrar Sant Lluís Maria de Grignon de Montfort.

C.C.

Espanya

El Congrés de Pastoral Evangelitzadora es prepara pel Jubileu

■ Més de 2000 persones participaran a la trobada de setembre

MADRID.— El Congrés de Pastoral Evangelitzadora que tindrà lloc a Madrid entre l'11 i el 14 de setembre ja ha ultimat els darrers detalls. De moment es preveu l'assistència de gairebé dues mil persones, que sota el lema «Jesucrist, la bona notícia», es preparen per a la celebració del Jubileu a les diferents diòcesis de l'Estat espanyol.

El passat juliol, la Conferència Episcopal espanyola va presentar el programa oficial del Congrés de Pastoral Evangelitzadora. Aquesta trobada és un dels principals esdeveniments del Pla Pastoral 1997-2000 de la Conferència Episcopal espanyola previstos en el primer any de preparació cap al Jubileu. El Palau Nacional de Congressos de Madrid és l'emplaçament que acollirà, entre l'11 i el 14 de setembre, les diverses activitats del congrés i a les més de dues mil persones que els organitzadors tenen previst que hi participin.

De tot el compendi d'objectius, per

a Joan Martín Abad, director del Comitè per al Jubileu de l'any 2000, el més destacat de la trobada és el d'oferir unes línies d'actuació a les diòcesis per preparar la celebració del Jubileu del 2000. Segons Martín Abad, la voluntat del congrés és «proposar una pastoral missionera joiosa, estimulante i gratificant, fruit de la renovació espiritual dels evangelitzadors». Per poder tirar endavant aquest projecte, el mateix Martín Abad comenta que el congrés pretén analitzar els continguts, els mètodes i els llenguatges dels que disposa l'evangelització davant el repte de la societat moderna.

Quant al programa, el Congrés de Pastoral Evangelitzadora inclou múltiples sessions sobre Jesucrist i la nova evangelització. A més, també hi haurà ponències dedicades a testimonis d'experiència evangelitzadora, i tallers que oferiran eines i accions per definir la nova evangelització. Enguany els organitzadors han volgut afegir alguna activitat de caràcter lúdic però que també tingui present la figura de Jesucrist.

Així de cara el 12 de setembre la Orquesta y Coro Nacionales de España, dirigits per García Navarro, oferiran un concert d'obres sacres d'autors espanyols. La segona novetat és la mostra d'art sobre Jesucrist, «Ayer, hoy y siempre» que es montarà a partir d'obres cedides per les diferents diòcesis de l'Estat espanyol.

C.C.

Premi de poesia mística

MADRID.— La fundació Fernando Riel ha convocat el XVII Premi Mundial de Poesia Mística en llengua castellana. Les obres que optin al guardó han de ser inèdites amb una extensió entre els 600 i 1.300 versos. El termini d'admissió de treballs acaba el 15 d'octubre de 1997. Per obtenir més detalls sobre les bases cal dirigir-se a Fundación Fernando Rielo, Jorge Juan, 102, 2, B-28009 Madrid.

CALENDARI DE LA SETMANA

Lectures de la missa, santoral
i altres celebracions

(Cicle litúrgic B; ferial II)

Temps de durant l'any

(Salteri: setmana 4)

AGOST

17. Diumenge

XX de durant l'any. Verd. Lectures: Proverbis 9:1-6 / Salm 33 / Efesis 5:15-20 / Joan 6:51-48

ALTRES CELEBRACIONS: La Mare de Déu de Montsant. Sants, Jacint, dom.; Lliberat, ab.; Isaac, patriarca; Estrató, i Mamés, mrs.; Santa Clara de Montefalco, vg.

Festa Major: a Arbúcies, Borredà, Cabó, Cubells, la Floresta (les Garrigues), Gironella, Massoteres, Mollet del Vallès, la Pobla de Bellveí, la Pobla de Cèrvoles, Puigpelat, Riumors, Sant Martí Sesgaioles, Sant Quintí de Mediona, Santa Coloma de Queralt, Santa Maria de Montmagastrell, Talarn, Veciana i el Vilosell.

18. Dilluns

Fèria. Verd. Lectures: Jutges 2:11-19 / Salm 105 / Mateu 19:16-22

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Agapit, Hermes i Serapió, mrs.; Flor i Laure, mrs.; Santa Helena, emperadriu.

Festa Major: a Cabrils i Escaló.

19. Dimarts

Fèria. Verd. Lectures: Jutges 6:11-24a / Salm 84 / Mateu 19:23-30. Si es vol: Sant Joan Eudes (MLI) Blanc. Sant Ezequiel Moreno (MLI) Blanc. TARRAGONA: Sant Magí, ermità (ciutat MO/diòcesi, MLI) Vermell.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Juli, sen. mar.; Marià, cfr.; Sixte III, p.; Lluís, bisbe de Tolosa.

Festa Major: als Guiamets i Tarragona.

20. Dimecres

Sant Bernat de Claravall. ab. dr. fdr. (MO) Blanc. Lectures: Jutges 9:6-15 / Salm 20 / Mateu 20:1-16a

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Leovigild i Cristòfol, mjos. mrs.; Samuel, profeta; Filibert, ab.

Festa Major: a Ascó, Caseres, Castellbisbal, Garriguella i Vulpellac.

21. Dijous

Sant Pius X (MO) Blanc. Lectures: Jutges 11:29-39a / Salm 39 / Mateu 22:1-14

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Privat, b. mr.; Quadrat, b.; Fidel, mr.; Santa Ciriaca, mr.

Festa Major: a Blanes i Sant Privat d'en Bas.

22. Divendres

La Mare de Déu, Reina (MO) Blanc. Lectures: Rut 1:1.3-6.14b-16.22 / Salm 145 / Mateu 22:34-40

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Timoteu i Simforià, mrs.; Hipòlit, b. mr.; Filibert i Fabricià, mrs.; Santa Antusa, mr.

Festa Major: a Cornudella de Montsant i Vilanova del Vallès.

23. Dissabte

Fèria. Verd. Lectures: Rut 2:1-3.8-11;4:13-17 / Salm 127 / Mateu 23:1-12. Si es vol: Santa Rosa de Lima (MLI) Blanc.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Felip Benici, servita; Zaqueu, Teonàs, Minervus i Eleazar, mrs.; Quiríac, b. mr.; Beata Riquilda, vg.

Festa Major: a Belltall.

Lectures bíbliques

Diumenge XX de durant
l'any

Cicle B

Lectura primera

Pr 9:1-6

Lectura segona

Ef 5:15-20

Veni a menjar el meu pa
i a veure els meus vinsMireu d'entendre què vol de vosaltres
el Senyor

Lectura del llibre dels Proverbis

La saviesa ha construït el seu palau, hi ha posat set columnes. Prepara els seus guisats i els seus vins i fa parar la seva taula. Després envia les serventes a cridar des dels punts que dominen la ciutat: «Que vinguin els il·letrats.» I als qui no tenen enteniment ella els diu: «Veni a menjar el meu pa i a veure els meus vins. Deixeu la vostra ignorància i viureu, i avançareu pel camí del coneixement.»

Salm responsorial

33:2-3, 10-11, 12-13, 14-15 (R.: 9a)

Beneiré el Senyor en tot moment,
tindrè sempre als llavis la seva

[lloança.

La meva ànima es gloria en el Senyor;
se n'alegraran els humils quan ho

[sentin.

R. Tasteu i veureu que n'és de bo
el Senyor.

Sants del Senyor, venereu-lo;

venereu-lo i no us mancarà res.

Els rics s'empobriran, passaran fam,
però els qui busquen el Senyor
no els faltarà cap bé. R.

Veni, fills meus, escolteu-me;

us ensenyaré com heu de venerar

[el Senyor.

¿Qui és l'home que estima la vida,
que vol viure temps i fruit de

[benestar? R.

Guarda't la llengua del mal,

que no diguin res de fals els teus llavis.

Decanta't del mal i fes el bé,

busca la pau, procura aconseguir-la. R.

Lectura de la carta de sant Pau als cristians d'Efes

Germans, fixeu-vos bé com viviu; no sigueu com la gent que no sap el que fa, sinó com la gent de seny, mirant de treure bé del moment present, perquè els temps que vivim són dolents. No sigueu d'aquells que no fan cas de res; més aviat mireu d'entendre què vol de vosaltres el Senyor. No begueu massa, que el vi porta a la disbauxa. Deixeu que us ompli l'Esperit Sant. Exhorteu-vos els uns als altres amb salms, himnes i cànctics espirituals, canteu al Senyor en els vostres cors, donant sempre gràcies de tot a Déu Pare, en el nom de Jesucrist, el nostre Senyor.

Al·leluia

Jo 6:57

Qui menja la meva carn i beu la meva sang està en mi i jo en ell, diu el Senyor.

Evangeli

Jo 6:51-58

La meva carn és un veritable menjar
i la meva sang és una veritable beguda

Lectura de l'evangeli segons sant Joan

En aquell temps, Jesús digué als jueus: «Jo sóc el pa viu baixat del cel. Qui menja d'aquest pa, viurà per sempre. Més encara: El pa que jo donaré és la meva carn, perquè doni la vida al món.» Els jueus es posaren a discutir. Deien: «Com s'ho pot fer aquest, per donar-nos la seva carn per menjar?» Jesús els respongué: «Us ho dic amb tota veritat: si no mengeu la carn del Fill de l'home i no beveu la seva sang, no podeu tenir vida en vosaltres. Qui menja la meva carn i veu la meva sang té vida eterna, i jo el ressuscitaré el darrer dia. Ben cert: la meva carn és un veritable menjar, i la meva sang és una veritable beguda. Qui menja la meva carn i beu la meva sang està en mi i jo en ell. A mi m'ha enviat el Pare que viu, i jo visc gràcies al Pare; igualment els qui em mengen a mi viuran gràcies a mi. Aquest és el pa baixat del cel. No és com el que van menjar els vostres pares. Ells van morir, però els qui mengen aquest pa, viuran per sempre.»

La pastoral del cant a les Esglésies de la Tarraconense

Pere Tena, bisbe auxiliar de Barcelona

Amb aquest títol s'està difonent aquest estiu un text de la Comissió interdiocesana de litúrgia de la Tarraconense, aprovat pels bisbes de les Esglésies de Catalunya. Es tracta d'una proposta de treball per aplicar una de les resolucions del Concili Provincial Tarraconense: la que demana la publicació d'un *Cantoral bàsic* per a les diòcesis de llengua catalana.

Probablement els lectors de *Catalunya Cristiana* tindran coneixement d'aquest text, i el podran llegir també en el setmanari. Convé, en efecte, que sigui conegut i assumit per totes les persones interessades; d'alguna manera, per tots els fidels. Que serveixi d'introducció per a la comprensió de la seva lectura aquest article.

Un cantoral bàsic

La petició d'un *Cantoral bàsic* que va fer el Concili, i que amb altres paraules havia fet el Congrés litúrgic

de Montserrat del 1990, calia prendre-la seriosament. Va ser considerada com una Resolució vinculant, és a dir, una resolució a la qual hom es comprometia.

Val a dir, però, que en el moment de planificar la realització a l'interior de la Secció de Música de la Comissió interdiocesana de litúrgia, no va ser del tot fàcil arribar a conclusions. Gràcies a Déu, hom hi ha arribat, i n'és testimoni el text que ara es publica, amb el programa de treball.

El primer problema que es presentava era sobre el sentit mateix d'un *Cantoral bàsic*. Cal fer un «altre» cantoral? No poques editorials n'han publicat de vàlids, parròquies i institucions han elaborat els seus cantorals particulars... Es pot pensar en eliminar la quantitat de cants actualment en ús, deixant enrere tants esforços de compositors, de cantaires, de corals...? Era clar que no es podia entendre la Resolució com el propòsit de fer una oferta al costat de les existents.

Una responsabilitat i una urgència

Calia, doncs, enfocar el tema des d'unes altres perspectives. Concretament des de les perspectives de les competències de les Conferències Episcopals en matèria de cants. Era un camí objectiu, encara que ben poc explorat fins ara. Les Conferències Episcopals, en l'aplicació de la reforma litúrgica, han de determinar quins són els textos en llengua del poble per al «Propi» de la Missa (cant d'entrada i cant de comunió). Tenen una possibilitat de decisió (que ben poques Conferències han utilitzat, però que actualment s'està desvetllant una mica arreu.

Parlar del *Cantoral bàsic* és, segons això, en primer lloc, parlar dels cants que —per ser un Propi de la missa— convé que siguin coneguts per tots els fidels, per tal de poder participar normalment en el seu moment a la celebració. Això dona per sí mateix una possibilitat universal, dins de la mateixa llengua,

cosa que actualment no arriba a donar-se deguda la multiplicitat d'opcions.

Això no significa necessàriament la creació de cants nous, en principi. La selecció haurà de fer-se sobre la base ample dels cants actualment ja existents, i sempre que sigui possible entre els que han entrat més en l'ús popular. Evidentment, un criteri bàsic de selecció ha de ser el valor bíblic i litúrgic del text, i l'adequació litúrgica del seu ús.

Al costat d'això, hi ha un treball bàsic a completar en les nostres assemblees: la bona aplicació del cant a la litúrgia. Per exemple: no es pot considerar exemplar una missa en la qual els fidels canten el Propi i l'Ordinari, i els ministres, —començant pel sacerdot— no canten res de la seva part: salutacions, diàleg, aclamacions...

El treball que els Bisbes de Catalunya emprenen és llarg de seguir, i tan sols es podrà dur a terme amb una ample col·laboració, i amb un gran esperit i pràctica de diàleg entre totes les persones capaces de treballar-hi.

La Bíblia a l'abast

El seny del cristià

(Ef 5:15-20)

Josep M. Aragonès, rector de Torrelavit i canonge de la seu de Barcelona

Realisme

No ens podem deixar guiar ni per un optimisme alienant ni per un pessimisme aclaparador. En la marxa per la vida cal estar sempre atent a la realitat del camí i tocar de peus a terra. Les coses són com són i la nostra mirada o les nostres il·lusions no les canviaran pas. Els canvis són forçats per la voluntat humana, que empeny la història i transforma el món. Per això ens cal anar amb els ulls ben oberts i ser tan realistes com sigui possible. I si això ha de ser norma per a tothom, per a un cristià cal que la seva conducta s'hi ajusti del tot. «Germans, fixeu-vos bé com viviu», recomana l'Apòstol (v. 15a). Mireu el terreny que trepitgeu, No sou d'ahir ni de demà. Sou d'avui: llegiu correctament els signes dels temps. Presteu atenció a la immediatesa de la vostra existència. «No sigueu com la gent que no sap el que es fa, sinó com la gent de seny» (v. 15b). Sant Pau ens parla del *seny* que ens prové de la salvació de Jesús i que és un do de l'Esperit. «Deixeu que us ompli l'Esperit Sant» (v. 18b). Sense

cercar paradisos al·lucinants o estímuls alienants. Sigueu vosaltres mateixos. Sigueu el que heu de ser. «Mireu d'entendre què vol de vosaltres el Senyor» (v. 17b). El realisme del cristià el fa estar atent al projecte de personalització que ens ve de Déu. Ell és el creador i el realitzador —el Salvador— de la humanitat. I el seu Esperit és qui ens dona el seny de no desviar-nos de la nostra autèntica ruta.

Els temps que vivim són dolents

Aquesta afirmació paulina és universal. Pertany a tots els homes de tots els temps. Sempre la història de la humanitat ha estat difícil. Des dels orígens ha estat la història del pecat, i això pel voler de la humanitat que s'ha deixat seduir pel mal. Aquesta situació, però, de *pecat dels orígens*, ha estat corregida i canviada radicalment per la salvació de Jesucrist. Així, al costat —o millor encara, a dintre mateix— de la mala història de la humanitat, Jesús ha obert el camí de la història de la salvació de Déu. Un camí que és senderó d'espe-

rança ja en els mateixos orígens humans i que, rebent la fortalesa i l'impuls de la mort i la resurrecció de Crist, omple tots els temps i emmena tots els homes. Hi ha, doncs, una dialèctica entre *el temps del mal* i *el temps de la salvació*. El cristià sap que, vista des del costat de la història del pecat —que és la nostra— la vida humana travessa temps difícils, dolents, en definitiva. I això, sempre. Però lluny de deixar-se prendre pel pessimisme, mira de treure'n tot el bé que pot. Té el seny d'aprofitar al màxim tots els fragments de bondat que troba en tots els temps, «mirant de treure bé del moment present» (v. 16a). En lloc d'escudar-se darrere lamentacions i protestes, s'esforça en aprofitar tots els elements que el temps present li proporciona per fer el bé arreu. Per això no és contestatari per sistema ni *passota*. «No sigueu d'aquells que no fan cas de res: més aviat mireu d'entendre què vol de vosaltres el Senyor» (v. 17).

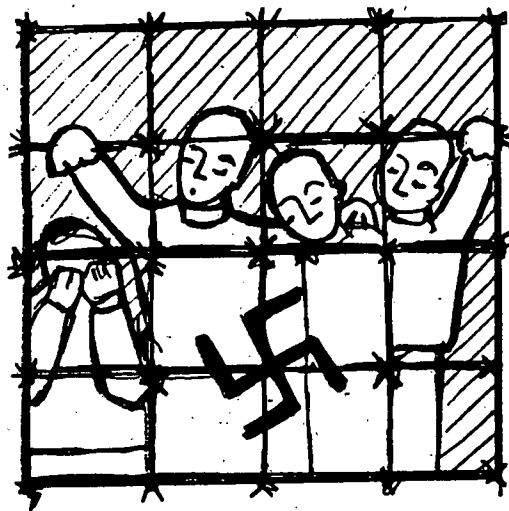
Llegiu amb atenció els versicles 18-20 i relacionen-los estretament amb tot el que l'Apòstol acaba de dir-nos. Des-

cobrireu que la celebració de l'Eucaristia no és cap rutina ritualista ni un mer precepte tradicional, sinó l'expressió —la vivència compromesa— del *seny* de la salvació. Enmig dels temps dolents de la història humana que vivim cal que ens exhortem els uns als altres a lluitar i a posar-nos en la ruta de la història de la salvació, il·luminant i purificant des de la fe la història del pecat per convertir-la amb Jesucrist en història de resurrecció, ruta de llum i alliberament. Una ruta que neix precisament de l'interior del cor de cada cristià i nua els camins de tots els germans en l'acció de gràcies «en el nom de Jesucrist, el nostre Senyor» (v. 20). Si penetréssim en el nervi més íntim de la celebració eucarística ens estalviariem els camins alienants de les sectes, que no deixen de ser un símptoma de la dificultat dels nostres temps i de la set d'alliberament que pateix el poble. L'Eucaristia ens ensenya a ser austers —«no begueu massa, que el vi porta a la disbauxa» (v. 18a)— i a estimar la plenitud de l'Esperit Sant: «Deixeu que us ompli l'Esperit Sant» (v. 18b).

Amics de Déu

**Sant Maximilià Kolbe, prevere i màrtir,
13 d'agost**

Ramon Kolbe va néixer a Zdunska-Wola (Polònia) l'any 1894. Als tretze anys va ingressar a l'orde dels Franciscans conventuals i, en fer la professió religiosa, va adoptar el nom de Maximilià. Va completar els seus estudis a Itàlia i el 1918 va ser ordenat sacerdot. Des dels primers moments va estar vinculat al moviment marià anomenat Milícia de Maria Immaculada i va difondre aquesta espiritualitat per Polònia mitjançant diverses publicacions. Després va marxar al Japó i, en retornar a la seva pàtria, va esclatar la Segona Guerra mundial.

Polònia va quedar sota el domini alemany. El P. Maximilià va ser detingut molt aviat i, després de passar algun temps per unes quantes presons, el van portar al tristament famós camp d'extermini d'Auschwitz, el 28 de maig de 1941.

Un d'aquells dies dissortats es va escapar un presoner polonès del barracot on també hi era el P. Maximilià. En represàlia, el comandant va dictar pena de mort per un de cada deu habitants del barracot, i la trista sort va recaure, entre altres, sobre Francesc Gajowniczek, pare de família, que en conèixer la seva condemna esclatà en grans lamentacions.

Commogut per la compassió que inspirava aquell home, el P. Maximilià va sortir de la fila i va demanar al comandant poder substituir-lo; el comandant va acceptar la petició.

Al dia següent, amb altres presoners, va ser conduït a la cambra de la mort, on moriria de fam el 13 d'agost de 1941. El P. Maximilià Kolbe ha estat anomenat «el sant de la Segona Guerra mundial» i «el sant dels camps de concentració».

El 10 d'octubre de 1982 va ser canonitzat pel papa Joan Pau II. Amb molts fidels polonesos entusiastes hi havia també Francesc Gajowniczek, que encara vivia gràcies a la caritat del nou sant.

La necessària devoció a la Mare de Déu

—Ja era hora que sortíssim un dia d'excursió!

—Oriol, no siguis rondinaire. Has de tenir paciència.

—Sí, però els meus amics fa dies que són fora i jo m'avorreixo. L'any passat va ser molt divertit visitar els santuaris; aquest any gairebé no hem sortit gens.

—No sempre les coses es presenten igual. Apa, no estiguis emmurriat que ho passarem molt bé.

—Anirem a un santuari aquest any?

—Sí, no podem oblidar-nos de la Mare de Déu, i anar a un santuari és una bona manera d'honorar-la.

—Saps que la Núria i el mossèn ens en parlen moltes vegades? Es nota que l'estimen.

—Només faltaria que no fos així! Heu pensat que la Verge Maria va ser, a més de mare, la catequista de Jesús? Ella li va ensenyar les primeres oracions, els salms; segur que li cantava els càntics dels bons jueus quan anaven al Temple. El Papa ho diu en una Carta adreçada als catequistes: «A la falda d'ella i després escoltant-la, al llarg de la vida oculta a Natzeret, aquest Fill, que era l'Unigènit del Pare ple de gràcia i de veritat, va ser format per ella en el coneixement humà de les Escripures» (*Catechesi Tradendae*, núm. 73).

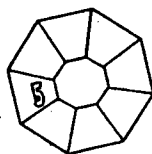
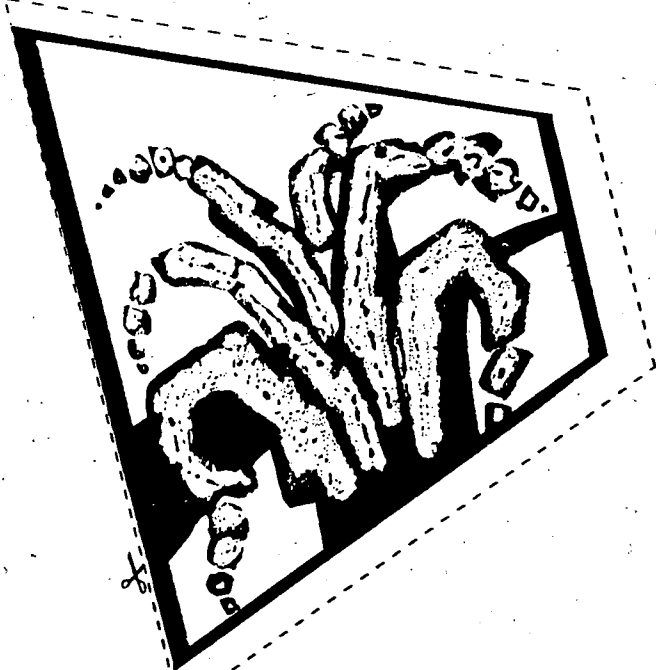
—No hi havia pensat mai en això! Que bonic, Jesús també aprenent com nosaltres!

—Sí i la Mare de Déu fent el que fem els pares, la Núria i tots els catequistes...

Vitrall del CÀNTIC DEL GERMÀ SOL

Sant Francesc d'Assís

LLOAT SIGUEU,
SENYOR MEU,
PER LA GERMANA
AIGUA, LA QUAL
ÉS MOLT ÚTIL,
HUMIL, PRECIOSA
I CASTA.

El Càntic del germà Sol és un himne al Creador. St. Francesc ens ho mostra en una bella poesia datada l'any 1225. Durant 9 setmanes podeu completar aquest vitrall retallant cada una de les il·lustracions que van enumerades.

Construir ponts de solidaritat

■ L'ONG Enginyeria sense Fronteres apropa la tècnica als països del Tercer Món

Enginyeria sense Fronteres neix el 1992 a Barcelona amb l'objectiu de desplegar un intercanvi amb països del Tercer Món basat en la solidaritat. L'enriquiment d'aquesta transacció és mutu per a les dues parts i ara s'està pensant en col·laborar amb entitats que treballen pel Quart Món, el de les nostres ciutats. Malgrat que el camp d'actuació és, com diu el seu nom, l'enginyeria, aquesta ONG no s'oblida de la importància de la cultura, l'economia, el mediambient i, sobretot, del tracte humà perquè els seus projectes tinguin èxit.

Enginyeria sense Fronteres (ESF) és un pas més cap a la solidaritat. De fet, des d'aquesta ONG es concep l'enginyeria com un procés de cooperació que permeti «col·laborar en l'assoliment d'una societat més justa», diu Agustí Pérez, coordinador de projectes de ESF. L'atzar o un mateix sentit solidari fa que la gènesi d'aquesta ONG sectorial es doni simultàniament en diferents centres universitaris de l'Estat espanyol. Com que l'actuació per ajudar a canviar la realitat quotidiana dels països del Tercer Món no és fàcil, les diverses iniciatives acorden crear una Federació d'Associacions d'Enginyeria sense Fronteres i uneixen esforços malgrat mantenir l'autonomia.

La formació per a noves perspectives

Pérez explica que a pesar del seu marcat contingut sectorial i de la seva vinculació estreta amb el col·lectiu universitari de carreres tècniques, ESF «està oberta a tothom», ja que una de les seves tasques és treballar per la sensibilització i la denúncia de les situacions d'injustícia. Els altres grans vessants són la realització de projectes de cooperació en accions que poden ser integrals, el foment de la transferència de tecnologia i de recursos, i la formació perquè els estudiants sàpiguen donar respostes a realitats que no corresponen a les que estan acostumats. «Quan s'arriba a la zona on es vol cooperar, les necessitats canvien, però també les condicions materials, climàtiques i ens hem d'adequar a tot ple-

gat», afirma Agustí Pérez que ha treballat al Perú i a Bolívia. Davant el canvi de perspectiva, aquest jove enginyer també destaca el fet de l'intercanvi humà que s'estableix amb aquelles persones que se suposa que es va ajudar. Segons Pérez, des del Nord es viu amb la idea que tot es pot transformar, mentre que quan es passa una temporada vivint i treballant en països pobres «t'adones que es viu més el dia a dia i, d'alguna manera, se senten més conformes amb allò que tenen».

Quant a l'estructura interna, hi ha l'àmbit de «Projectes» que inclou totes aquelles activitats que promouen una millora en les condicions de vida dels col·lectius empobrits del Tercer Món. Així, en col·laboració amb altres ONG, a Bolívia s'ha instal·lat una filadora de cotó que subministra material a una cooperativa camiseria de La Paz i El Alto i s'ha aixecat un centre d'estudis tècnics a Santa Cruz; al Congo es va construir un abastament d'aigua i a Mostar es va fer un estudi per evaluar l'estat dels edificis després de la guerra.

Exposició sobre els Grans Llacs

A part de les realitzacions concretes a l'exterior, l'altra gran àrea en què es treballa és la d'«Universitat» que ja ha realitzat diverses campanyes de *comerç just*, sobre transparència en el comerç d'armes... Recentment, ha muntat una exposició que recull la vida quotidiana a la zona dels Grans Llacs

Classes d'agricultura, sembra i fumigació a Bolívia.

centrafricans i intenta analitzar vies de solució als enfrontaments que, des de fa dos anys, fan impossible una convivència pacífica entre les diferents ètnies. Des de principis del 1995 fins al gener del 1997, ESF va estar treballant en la construcció d'un pont a Kivu, al Nord del Congo (antic Zaire). Malauradament, l'augment de la tensió i l'esclat de la violència, que van acabar en guerra oberta, van obligar a aturar el projecte. Al llarg de tot el mes d'agost aquesta mostra es pot visitar a la Parròquia de Sant Pau del Camp, després d'haver estat exposada al Col·legi d'Enginyers Industrials de Catalunya.

A pesar que fins ara només es tenia previst estudiar i portar a terme projectes a països en vies de desenvolupament, els membres de ESF ja han començat a endegar algunes tasques encaminades a col·laborar amb entitats que treballen pel Quart Món. «La idea d'aquests contactes és —diu Agustí Pérez— apropar altres realitats als universitaris i facilitar-los l'accés a la cooperació en situacions que els són properes.» Al llarg del curs passat es va col·laborar amb Tria, de l'associació Taula de Joves Comtal. De cara al proper setembre es vol ampliar el nombre d'entitats i

projectar-les en l'àmbit universitari mitjançant xerrades, exposicions...

Finalment, sota l'epígraf «Altres àmbits» s'engloba tot el conjunt d'activitats que donen a conèixer ESF a l'exterior com la publicació d'una revista, *Esferes*, actes de promoció i tot allò que ajudi a aconseguir fons per als seus projectes de cooperació... No obstant això, Agustí Pérez, deixa entreveure la seva preocupació davant les injustícies i els interessos del Nord que obstaculitzen els efectes positius de l'entrega de la gent d'ESF. «Sovint —conclou— acabes tenint el dubte de si tot allò serveix per alguna cosa.» Si amb la força solidariat s'aixeca un pont, per què no?

Raquel Planas i Silva

**ENGINYERIA SENSE
FRONTERES**
VIA LAIETANA, 39
BARCELONA-08003
TEL. 319 23 00
FAX 310 06 81
WWW.PANGAEA.ORG/ESF

Catalunya
Un país de voluntaris

Dóna
Suport
al voluntariat
a través del món
associatiu

Fomenta la
Formació
dels voluntaris

Facilita
Informació

Generalitat de Catalunya
Departament de Benestar Social
Institut Català del Voluntariat

MÉS INFORMACIÓ
900 300 500

societat/cultura

Sembrar en els camps del Senyor

■ L'ensinistrament de bous revoluciona l'agricultura insuficient d'una regió congoleesa

La empenta dels missioners d'Ekumene ha convertit la regió rural de Shaba del Congo, en plena selva africana, en un dels principals centres productors de blat i sòja de la zona. Fa setze anys, quan es va implantar el projecte d'Ekumene, el poblat de Lukotola desconeixia l'arada per tracció animal, fet que provocava unes collites molt minses

i insuficients. En aquesta situació d'endarreriment, la gent d'Ekumene va iniciar el 1981 un pla de «desenvolupament integral» que permetés fer realitat «la promoció completa de l'individu en solidaritat fraterna amb el medi que l'envolta, tal com es contempla a l'Evangeli», explica Francisco Puyo, responsable del projecte. Avui, la vall

de Lukotola té una collita d'un milió dos-cents mil quilos de blat anuals, i el comerç de gairebé un 70% d'aquesta collita ha permès, entre altres coses, aixecar una sitja per guardar el gra, obrir una escola, un dispensari-maternitat, tallers de fusteria, de forja i soldadura i premses per a la fabricació de totxos.

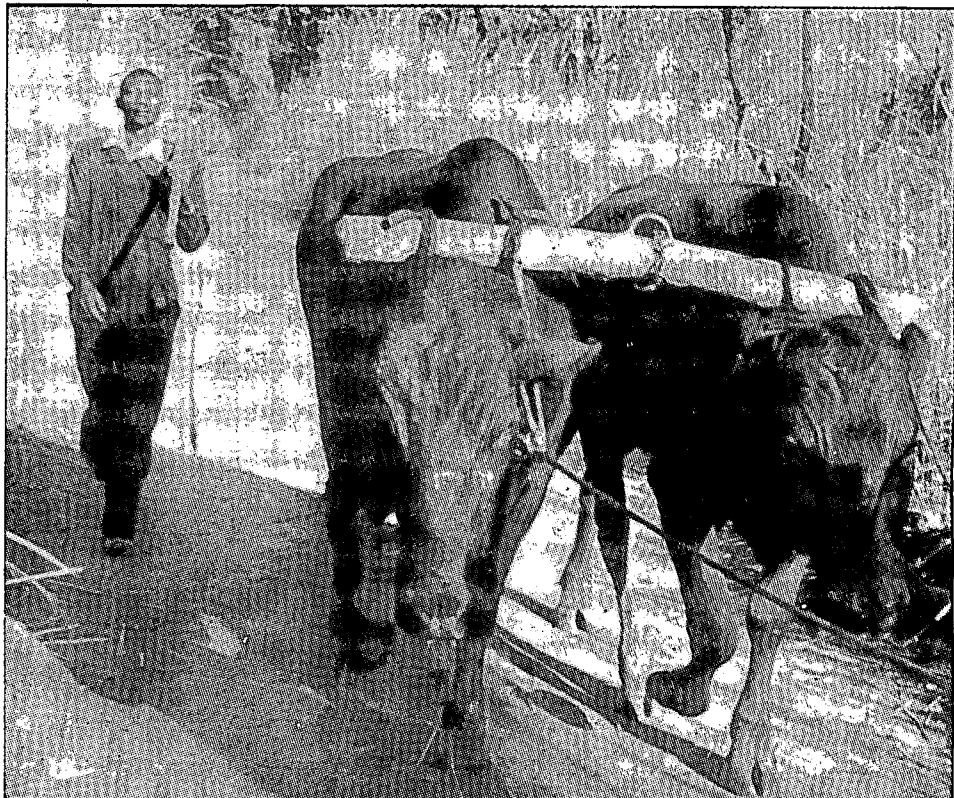
Per tal de no fracassar en el seu intent, els responsables d'Ekumene van voler partir d'un pla poc ambiciós, però sempre tenint en compte la població destinatària, i fent ús dels mitjans de què disposa la regió. L'èxit del projecte ha corregut de boca en boca, i diversos poblats de la zona han demanat que s'implanti en els seus termes. El secret, diu Francisco Puyo, és en la simbiosi entre «el sentit de la responsabilitat, el projecte col·lectiu i els seus costums, i potenciar els elements propis de la zona». Segons Puyo, no es tractava de donar una ajuda únicament econòmica, sinó que es volia «construir la *casa comuna* on les persones poguessin viure com a germans començant a compartir la vida, la cultura, les necessitats i les esperances de la població». Però abans de tirar endavant el projecte, els responsables de Ekumene a la zona van establir els principis que regirien la seva actuació: es respectarien les diferents creences i les esglésies existents, seguint un esperit de fraternitat cristiana; la solidaritat real estaria present tant en el treball com en els resultats; es desenvoluparia un sentit de la responsabilitat per tal d'assolir una major parti-

cipació col·lectiva en el projecte.

Al llarg d'aquests setze anys d'esforços i treball en comú, la comunitat Ekumene ha vist com es multiplicava el nombre de persones implicades en el projecte. «Any rere any —comenta Francisco Puyo— les reunions setmanals convocaven més gent, i així es formaven nous grups de treball, s'obrien nous canals de participació, tant per als veïns de Lukotola com per als de poblats de la rodalia.» Per aquest responsable d'Ekumene, el pla no tan sols ha servit per desenvolupar una regió molt pobre, sinó que a més ha estat «un procés de formació permanent que ens ha permès anar creixent com a persones».

Ensinistrament de bous

Els camperols de Lukotola desconeixien l'arada amb tracció animal i el 1981 les tasques agrícoles més dures eren encara manuals. L'agricultura de la regió congoleesa de Shaba, on es troba Lukotola, al bell mig de la selva africana, no era autosuficient i aquest fet provocava a la població greus mancances que s'accentuaven en períodes de mala collita. Una de les parts fon-

Ensinistrament d'una parella de bous.

amentals del pla d'Ekumene era precisament acabar amb aquesta insuficiència agrícola, però calia fer-ho amb mitjans propis de la regió, per tal de no crear una nova dependència. A partir del 1981, l'ensinistrament de bous va permetre introduir l'arada amb tracció animal. La millora en la producció agrícola no es va fer esperar, però, setze anys després d'ensinistrar la primera parella de bous, és quan els responsables d'Ekumene prefereixen parlar d'èxit. Francisco Puyo, diu, fent balanç, que en la darrera campanya es van collir més d'un milió dos-cents mil quilos de blat, vuit-cents mil dels quals es van vendre, i 425 mil es van moldre. Tanmateix, però, els camperols es poden quedar un tant per cent de la collita perquè la puguin comercialitzar pel seu compte i obtenir uns beneficis propis. Això ha estat possible, ja que es va aixecar una sitja que permet emmagatzemar el gra i vendre'l quan convinguí.

Avui, aren els camps de Shaba 170 parelles de bous i cada any s'incorporen 60 caps més de bestiar. El sistema,

tot i que senzill, exigeix responsabilitat i dedicació a totes aquelles famílies o comunitats que demanen tenir els animals ensinistrats. Primer de tot, cal que els aspirants preparin un terreny de cinc o més hectàrees, un corral, un estable, un abeurador i un fossar per als adobs. A més, han de pagar 50 sacs de blat a càrrec de la preparació dels bous, la seva alimentació i cures veterinàries, l'estada de tres persones a Lukotola durant dos o tres mesos, i les classes teòriques i pràctiques sobre tracció bovina, nutrició animal... Un cop finalitzat el període d'aprenentatge se'ls dona una arada, productes veterinaris, adobs i llavors per a dues hectàrees perquè puguin garantir un mínim de collita per a la següent campanya, a més dels dos bous. En els propers dos anys, els camperols hauran de lliurar 50 sacs de blat per cada una de les bèsties.

Escoles, dispensari...

Però la introducció de la nova tècnica d'arada no únicament ha suposat

Ajuda'ns a salvar una vida!

- Centres d'acolliment de mares amb problemes.
- Ensenyament de planificació familiar natural.
- Grups de joves PRO-VIDA que promouen una cultura de la vida.

TELÈFONS DE LA VIDA
204 71 11 i 280 56 83

ASSOCIACIÓ PRO RESPECTE A LA VIDA HUMANA
Bonaplata, 42, 1º, Tel. 204 71 11 08034 BARCELONA

COL-LABORA FENT-TE SOCI

☐ SÍ A LA VIDA, DESITJO REBRE EL BUTLLETÍ INFORMATIU PRO-VIDA

NOM

Adreça

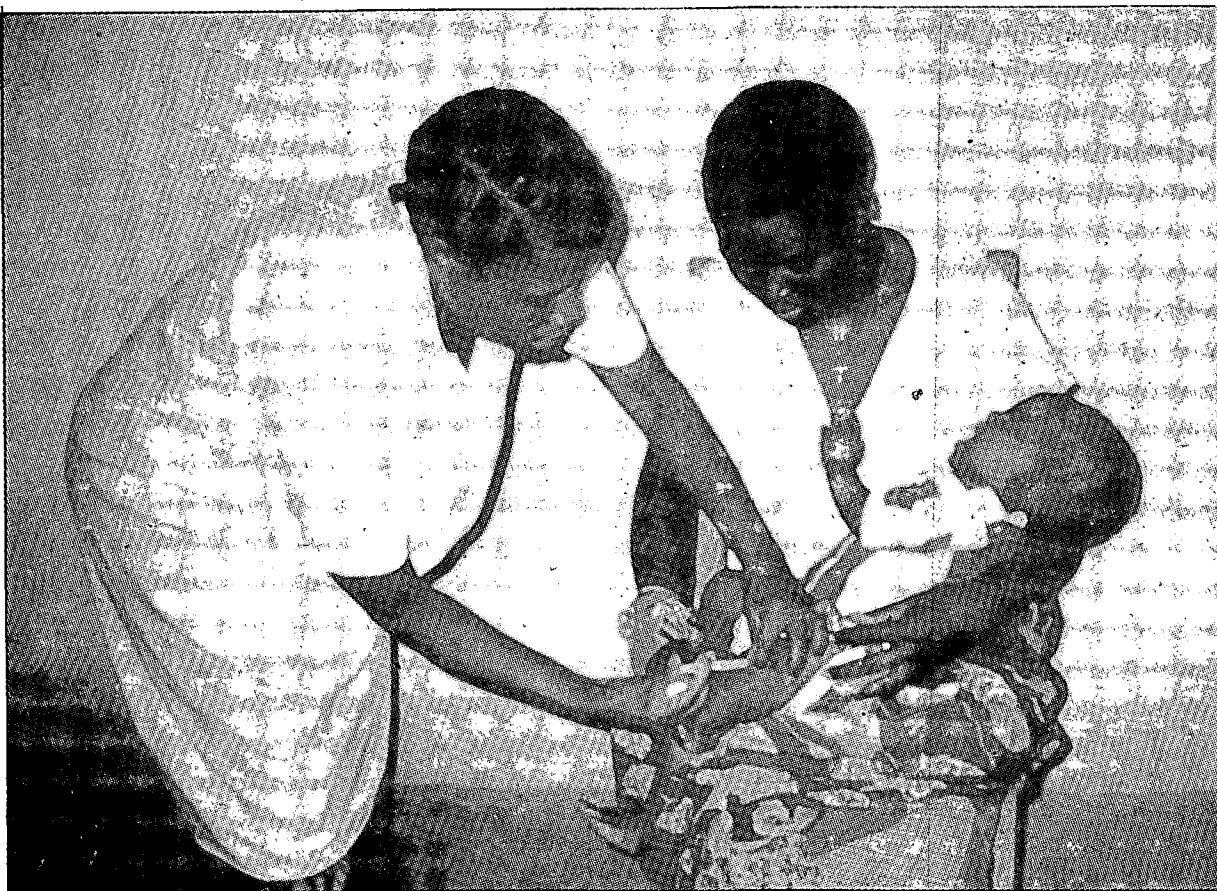
Població

Província

ASSOCIACIÓ PRO RESPECTE A LA VIDA HUMANA- Bonaplata, 42, 1º, Tel. 204 71 11 08034 BARCELONA

obtenir uns bons resultats agrícoles, sinó que ha estat el motor de tot un seguit de millores per a la regió. Gairebé 400 nens i nenes van cada dia a l'escola de Lukotola on vuit professors imparteixen el cicle complet de primària i ja existeixen dos cursos de secundària per a quaranta alumnes. No fa gaire, s'ha obert una altra escola per als nens que viuen a la part alta de la vall. Aquests dos centres educatius són finançats gràcies als beneficis que produeix el molí, construït amb els guanys dels excedents agrícoles, «abans impensables», diu Puyo. A part de cobrir les despeses de matrícula, assegurances, material escolar, els professors reben un sou per la seva tasca i se'ls ajuda amb adobs i llavors pels seus camps. El setembre de l'any passat es va inaugurar una escola professional que inclou les seccions d'estudis agropecuaris, de mecànica agrícola, de fusteria, d'enginyeria rural i de llar i nutrició. D'altra banda, s'ha instaurat un petit sistema de beques perquè els quatre millors alumnes puguin continuar els seus estudis a la ciutat.

La prosperitat també es fa present en els habitatges, ara de totxos i teules, que substitueixen el fang i la palla. La

Un infant és atès al dispensari-maternitat.

nats des de Lukotola per un dispensari-maternitat; o la instal·lació d'una línia elèctrica, gràcies a la col·laboració de Mans Unides i al treball de tota la població. Ara, mitjançant el flux elèctric, s'han pogut endegar diversos ta-

d'obra, el manteniment, l'energia... L'altra meitat es lliura al Comitè de desenvolupament comunitari i al Comitè de pares perquè financin les escoles i els altres serveis. Un altre gran pas ha estat la sitja, que ofereix la possibilitat de guardar el blat i la soja per a posteriorment distribuir-los i comercialitzar-los en funció de la demanda. Tal com ressalta Francisco Puyo, l'alçament de la sitja «era un complement molt necessari per al desenvolupament del projecte», en la mesura que ara la població ja no es veu obligada a vendre immediatament la collita per falta d'un lloc on conservar-la. Puyo recorda que abans els camperols es desfeien del gra encara que el preu fos baix, i els únics beneficiats eren els intermediaris. Gràcies al graner, els pagesos poden anar venent els cereals de forma progressiva i amb l'opció de poder negociar el preu.

Les llavors de l'esperit

Però al llarg de tots aquests anys, Ekumene també s'ha preocupat per fer

realitat tota una labor de catequesi que inserís «en un aprofundiment en la fe, en l'animaació litúrgica dels grups que participen en aquest projecte social i de la resta de comunitats cristianes que treballen a la zona», explica Francisco Puyo.

En aquest sentit, tal com recorda el missioner, la idea de Ekumene es basa «en un autodesenvolupament integral que abarca tota la vida de l'home» i, per tant, també «l'àmbit del seu esperit». Per aquesta raó, des de Ekumene es vol que «l'esperit de fraternitat, d'ajudar aquells que estan més necessitats que nosaltres i compartir amb ells els nostres esforços sigui prou generós perquè també aquestes persones puguin emprendre la seva pròpia dinàmica de promoció solidària», exposa Puyo a tall de conclusió, sense deixar d'afegir que es tracta d'un «treball de llarga durada», però que val la pena perquè «el desenvolupament no és res més que la resposta de l'home lliure davant la vida que Déu Pare va donar a cadascun de nosaltres». De moment, sembla que els esforços que ja han sembrat els camps, també comencen a fer arrels en altres zones fora de Lukotola, on cada dia són més nombroses les comunitats que volen unir-se i participar en el projecte d'Ekumene.

Raquel Planas i Silva

Gairebé 400 nens i nenes van cada dia a l'escola de Lukotola on vuit professors imparteixen el cicle complet de primària i ja existeixen dos cursos de secundària per a quaranta alumnes.

construcció de bòbiles no tan sols ha permès millorar les cases, sinó que contribueix a l'organització urbana de la ciutat, diferenciant-la en espais: carrers, temples, zona escolar, mercat, molí, estables, pastures..., fet que permet un major grau d'organització i d'higiene. Altres progressos han estat l'entrada en funcionament de diversos punts d'atenció sanitària al llarg de tot el territori de la regió, que són coordi-

llers de forja, soldadura, mecànica i fusteria que possibilitaran crear noves eines o arreglar les espatllades.

En un altre àmbit, el funcionament del molí és un exemple més de la participació de la població en l'esdevenidor col·lectiu. Els veïns gestionen, atenen i controlen el molí, mitjançant un comitè on hi ha representats els clans familiars que participen en el projecte. Amb el 50% dels guanys es paga la mà

Premi de Literatura Científica

La Fundació Catalana per a la Recerca i Edicions La Magrana han convocat per primera vegada el Premi de Literatura Científica. El premi serà atorgat a la millor novel·la o assaig divulgatiu inèdits i escrits en català, el tema dels quals es basi, totalment o parcialment, en situacions, fets o investigacions que corresponguin al passat o al present de qualsevol branca de les ciències —amb exclusió, doncs, del gènere anomenat de ciència ficció. L'import del premi és d'un milió de pessetes. Les obres s'han de trametre fins al 30 d'octubre. Per a més informació, adreceu-vos a la Fundació Catalana per a la Recerca, passeig Lluís Companys, 23 - 08010 Barcelona, tel. 93/ 315 23 23, fax 93/ 268 01 01.

C.C.

XX Jocs Florals de la Tardor

Organitzats per l'Associació Coordinadora per a l'Ancianitat (ACA), s'han convocat els XX Jocs Florals de la Tardor. La participació és oberta a tothom de més de 65 anys. Tots els treballs han de ser originals, inèdits i escrits en català. Els premis seran els següents: la *Flor Natural*, al millor poema que canti l'amor, amb una dotació de 50.000 pessetes; l'*Englantina*, al millor poema enaltidor de la pàtria, dotat amb 40.000 pessetes; la *Viola*, al millor poema de tema religiós o que enalteixi els valors espirituals i humans, guardonat amb 40.000 pessetes; el *Premi Especial ACA*, al millor poema de tema lliure, amb una dotació de 40.000 pessetes; i el *Premi Banc de Sabadell de Poesia Breu*, al millor poema breu, dotat amb 40.000 pessetes. Les obres s'han de trametre fins al 12 d'octubre. Per a més informació, adreceu-vos a: ACA, Gran Via de les Corts Catalanes, 631, 2n 1a - 08010 Barcelona, tel. 93/ 318 65 95. El 9 de novembre tindrà lloc el lliurament dels premis.

C.C.

Pederastes, el malson dels infants

■ La xarxa descoberta a Barcelona prostituïa a menors del Raval

BARCELONA.— El Grup de Menors de la Policia (GRUME), sota la supervisió del jutge de Barcelona, Josep Niubó, continua l'operació per detenir els implicats en la xarxa de pederastes que sotmetia a vexacions sexuals a més de quaranta nens del Raval, barri de Barcelona. L'adjunt al Síndic de Greuges per a la Infància, Jordi Cots, recorda que «es pot lluitar contra aquest problema tot i que hi ha un buit legal».

La pederàstia també existeix a Barcelona. L'escàndol descobert recentment al barri del Raval no és un fet aïllat, sinó que ja fa temps, gairebé deu anys, que s'havien detectat casos d'abusos sexuals a la Ciutat Comtal. El fet detonant va ser la detenció d'un matrimoni del barri del Raval que «llogava el seu fill» de deu anys a un pederasta a canvi de diners. A partir d'aquí es va arribar a detenir la mestressa d'un prostíbul on es filmaven vídeos de caràcter pornogràfic infantil. La setmana passada la policia va detenir onze persones per la seva presumpta implicació en una xarxa de pederastes. Se'ls acusa d'abusos sexuals, agressió sexual, prostitució de menors, producció de pornografia infantil i exhibició de pornografia infantil a menors. Tot i els delictes imputats, el cos policial recorda que els acusats gaudeixen de presumpció d'innocència. Actualment el cas està sota secret de sumari, però ha transcendit que entre els detinguts hi ha el militant socialista Francisco Salvador i Javier

Tamarit, exresponsable del Casal d'Infants del Raval. Tamarit ja havia estat condemnat el 1992 per corrupció de menors.

Enduriment de les penes

La relació sexual d'un home adult amb un impúber, generalment del mateix sexe, serà castigada amb un enduriment de les penes, donat el cas que normalment les persones que abusen sexualment dels infants són reincidents. Així ho ha manifestat el secretari d'Estat per a la Justícia, José Luis González Montes. També ho ha demanat la secretària general d'Afers Socials, Amalia Gómez. Per la seva banda, el diputat socialista Jesús Caldera assegura que no hi ha «llacunes legals» en el Codi Penal que limitin la persecució de de-

S'han confiscat vídeos, fotografies, diapositives, disquets d'ordinador i imatges obtingudes d'Internet.

lictos com el de pederàstia i per tant res impedeix que els responsables de la xarxa barcelonina siguin castigats pel delictes. La xarxa descoberta, possiblement la més gran desarticulada fins ara a l'Estat espanyol, tenia connexions internacionals i elaborava els arxius amb les dades mèdiques de les víctimes. Fins i tot es feien passar per assistents socials i així les famílies no sospitaven res. La majoria dels pares dels nens utilitzats per aquesta xarxa de pederastes desconeixien que els seus fills eren prostituïts.

El Raval exigeix justícia

El president de l'associació de veïns del Raval, Pep García, va remarcar que el 60% dels nens implicats en la trama són del Casal d'Infants del Raval i va anunciar que ja s'ha demanat a l'Ajuntament de Barcelona que faciliti ajuda psicològica a les famílies afectades. L'1 d'agost passat, centenars de barcelonins es van manifestar a Barcelona clamant justícia i condemnant la xarxa de pederastes que s'ha desarticulat al Raval. Eulàlia Vintró, tinent d'alcadessa de Benestar Social de l'Ajuntament de la ciutat, va assegurar tot el suport que calgui als afectats i va recordar que el cas està sota secret sumarial. Segons una nota de la policia cap dels detinguts té relació actualment amb centres o cals educatius.

Els nens explotats per la xarxa tenien entre 5 i 14 anys i eren captats, a canvi de regals i diners, al Casal dels

Infants del barri del Raval. Els nens no van explicar els abusos. Segons sembla, la xarxa captava els infants després d'oferir-se a famílies desestructurades i amb problemes econòmics per donar assistència social o acompanyar els nens a l'escola o d'excursió. L'Associació per als Drets del Nen i de la Nena (Prodeni) remarca que el fet de Barcelona no és un fet aïllat sinó que «constitueix un reflex de la febre que hi ha a l'Estat Espanyol per aconseguir material pornogràfic, que es ven a bon preu». De moment, s'han confiscat una cinquantena de vídeos, centenars de fotografies, 2.000 diapositives, 200 disquets d'ordinador i més de 3.000 imatges obtingudes a través de la xarxa informàtica Internet. Les cintes, segons sembla, haurien estat rodades en un pis del Raval i hi apareixen molts nens i adolescents mantenint relacions sexuals entre ells o amb adults, homes i dones.

La directora de la Fundació Escó, Inma Rognoni, ha comunicat a aquest setmanari que «mentre hi hagi secret de sumari no es veu en cor de manifestar res, però crec en les investigacions de la policia i el jutge».

Per frenar i acabar amb aquest malson de la pederàstia no n'hi ha prou amb la desarticulació de xarxes com la que operava al barri del Raval. El que cal és prevenció social i diners per investigar el món de la prostitució infantil. I sobretot aplicació de la llei. Per ara, la investigació segueix oberta i no es descarta la detenció de més implicats.

Miriam Díez

**Des de 8.000 ptes. al mes
instal·li la seva calefacció a
l'estiu i pagarà a l'hivern**

NOVETAT LA CALEFACCIÓ CENTRAL SENSE CALDERA

TECC

LA PRIMERA CALEFACCIÓ CENTRAL
ELÈCTRICA DE BAIX CONSUM

CALOR CONFORTABLE

Silenciosa, no resseca l'aire, regula la temperatura amb termostats individuals.

CALOR ECONÒMICA

A més del seu consum reduït, la seva capacitat acumulativa manté durant molta estona la calor sense despeses d'electricitat.

CALOR FÀCIL

No cal instal·lació especial, sense obres, ni manteniment, només un endoll de 10A.

CALOR SEGURA

Controlada gràcies a un dispositiu electrònic, garantia durant 10 anys.

<http://www.v.virtual.es/tecc>

TELÈFON D'INFORMACIÓ: 902 10 37 88
TECC. Ap. de correus, 50 - 08812 Les Roquetes (Barcelona)

El llibre de la setmana

Santa Maria, mare de Déu

En el llindar del Tercer Mil·lenni, i quan reflexionem què suposa Jesús per a la salvació del món, sorgeix immediatament un desig: cal pensar en Maria! Ho van fer els primers cristians, quan van saber que l'havien lliurada a Joan com a Mare, i la van adoptar amb veneració, perquè era l'autèntic testimoni d'excepció en el misteri de Jesús.

I la història de la comunitat eclesial, que va tenir un moment culminant en el concili d'Efes del 431, amb el crit unànim de la massa, que recorria els carrers entonant el «Santa Maria, mare de Déu», ha tingut un ressò constant a través dels segles. I el té també avui, quan recapitem tant de temps després del moment decisiu de la Redempció.

Josep Maria Ballarín ha escrit unes pàgines plenes d'originalitat, no tant per l'estil del seu primer text català de gran èxit —*Santa Maria, pa de cada dia*— com pel seu contingut. Ballarín ha publicat una història de Maria que emociona per la seva penetració pel que fa a la vida de la noia que va ser escollida des de l'eternitat per ser la Mare de Jesús. I ha sabut apropar-la als homes d'avui, observant-la des de nous angles. Amb l'audàcia que caracteritza la seva manera de contemplar les coses i els homes i la seva aparent despreocupació, Ballarín ens fa reviure la vida de Maria amb naturalitat, amb simpatia, de forma entranyable. És, en resum, un text per tenir a l'abast de la mà i desintoxicar-nos amb ell de tant agnosticisme, indiferència i críti-

ca gratuïta de què és objecte la vida de la fe profunda i autèntica. Val la pena conèixer-lo, encara que potser se n'hagin d'abstenir els puristes de l'exègesi o els que miren per sobre de l'espatlla la devoció que sorgeix de la fe.

D'altra banda, José Cristo Rey

Josep M. BALLARÍN,
Santa María, el pan de
cada día.

Planeta+Testimonio, Barcelona 1997,
124 pàg.

**José C.R. GARCÍA
PAREDES,**

Santa María del 2000.

BAC 2000, Madrid 1997, 123 pàg.

García Paredes ha publicat un llibre breu i sòlid sobre Maria. *Santa María del 2000* és un text excel·lent per renovar la devoció mariana personal i col·lectiva en el llindar del 2000. No és, certament, iconoclasta, ni creu que la pietat mariana anterior a la nostra època fos millor o pitjor; al contrari. Amb sentit positiu i constructiu, intenta indicar camins de renovació, mantenint el diàleg amb el passat i intentant pensar en el futur. Cada un dels seus capítols és una síntesi del que qualsevol cristià que aprofundeixi en la seva fe mariana podria arribar a descobrir, si deixa de banda prejudicis o inèrcies rutinàries. García

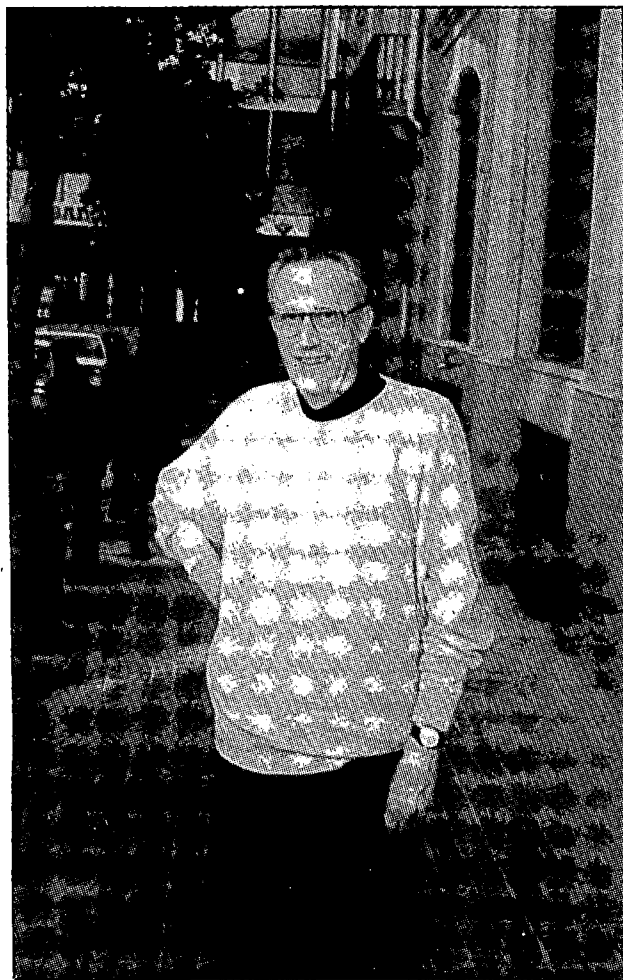
Paredes entra de ple en la realitat de Maria tal i com ens arriba en els pocs passatges de l'evangelí que parlen d'ella, i ens fa pensar com seria la realitat quotidiana d'aquesta jove del poble jueu, que de sobte descobreix, amb sorpresa, que és escollida i cridada per Jahvé. Una noia que ha de viure els dubtes de Josep, el creixement d'un fill que sap que perdrà i la vivència de ser la mare d'un ajusticiat. Però és Maria, la Mare, la viva utopia d'una humanitat que necessita apropar-se a Déu, el personatge protagonista d'una gran llegenda feta realitat a través de la humilitat i del dolor, de l'alegria i la donació total.

Tot plegat, a més, l'autor ho fa viure al lector a través d'unes ressonàncies personals, que poden ser extraordinàriament útils per a la reflexió personal o en grup. Si de vegades els grups d'aprofundiment en la fe o els que intenten una espiritualitat més seriosa —grups i equips matrimonials, per exemple— es troben sense textos de treball, aquest llibre és molt oportú, i el

recomanem vivament.

Dos llibres sobre Maria que, cada un en el seu gènere, representen un magnífic mitjà per reviuir el que Maria ha estat, és i ha de ser en la vida de fe de molts cristians d'avui, davant del repte del segle XXI.

Cristóbal Sàrrias

Josep M. Ballarín.

La sardana i la dansa

Els premis Joaquim Serra

La campanya de promoció de la música de cobla i basant-se en una iniciativa de l'Agrupació Cultural Folklorica, l'Institut de Cultura de Barcelona recuperarà els Premis de composició Joaquim Serra.

Aquests premis consten de dues categories: una de música de sardanes i l'altra de glosa. La primera convocatòria d'aquests premis es farà durant les festes de Santa Eulàlia d'aquest any i la presentació de propostes té el 15 de maig de 1998 com a data límit prèvia al primer procés de selecció, per part del jurat, que consistirà en la tria de quatre finalistes per a cada categoria.

La segona i darrera fase de selecció del concurs es farà possiblement al Teatre Grec, en el marc del Festival d'Estiu, amb la participació d'una de les cobles més prestigioses de Catalunya i la Cobla Ciutat de Barcelona, que interpretarien les peces finalistes. El públic actuaria com a jurat popular i el resultat de la seva votació seria ponderat amb el del jurat col·legiat dels premis.

Josep Ventura

EDITORIAL REGINA, S.A.

EDICIONS D'INTERÈS:

MISSAL FERIA

EDICIÓ DE FORMAT MANUAL, PER ALS DIES NO FESTIUS

HIMNARI LITÚRGIC CATALÀ

REPERTORI D'HIMNES PER A LA CELEBRACIÓ CANTADA
DE LA LITÚRGIA DE LES HORES

**LA VEU DELS PARES DE L'ESGLÉSIA EN
LA LITÚRGIA DE LES HORES**

ELS AUTORS DE LES LECTURES PATRÍSTIQUES DELS
OFICIS DE LECTURA

SEGUIM JESÚS

Col·lecció de 3 volums amb estoig
**ELS MANAMENTS DE DÉU - LES BENAURANCES -
LES OBRES DE MISERICÒRDIA**
TEXTOS CATEQUÍSTICS PER ALS INFANTS

Mallorca, 87-89 Tel. 322 17 11 Fax 322 53 69 - 08029 Barcelona

Llibres

Cors de roure

La resiliència és la capacitat que té una persona per afrontar amb èxit unes condicions de vida adverses. Aconseguir-ho implica dues característiques: la resistència i l'esperit constructiu. L'obra *La resiliència o el realisme de l'esperança* ens apropa a aquest concepte i, sobretot, als infants que tot i trobar-se en situacions conflictives i difícils, aconsegueixen sortir-se'n. Un infant pot haver desenvolupat problemes, per exemple, a causa que el seu pare és alcohòlic. Però aquest fet no implica que tots els fills de pares alcohòlics tinguin problemes perquè alguns són capaços d'afrontar-ho satisfactòriament. El mateix fet es pot donar en qualsevol altra situació adversa com, per exemple, conflictes familiars, pobresa, traumes psicològics deguts a la guerra, abusos sexuals, maltractaments...

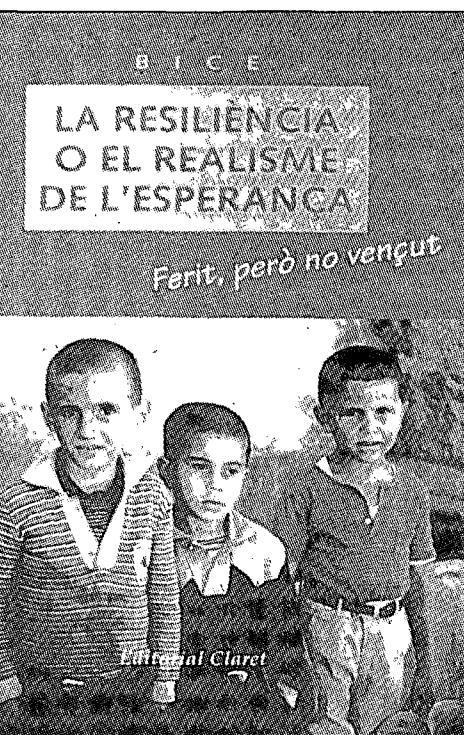
L'autor del llibre, Stefan Vanistendael, ens intenta respondre una llarga sèrie d'interrogants sobre la resili-

ència. ¿Perquè hi ha infants sans tot i les dificultats amb les quals han de sobreviure quotidianament? ¿Per què molts nens exposats a determinats problemes no desenvolupen actituds negatives? ¿Què podem aprendre d'aquests infants resilientes per prevenir o per ajudar-ne altres menys afortunats? ¿Podrem detectar en els anomenats infants problemàtics algunes àrees de possible solidesa sobre les quals puguin construir o reconstruir les seves vides? Vanistendael ens proposa que, en comptes de fixar-nos en la debilitat i en els dèficits, ens comencem a fixar en les capacitats i com utilitzar-les.

L'experiència ens ensenya que donar sentit a la vida pot ser útil, fins i tot en les circumstàncies més extremes, com en el cas d'Anna Frank, una nena jueva que vivia a Amsterdam quan va esclatar la segona guerra mundial. L'Alemanya nazi va envair Holanda i va organitzar una persecució brutal

contra els jueus. La família de l'Anna es va amagar en un annex secret d'un edifici d'oficines d'on no podien sortir sota cap circumstància. Depenien de l'ajut secret d'amics de l'exterior que els portaven menjar. Aquest confinament en un espai reduït, sense possibilitat d'escapar, va ser viscut per l'Anna, tot i que només tenia tretze anys, amb un gran equilibri i maduresa interior com reflecteix el seu diari, trobat en acabar la guerra, i publicat en nombroses llengües. Malauradament tota la família, menys el pare de l'Anna, van morir en un camp de concentració, ja que van ser descoberts per la policia secreta dels nazis, després de dos anys a l'amagatall.

Anna Frank va desenvolupar una forta resiliència en demostrar una gran capacitat de resistència a l'hora de pro-

Stefan Vanistendael, *La resiliència o el realisme de l'esperança*. Ferit, però no vençut. Editorial Claret, Col·lecció Els Daus, Barcelona 1997, 95 pàg.

tegir-se de la forta pressió a la que estava sotmesa i també va saber construir una vida el més positiva possible malgrat les circumstàncies adverses en què vivia.

Marta Puyol

Cassets

La «new age», un sincretisme reductor de l'individu

El contingut de les cintes correspon a un ensenyament fet a Lourdes en el curs d'un recés de reflexió i pregària, i en el qual es parla del moviment *new age*, la «nova era». El conferenciant reflexiona i dona dades, extenses i molt interessants, del moviment que va néixer cap als anys setanta, moviment que s'estén arreu del món cada vegada més. Si bé la primera cinta explica en detall què és el moviment, la segona s'estén més en els subtils mecanismes que aquest moviment fa servir, i ho fa amb el testimoni directe d'Erika Lechner, una dona d'origen alemany que va entrar de ple a la «nova era» i que, en descobrir Crist i l'Església, s'en va sortir.

¿Qui entra en aquest moviment i per què? Homes i dones que fan una recerca espiritual i que han perdut el sentit de la seva vida, que tenen por del dogma i de vegades s'han sentit ferits per l'Església. Sovint són occidentals que volen un canvi social i mundial. Aquest és el perfil d'aquestes persones que es veuen immerses en una confusió entre vida psicològica i vida espiritual.

La «nova era» anuncia una època de pau, una edat d'or ja que, deixant l'edat de la raó, del racionalisme, entrem a l'edat de la consciència, d'una extraordinària transformació de la humanitat. Perquè, segons aquests preceptes, es prepara el segon adveniment de Crist o, com ells l'anomenen, l'Era d'Aquari. Parlen també de l'Era del Taure, que fou l'època d'Egipte i de Babilònia; l'Era de l'Àries, l'època del judaisme, dels grecs i dels romans; i després ha vingut l'Era dels Peixos, que és l'Era del cristianisme, per donar pas a la ja

La Nova Era... perill!

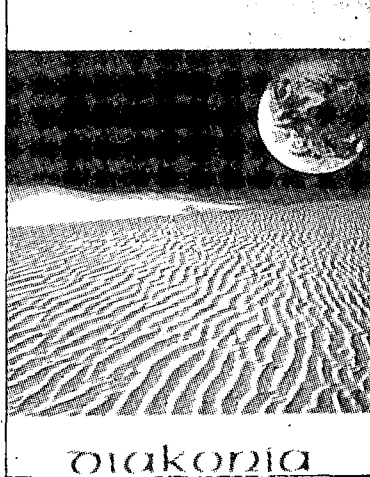

Bernard Dubois, *La Nova Era... perill!* Diakonia (obra de la comunitat catòlica Les Benaurances), Igualada.

anomenada Era d'Aquari.

Bernard Dubois, en una excel·lent traducció per part de l'equip de Diakonia, proposa la comprensió d'aquells que s'han endinsat per aquests camins, en lloc de la burla amb la que molt sovint es troben. Proposa també aprendre una mica d'aquestes persones que, amb tanta força, busquen un camí i conviden a tornar a les arrels de la profunditat de l'oració i del misteri de la comunió amb Déu. Ens diu que, a la societat actual, hem perdut el sentit de la festa, dels símbols, d'allò que és sagrat i ara

La seducció de la Nova Era (New Age)

Erika Lechner, *La seducció de la Nova Era (New Age)*. Diakonia (obra de la comunitat catòlica Les Benaurances), Igualada.

hem de revisar, des de la vivència de la fe cristiana, on som i on anem. D'aquesta manera podrem aturar, a partir d'una espiritualitat viscuda plenament, la fugida d'aquestes persones cap a aquestes noves «religions» en les quals es barregen massa idees. Cal tenir en compte que la «nova era» parla d'un Crist que es reencarna al llarg de les diferents èpoques de la humanitat.

La «nova era» redueix la persona, atès que porta tots els camps de la societat actual (medicina, política, religió, ciència, estudi, etc.) cap a un mateix punt. És aquest un sincretisme reductor de l'individu, per tal que cada vegada tinguí menys possibilitats de valorar i discernir informació, és a dir, de pensar per ell mateix.

Per la seva extensió i profunditat és, més que una reflexió, una brillantíssima conferència que està complementada amb cites bíbliques i de grans pensadors que enriqueixen i donen més dades sobre el tema central.

Fa també una petita ruta per les pseudociències, l'esoterisme, el fals misticisme, l'astrologia, de manera que el conferenciant ens apropa a aquest fenomen per tal de conèixer-lo i, si ens trobem en el cas, de poder parlar amb les persones implicades en aquest moviment sobre una base de coneixement molt profunda i, potser, poder-les ajudar.

Els cassets de Diakonia estan traduïts al català i al castellà i es poden trobar a la llibreria La Formiga d'Or de Barcelona, o a la mateixa seu de Diakonia, al c/ Sant Ignasi, 26 - 08700 Igualada (Barcelona).

C.C.

Cinema

Núria Oriol i Palarea

Director: Charles Matthau.
Guió: Stirling Silliphant i Kirk Ellis.
Intèrprets: Piper Laurie,
 Edward Furlong, Walter Matthau,
 Jack Lemmon i Sissy Spaceck.
Fotografia: John A. Alonzo.
Música: Patrick Williams.

El suau rumoreig de la vida...

The grass harp (L'arpa d'herba)

Quan Dolly Talbo (Piper Laurie) observa amb la seva mirada plena d'innocència la verdissa dels camps i ens fa parar l'atenció en el so del vent quan es talla en l'herba i eleva amb un suau rumoreig el pregon secret del cicle de la vida, ens adonem que la pel·lícula *The grass harp* ens parla de la bellesa de les petites coses de cada dia.

Truman Capote (1924-1984) és un dels millors narradors nord-americans del segle xx. No només va destacar en noveles-reportatge com *A sang freda*, sinó també en la narració sofisticada de caràcter urbà com *Esmorçar a Tiffany's* i la novel·la poètica, de to romàntic i ambientació rural, com *The grass harp*. I si bé el guió no té la força dramàtica de l'obra escrita, sens dubte sí que ha captat tota la sensibilitat de l'original.

El poble d'Alabama durant els anys 30 és el context on es desenvolupa la trama. El protagonista, Collin Fenwick, *alter ego* de Truman Capote, farà el pas de l'adolescència a la maduresa davant dels nostres ulls i s'erigeix com a narrador indiscutible d'aquesta història. A poc a poc anirà cedint el protagonisme de la història a Dolly, que es converteix en el personatge central del film.

Dolly estima sense adonar-se, amb senzillesa i una mica d'ingenuïtat. El seu reialme és la cuina, i a través dels seus dolços, la seva debilitat, anem descobrint la seva manera d'estimar, un amor que arriba a la seva plenitud quan s'atreveix a arribar fins al fons d'ella mateixa, quan s'atreveix a ser ella mateixa.

Sotmesa a l'autoritat d'una germana amargada i freda, Verena (Sissy Spacek) descobrirà la grandesa de la seva vida marxant de casa, acompanyada de la seva serventa i inseparable amiga de color (Neill Carter) i del seu nebot, Collin (Edward

Furlong). Viurà en una caseta dalt d'un arbre i els esdeveniments s'aniran entrellaçant, fins a fer-li conèixer l'amor de la mà d'un jutge madur (Walter Matthau). Un amor que li fa comprendre quina és la seva grandesa i que precisament la seva grandesa rau en estimar tot i tothom, fins i tot la seva germana amb qui inicia una nova i profunda relació. «Quan estimes algú —afirma la protagonista— es crea una cadena d'amor. Estimant una cosa o una persona, pots estimar-ho tot i tothom...»

El jove director de 30 anys, Charles Matthau, fill de Walter Matthau, ha aconseguit una pel·lícula de qualitat, amb un guió brillant i magnífics actors, com Jack Lemmon, Mary Steenburgen, Charles Durning o Sean Patrick Flanery, que interpreten els seus personatges de manera molt convincent. La música de Patrick Williams acompanya esplèndidament les imatges que tenen un ritme cadenciós, deliberadament lent, a vegades, per ressaltar més el procés de descoberta interna dels personatges, i l'elegant fotografia de John A. Alonzo, sap respectar la identitat de cada un dels protagonistes i del paisatge, la Natura es converteix en una prolongació del Trascendent.

Dolly es transforma davant dels nostres ulls i amb ella es transformen tots els que l'envolten. La pel·lícula és un cant a l'amor, a la tendresa, a la compassió. En una societat marcadament individualista i competitiva com la nostra aquesta obra s'erigeix com una perla senzilla i bonica, que hagués pogut anar més enllà en els seus plantejaments sobre la vida, però amb un gran missatge de tendresa: «Si estimem, podem perdonar i oblidar —diu Dolly— aleshores, val la pena viure!»

Crònica televisiva

Miquel Àngel Codina

El tresor més preat d'Elx

Eren les deu del matí del 4 d'agost de 1897. A pocs quilòmetres d'Elx, en un paratge conegut com l'Alcúdia, uns pagesos van interrompre el seu treball per esmorzar. Els acompanyava el fill d'un d'ells, Manuel Campello. El jove va començar a excavar la terra... i la va trobar. Era la Dama d'Elx. Nom amb el qual s'identifica un bust femení considerat com la peça capital de l'escultura ibèrica, que es calcula que data del segle v-iv aC. Ara es compleixen cent anys del seu descobriment.

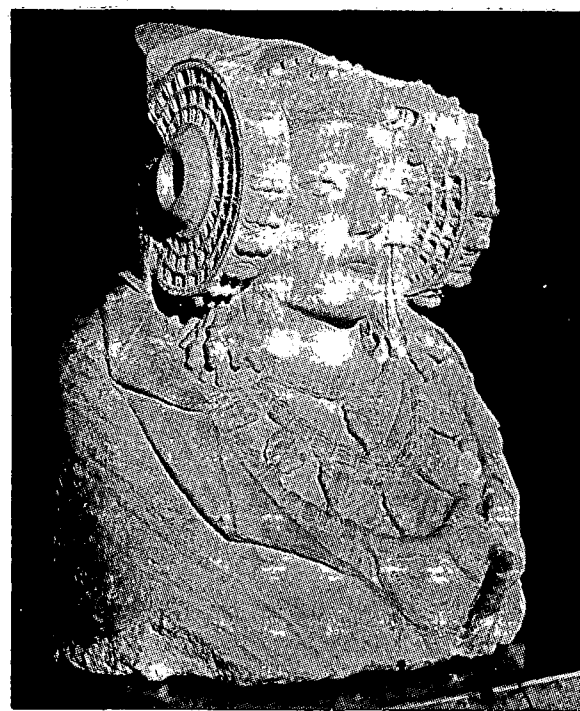
Televisió Espanyola va emetre fa pocs dies un reeixit programa especial sobre aquest centenari, titulat *La Dama de Elche: historia de una mujer singular*. Una producció que s'ha dut a terme en col·laboració amb l'Ajuntament d'Elx, dirigida per Daniel Herranz Escobar i que ha comptat amb la supervisió científica de Rafael Ramos Fernández. La seva característica fonamental era la narració, realitzada en primera

persona, des del punt de vista de la pròpia Dama. «Presidiem [juntament amb una altra estàtua] el temple de la nostra ciutat, on acudien tots els seus habitants. Hi efectuàvem les ofrenes i celebràvem els rites i sacrificis en honor de la gran deessa que ens proporciona de l'interior de la terra el miracle de les collites i a la qual devem la continuïtat de la vida, any rere any», va manifestar l'enigmàtica imatge.

El reportatge va aportar la teoria que el bust fou enterrat arran de la difícil conjuntura política i social que va patir la zona a causa de la segona guerra púnica. «Jo vaig ser l'única supervivent», va afirmar la Dama d'Elx en la dramatització televisiva dels fets. També va recordar, amb certa ironia, que molts experts encara no s'han posat d'acord sobre el seu origen: «Alguns diuen que vaig ser una reina; uns altres, una deessa; o, potser, la sacerdotessa d'un temple.»

La Dama d'Elx és una escultura de

pedra calcària blanca, de més de mig metre d'alçada, que conserva vestigis clars de policromia. Representa el cap i la part superior d'una dona, amb un pentinat força complicat i molt enjoiada. Anomenada popularment la *Reina Mora*, l'arqueòleg francès Pierre Paris la va comprar a la família Campello, per 4.000 francs (unes 5.200 pessetes d'aquella època). El Museu del Louvre la va exposar fins al 1941, any en què la imatge va tornar a l'Estat espanyol, gràcies a les negociacions mantingudes entre el Govern del general Franco i el del president Petain. La Dama d'Elx fou exhibida al Museo del Prado i posteriorment, el març de 1971, es va traslladar definitivament al Museu Arqueològic Nacional de Madrid. Malgrat que el poble il·licità ha dema-

La Dama d'Elx.

nat en els últims anys —i, sobretot, en les darreres setmanes— el retorn del seu tresor més preat, l'escultura no es mourà del seu actual emplaçament. Segons un informe, es desaconsella qualsevol moviment que pugui posar en perill aquesta obra única.

RÀDIO

RÀDIO ESTEL (Barcelona: FM 106.6)

Cada dia:

—de 02.00 fins a les 21.00 h Radiofórmula musical amb butlletins informatius cada quart d'hora.
—Comentaris de l'Evangeli a les 7.30 i a les 15.30.

Dilluns	01.00 Yesterday	
23.00 Rebobina	02.00 Selecció musical	
24.00 La paraula a mitjanit		
01.00 Fila 7		
02.00 Selecció musical	Divendres	
	23.00 Amb llum pròpia	
	24.00 Amb els ulls tancats	
Dimarts	01.00 Cova de Jazz	
23.00 El perquè de tot plegat	02.00 Selecció musical	
24.00 Versió original		
24.30 I tu què fas?		
01.00 Dos quarts de nit	Dissabte	
02.00 Selecció musical	22.00 La cova del country	
	22.30 El cafè internacional	
	23.00 Diccionari de cinema	
Dimecres	24.00 Radioteatre	
23.00 Nit d'estels	02.00 Selecció musical	
24.00 Nocturns per acordió		
24.30 De la lletra i de la música	Diumenge	
01.00 Cova de clàssics	09.00 Tot sardana	
02.00 Selecció musical	18.55 Eucaristia des de la Catedral	
	22.00 Fons de catàleg	
Dijous	23.00 Els colors	
23.00 En família	23.30 El tren de la música	
23.40 Agenda	24.00 Estel de colors	
24.00 Oblad! Obladà	02.00 Selecció musical	

RÀDIO VATICANA (OM 1.530, entre d'altres) - Cada dia 20.40h: Rosari: en llatí des del Vaticà. A les 22.10h: Noticiari.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE BARCELONA

CATALUNYA RÀDIO (Barcelona: FM 102.8) - Diumenge a les 07.30h: *Paraules de vida*: conversa sobre un tema d'actualitat des de l'òptica de la fe (director: Oriol Llop).

COPE/RÀDIO MIRAMAR (OM 783) - A les 21.00h: *El espejo de la Iglesia*. Diumenge a les 09.00h: *Santa Missa*. A les 09.45h: *Informatiu diocesà*. A les 10.00h: *Iglesia es noticia*: informació diversa de les diòcesis, de la Conferència Episcopal Espanyola i de l'activitat del Sant Pare i de la Santa Seu. A les 22.00h: *La linterna de la Iglesia*.

RÀDIO 1 (RNE, OM 738; Barcelona: FM 88.3) - Diumenge a les 08.15h: *La Misa de España* (des de Madrid).

RÀDIO 5 (RNE/Catalunya, OM 1.503) - Divendres a les 17.38h: *Fets i criteris*.

RÀDIO BARCELONA (OM 666) - Diumenge - De 22.05 a 23.00h. *Objectiu, l'home*: programa de valors humans. El cas de la setmana; un espai per a la solidaritat; entrevista amb el pare Vicenç Ferri, que és missioner salesià a la Costa d'Ivori (i III); suggeriments per viure millor la vida i la «Carta Dominical» de l'arquebisbe Ricard Maria Carles, de Barcelona (director: J. M. Alimbau).

RÀDIO Cerdanyola (FM 92.4) - Diumenge a les 10.30h: *Moments de vida*: programa cultural religiós; director: Josep Àngel Saiz.

RÀDIO CIUTAT DE BADALONA (FM 94.4) - Diumenge 09.45h: *Vida i esperit*.

RÀDIO DESVERN (FM 98.1) - Dimecres 20.05h: *Veus de la Parròquia*: programa d'informació i formació religiosa i humana.

RÀDIO MARICEL (Sitges FM 107.7) - Divendres, a les 20.00h: *La punta* (director: Jordi d'Arquer i Terrasa).

RÀDIO MOLINS DE REI (FM 91.2) - Dissabte a les 09.00h: *Obrim camins*: programa de valors humans i cristians (director: Octavi Sánchez).

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE GIRONA

Departament de Ràdio: c/Albareda 15 pral 1a
17004 Girona; Tel (972) 22.27.75; Fax: 20.18.55

ESGLÉSIA VIVA: programa setmanal de 30 minuts de durada amb reportatges i entrevistes d'actualitat cristiana, social i humana. Té les seccions: *La Paraula del Bisbe*, a càrrec de Mn. Jaume Camprodon i Rovira; *Costumari cristià*, explicacions a costums i tradicions de l'Església, amb Joan Baburès; *La veu dels joves*, amb Jaume Reixach; *Notícies i El significat de l'Evangeli*, per Pere Carreras. També, cada mes, hi ha una crítica cinematogràfica feta per Antoni Bardera. Presenta: Àngel Rodríguez. L'emeten diverses emissores locals.

EL CAFÈ INTERNACIONAL: programa setmanal de 30 minuts de durada que recull els grans artistes i grups de la música melòdica i lleugera dels últims anys amb frases, missatges humans i paraules de reflexió. Presenta: Àngel Rodríguez. L'emeten diverses emissores locals.

LA COVA DEL COUNTRY: Espai setmanal de 30 minuts de durada amb la col·laboració de l'Associació Europea de Música Country, que fa un repàs a la música country cristiana, godspell blanc i

country en general. Presenta: Rafael Corbí. L'emeten diverses emissores locals.

LA PARAULA DEL BISBE: microespai de 5 minuts de durada presentat pel bisbe de Girona, Mn. Jaume Camprodon i Rovira. L'emeten: diverses emissores locals.

PUNT DE TROBADA: magazine setmanal d'una hora de durada que analitza temes d'actualitat de la nostra Església. L'últim divendres de mes inclou el programa *Tots els camins porten aroma*. Dirigeix i presenta Carles Sánchez amb la col·laboració d'Àngel Rodríguez. S'emet per diverses emissores locals.

TOTS ELS CAMINS PORTEN AROMA: programa mensual que dura 30 minuts i tracta temes d'interès. Presenten i moderen: Anna Estartús i Josep Casellas. L'emeten diverses emissores locals.

Retransmissió en directe de la Missa dominical. L'emeten: diverses emissores locals.

RÀDIO SANTA COLOMA DE FARNERS (FM 91.6) - Dimecres a les 22.15h: *Maranatha*, un programa per descobrir i compartir el nostre tarannà cristià com a catòlic avui.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE LLEIDA

RÀDIO POPULAR DE LLEIDA (OM 1.224) - Dissabte 13.40h: *Iglesia es noticia*: entrevista de caràcter humanístic-religiós i paraules del bisbe Malla, de Lleida.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE SOLSONA

RÀDIO MUNICIPAL DE BELLPUIG (FM 107.3) - Dissabte a les 14.00h i diumenge a les 12.00h: *Temps Obert*, inclou la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO LA VEU DE NAVÀS (FM 107.9) - Diumenge a les 10.00h: *Església viva*: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO PUIG-REIG (FM 107.3) - Diumenge a les 09.30: *Conversa setmanal* del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO LA VEU DE TÀRREGA (FM 107.5) - Dissabte a les 09.00h: *Magacín*: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE TARRAGONA

PARAULA I VIDA: Escriu i presenta Lluís Martínez Sistach, arquebisbe de Tarragona i primat. L'emeten diverses emissores locals.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE TORTOSA

FE I VIDA: (es publica al full «Vida diocesana»). L'emeten diverses emissores locals.

PRODUCCIÓ AL BISBAT D'URGELL

RÀDIO PRINCIPAT (FM 105.0).

RÀDIO ANDORRA (FM 91.1-94.2) - De dilluns a divendres a les 07.05h: *Déu vos guard!* Santoral, reflexió i agenda. Diumenges i festius a les 09.00h: *Santa Missa*.

Donem notícia de les emissions religioses, tant per ràdio com per televisió, que ens són comunicades. Agraïrem la recepció de controls d'emissió.

TELEVISIÓ

La 2

Dv. 15 10.00 *Santa Missa*: amb la participació del Cor Parroquial de Dosrius (arquebisbat de Barcelona).

Dg. 17 08.45 *Tiempo de creer*
09.00 *Pueblo de Dios*
09.30 *Últimas preguntas*
09.55 *Testimonio*
10.00 *Santa Missa*: amb la participació de la Coral Foix, de Torrelles de Foix (arquebisbat de Barcelona), sota la direcció de Manuel Cervera Fita (director i celebrant habitual: Mn. Manuel Valls i Serra; coordinador: Jaume Planas i Pahissa).
10.45 *Santuaris de Catalunya*

C 33

Ds. 16 09.00 *Signes dels Temps*:
No hi ha programa fins al setembre.

TV de Mataró (Canal 64)

Dv. 15/8 20.30 *Creure avui*:
No hi ha programa fins al setembre.

Dv. 22/8 20.30 *Creure avui*:
No hi ha programa fins al setembre.

CTV (Centre Televisiu Vaticà)

Retransmissió via satèl·lit europeu Eutelsat II-16° E. 37V. freq. 11.575 GHz, 6.60 italià, 7.50 anglès.

Diumenge 12.00-12.30 *Angelus* (directe)
Dimecres 11.00-12.30 *Audiència general* (directe)
De dilluns a divendres 18.10-18.25 *Informació*
Dissabte 18.10-18.25 *Speciale Lumen 2000*

Barcelona

• CONCERT BENÈFIC DE VICTÒRIA DELS ÀNGELS A MOIÀ.

— El 23 d'agost, per setè any consecutiu, la soprano Victòria dels Àngels oferirà un concert benèfic a l'església parroquial de Moià, a les 21.30. Tota la recaptació va a benefici de les llars que a Moià ja fa anys atenen els més necessitats i desvalguts amb disminucions psíquiques.

• DANSA DE CASTELLTERÇOL.

— Se celebra dins dels actes de la festa major, el 24 d'agost, a les 13.00. Està declarada festa tradicional d'interès nacional per la Generalitat de Catalunya. El dia 25, a les 17.00, se celebra el Ball del Ciri. Per a més informació, 93/ 866 61 88.

• UNA CRIDA ALS JOVES ANIMADORS DE LA FE.

— La Delegació de Pastoral de Joventut, juntament amb la Fundació Pere Tarrés, fan una nova convocatòria del curs per a animadors de la pastoral juvenil. Començarà l'1 de setembre, amb la modalitat intensiva, i continuarà els dies 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 12 i 13. L'horari és de 9.00 a 14.00 i de 16.00 a 20.00; tindrà lloc al c/ Carolines, 10 - 08012 Barcelona. Els destinataris

són animadors de grups de post-confirmació, animadors de la fe en centres d'esplai, animadors de grups de joves, etc. Per a més informació: c/ Entença, 157 - 08029 Barcelona, tel. 93/ 410 16 02, fax 93/ 439 45 15.

• SETMANA DE TEOLOGIA A LA FACULTAT DE TEOLOGIA DE CATALUNYA.

— De l'1 al 5 de setembre, de 17.00 a 21.00, ponències, seminaris i tallers sobre *Drets humans. Teologia i Pastoral*. Organitzat per la Facultat de Teologia de Catalunya en col·laboració amb Cristianisme i Justícia, Justícia i Pau, i Unió de Religiosos de Catalunya. Els ponents són Eudald Vendrell, de l'Institut de Drets Humans de Catalunya; Armand Puig, de la Facultat de Teologia de Catalunya; Josep M. Esquirol, de la Facultat de Filosofia de la UB; i Evangelista Vilanova, de la Facultat de Teologia de Catalunya. Per a més informació, Facultat de Teologia de Catalunya, c/ Diputació, 231 - 08007 Barcelona, tel. 93/ 454 16 00, fax 93/ 451 52 12.

• INSTITUT DE TEOLOGIA ESPIRITUAL.

— A partir de l'1 de setembre comença el període de matriculació per al curs 97/98. A més de les assignatures ordinàries corresponents al primer any del trienni, les classes s'inicien amb

dos cursos monogràfics, de dilluns a dijous, de 19.00 a 21.00: *Divinización y teología. Lugar y método de la Teología espiritual* (del 6 al 9 d'octubre) i *L'espiritualitat de l'Orient cristià* (del 13 al 16 d'octubre). Per a més informació, Secretaria del Institut, Seminari Conciliar, c/ Diputació, 231, tel. 93/ 451 49 42.

• XXXIX PREMI DE POESIA CARLES RIBA.

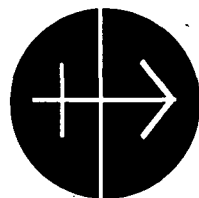
— Hi podran optar obres de poesia originals i inèdites que no hagin estat premiades en altres concursos. El termini de presentació dels treballs és el 14 d'octubre. Per a més informa-

ció, Edicions Proa, c/ Diputació, 250 - 08007 Barcelona, tel. 93/ 302 71 18.

Girona

• EL MISTERI DE LES VEUS BÚLGARES. — Dins del IV Festival Internacional de Música de Tossa de Mar es presenta el 16 d'agost, a les 22.30, un concert del grup sota la direcció de Vània Moneva, a l'església vella de Tossa de Mar. Per a més informació, 972/ 34 01 08.

• LA SARDANA DE L'ALCALDE. — Es formarà una sardana pre-

Ajuda a l'Església Necessitada

i el grup Pasqua tenen l'honor de convidar-los a la **Pregària per a la unitat dels cristians**, que es realitza cada dimecres de l'any, a les 19.15h, a la parròquia Major de Santa Anna, Rivadeneyra, 3 de Barcelona.

Els esperem.

Secció a càrrec de: Teleespectadors Associats de Catalunya (TAC) Balmes, 92, 1r 1a A - 08008 Barcelona Tel. i fax (93) 488 17 57

Pel·lícules de vídeo recomanades

Per a adults

La mirada de Ulises (Grècia-França-Itàlia, 1995)

Director: Theo Angelopoulos. *Intèrprets*: Harvey Keitel, Erland Josephson.

Impressionant visió de *L'Odissea*, d'Homer, ambientada en plena guerra dels Balcans, dirigida per intel·lectuals i autèntics cinèfils. *Epopeia històrica* ****

La roca (EUA, 1996)

Director: Michael Bay. *Intèrprets*: Sean Connery, Ed Harris.

Un grup de militars, excombatents del Vietnam, pren ostatges a l'antiga presó de l'illa d'Alcatraz i amenaça amb fer esclatar San Francisco. *Aventures* *

Per a joves

Pena de muerte (EUA, 1995)

Director: Bob Robbins. *Intèrprets*: Susan Sarandon, Sean Penn.

Basat en fets reals, el film descriu la relació entre dos personatges ben diferents: d'una banda, un jove pres castigat amb la pena de mort; de l'altra, la monja que vol reconciliar-lo amb Déu. *Drama* ***

Balas sobre Broadway (EUA, 1994)

Director: Woody Allen. *Intèrprets*: John Cusack, Jim Broadbent.

Pel·lícula dirigida per Woody Allen en què excepcionalment no interpreta cap paper. Es narren les peripècies d'un jove dramaturg per mantenir el guió original de la seva obra. *Comèdia satírica* ****

• En el període estiuenc, la secció TeleZapping recomanarà pel·lícules de vídeo en comptes dels films programats per les diferents televisions.

Valoració de les pel·lícules: *Aceptable **Bona ***Molt bona ****Obra mestra

Per a una valoració diària de les pel·lícules podeu trucar al telèfon del cinema del TAC 488 17 37.

TELE ZAPPING

TV1

De dilluns a divendres

08.00 *Estamos de vacaciones*

Inclou: Phantom

El príncipe valiente

10.00 *Club Disney verano*

Dissabte

06.00 *Aventuras en el Pacífico*

07.00 *Ms. Piggle Wiggle*

08.00 *Sábado fiesta*

Inclou: Teo

Yogi y la búsqueda del tesoro

Mofly, el último koala

Diumenge

06.00 *Aventuras en el Pacífico*

06.30 *Todos para uno*

07.30 *Domingo fiesta*

Inclou: El show de underdog

Animaniacs

La 2

De dilluns a divendres

10.00 *Vacaciones de cine*

14.00 *Para nosotros*

Inclou: El detective Bogey

La vuelta al mundo de W. Fogg

Antena 3

De dilluns a divendres

07.30 *Club Megatrix*

Dissabte i diumenge

07.20 *Club Megatrix*

Tele 5

De dilluns a divendres

07.35 *Los gatos samurai*

08.15 *El jardín secreto*

09.00 *Teknoman*

Dissabte i diumenge

De les 07.00 a les 12.00: Dibujos animados

Inclou: Fórmula uno

Boogies

Dulce Jana

TV3

Dissabte i diumenge

08.00 *Club Super 3*

Inclou: Les aventures de l'Spot

Leo, el rei de la selva

James Bond, Jr.

C33

De dilluns a divendres

08.00 *Club Super 3*

Inclou: Doraemon

Els Picapedra

17.00 *Club Super 3*

Inclou: Teo

Els barrufets

sidida per l'alcalde però sense tancar l'anella, de manera que es tornarà en una espiral. El dia 16, a les 23.00, a la plaça de la Vila, dins dels actes de festa major a Amer (La Selva). Tel. 972/ 43-11-12.

• **XVII CICLE DE CONCERTS «ELS ORGUES DE CATALUNYA».**— El dia 19, a les 22.00, a l'església catedralícia de Castelló d'Empúries, concert de Judit Busquets amb obres de Bach, Couperin, Cabanilles, Stanley i Clerambault. Organitzat per l'Associació Catalana de l'Orgue. Tel. 93/ 731 22 32.

La Seu d'Urgell

• **ROMÀNIC MUSICAL A BOSCOST.**— El 22 d'agost, a les 22.30, hi haurà una visita nocturna a l'església de l'Assumpció de Maria, complementada amb un concert de música clàssica.

• **FIRA DEL MELÓ DE SANT BARTOMEU A ARTESA DE SEGRE.**— Se celebra el dia 23 amb una mostra de vins i productes

artesans. Concurs de productes estranys, mostra de puntes de coixí i altres actes. Per a més informació, 973/ 40 00 13.

Lleida

• **CICLE «SOLISTES A L'ALTA RIBAGORÇA».**— El 23 d'agost, a les 22.30, a l'església de l'Assumpció del Pont de Suert, concert d'Àlbert Romaní (piano-forte) i Margarida Lladó Falgarona (mezzo-soprano). Per a més informació, 973/ 69 03 53.

• **SERVEI D'INFORMACIÓ I ORIENTACIÓ JUVENIL (SIOJ).**— El SIOJ és un servei de la Delegació de Pastoral de Joventut de la diòcesi de Lleida, promogut per un grup de persones voluntàries amb dedicació a la problemàtica juvenil, on es pot trobar acolliment, diàleg personalitzat, informació, orientació, etc. Ofereix informació sobre els recursos juvenils relacionats amb: lleure i cultura, vacances i estades, estudis, i associacionisme juvenil. També ofereix orientació en els camps estudiantil, ocupacional i/o profes-

sional, jurídic, social, vocacional, i en la cooperació amb altres entitats d'àmbit juvenil. El SIOJ està situat al Casal dels Joves Cristians Francesc Castelló, plaça Sant Antoni M. Claret, 6 - 25002 Lleida, tel. 973/ 26 00 51 (de dilluns a divendres, de 18.00 a 20.00).

Solsona

• **XVI CICLE DE CONCERTS D'ESTIU A SOLSONA.**— El dia 22, a les 22.00, al Palau Episcopal de Solsona, concert de Christoph Deben (flauta) i Marta Moliner (piano). Per a més informació, 973/ 48 00 50.

• **EXERCICIS ESPIRITUALS.**— A la casa d'espiritualitat-santuari El Miracle, comencen i acaben a la tarda. Exercicis per a tothom, del 26 al 31 d'agost, dirigits pel P. Oriol Diví; del 29 al 31 d'agost, dirigits pel P. Salvador Plans.

Tortosa

• **V CURSET D'ESTIU.**— Del 25 al 28 d'agost, organitzat per la Delegació del Clergat, al Seminari Diocesà. El tema central serà *L'Esperit Sant*, a càrrec del P. Sebastià Fuster, o.p., de la Facultat de Teologia de València. Altres temes del curset seran: periodisme, laicat, clonació i drogodependències.

Vic

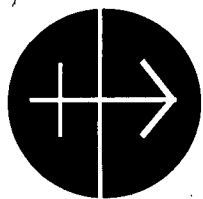
• **II FESTIVAL D'ESTIU DE MÚSICA A GOMBRÈN.**— Concert d'Esteve Zulet (flauta) i Teresa Borotau (arpa). El 16 d'agost, a les 22.30, a l'església parroquial de Gombrèn (Ripollès). Obres de Bach, Rossini, Debussy, Beethoven i altres. Per a més informació, 972/ 73 03 00.

• **CONCERT DE LA JOVE ORQUESTRA DE FIGUERES.**— El dia 16, a les 20.00, l'església de Sant Miquel de Setcases (Ripollès), dins del II Cicle de Concerts de Setcases. Tel. 972/ 13 60 89.

Altres bisbats

• **II FESTIVAL LÍRIC DE LES DUES CATALUNYES.**— Concert d'Anna Casadevall (soprano) i Gérard López (piano). El dia 16, a les 21.00, a l'església de Sant Miquel de Sant Gènis des Fontaines (Catalunya Nord). Organitzat per l'Associació Cultural de les dues Catalunyaes, tel. 93/ 322 16 38.

Recordem a totes les parròquies i entitats que per tal de poder publicar a temps el vostre comunicat, l'heu de lliurar a la nostra redacció amb quinze dies d'antelació. Moltes gràcies a tothom!

Ajuda a l'Església Necessitada

ALBÀNIA, L'ESPERANÇA D'UNA REALITAT DIFERENT

Imatges de la realitat poc coneguda a un petit país meravellós anomenat Albània.

Convidem totes les persones a descobrir amb nosaltres la realitat i l'esperança del poble fidel a Albània sol·licitant, amb un donatiu de 1.995 ptes. el vídeo titulat Albània/96.

Desitjo rebre exemplars del vídeo en castellà.

Desitjo rebre exemplars del vídeo en català.

Hi col·laboro amb ptes. mitjançant:

☐ gir postal, ☐ ingrés en c/c, ☐ xec nominatiu, ☐ altres.

Els preguem que no ens oblidin en les seves pregàries

Nom: Cognoms:

Adreça: CP:

Població: Província:

Per a comandes i donatius:
Ajuda a l'Església Necessitada
Luis Antúnez, 24, 2n 2a
08006 Barcelona

Per a donatius:
Banc Central-Hispà
a qualsevol oficina del mateix
c/c: 0049 1260 35 2110027312

PREGUEM PER LES INTENCIONS DEL SANT PARE

- Perquè l'Església visqui en la comunió la diversitat de carismes.
- Perquè la preparació del Tercer Mil·leni promogui l'anunci de la salvació.

INFORMACIÓ DELS CURSOS A BARCELONA

«Descobrir-me a mi mateix»

novahumanitas

Dr. Josep Font (català)

AGOST

Del 17 (20h) al 21 (20h) a Marfí Codolar - Av. Cardenal Vidal i Barraquer, 1

Del 24 (20h) al 28 (20h) al Casal Borja, c/ Llaceres, 30 - Sant Cugat

Setembre: del 31 d'agost al 4 de setembre, Casa de Sant Ignasi, c/ Carrasco i Formiguera, 32 Barcelona

Del 7 a l'11 de setembre, Casa Betània c/ Bonavista, 37 - Cornellà

Dra. M. Ángeles de los Ríos (castellà)

AGOST

Del 27 (20h) al 31 (20h) al Casal Bellesguard.

Setembre: del 19 al 23, Casa Betània c/ Bonavista, 37 - Cornellà

Inscripcions:

C/ Canuda, 4, entl. 1a - BARCELONA

Tel. 317 17 90 (de dilluns a dijous de 19 a 21h)

Tel. 417 29 48 (a qualsevol hora)

Des del carrer

«La societat passa factura als expresidiaris»

Juan José Amelunge és membre de la Fundació Futur, una entitat privada, sense afany de lucre, al servei de la reinserció laboral de persones marginades, principalment, expresos. Amelunge ha conegut en la seva pròpia pell la discriminació que pateix aquest col·lectiu ja que va estar tres anys tancat per tràfic de drogues a la presó de Quatre Camins de la Roca del Vallès.

—Com ajuden els reclusos que acaben de sortir de la presó?

—Els donem feina a la fundació perquè així puguin tenir uns ingressos per viure i començar des de zero. El que fem és contractar-los per un període que oscil·la entre els sis i els divuit mesos, fins que tenen l'oportunitat d'entrar a treballar en un altre lloc.

—Quina tasca fan?

—Treballen en un taller on fem làmpades i tot tipus de bosses, de viatge, de mà... Tenim l'esperança d'ampliar la fundació, però desgraciadament topem amb nombroses dificultats econòmiques, ja que encara hem d'amortitzar la inversió que hem fet. De les donacions que rebem en els propers mesos pot dependre l'èxit o el fracàs del projecte.

—Els expresidiaris són vulnerables?

—Molt, per aquesta raó els proporcionem suport moral i psicològic, ja que quan surts de la presó sembla que portis un rètol penjat on està escrit que ets un exreclús. Aquest fet provoca que se't tanquin totes les portes quan intentes refer la teva vida.

—Per tant, la reinserció és molt difícil?

—Sí, ja que a la presó no es paga el delictes, sinó que és en sortir quan la societat et passa

factura. La majoria de gent, quan descobreix que la presó ha estat la teva universitat de la vida, automàticament et rebutja sense donar-te cap oportunitat.

—És fàcil tornar a delinquir?

—Quan tothom et gira l'esquena i no trobes ningú disposat a donar-te un cop de mà sí que ho és.

—I la família?

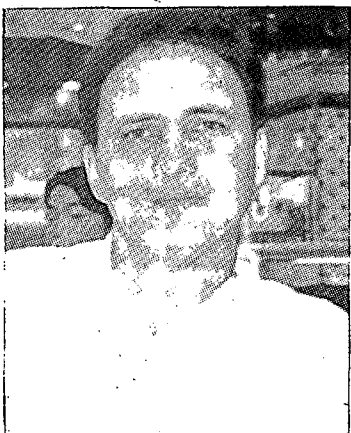
—Alguns presos quan obtenen la llibertat es troben que la família, encara que no sigui desestructurada i entre cometes sigui normal, s'avergonyeix d'ells. Per tant, no reben cap tipus d'afecte familiar i en molts casos es troben literalment al carrer.

—Passar tres anys a la presó és molt dur...

—Molt, però he après a valorar la llibertat, a gaudir de les coses senzilles, de l'amistat i, sobretot, de la meua família.

L'amor que hi ha entre nosaltres és molt fort i m'ajuda a lluitar per tirar endavant els projectes de la Fundació Futur. Un exreclús només necessita una oportunitat, com deia Arquímedes: «Doneu-me un punt de suport i amb una palanca mouré el món.»

Marta Puyol

Impromptu

Oriol Camps

L'adéu no és mai per sempre

Moltes vegades, durant la nostra vida, la notícia de la mort d'un amic ens ha deixat atuits, desmuntats. Més, si el fet és inesperat. I encara que s'esperés, quan la mort l'arrabassa, l'inevitable buit ens envolta amb el record, i ens retornen els bons moments viscuts, fets ja impossibles. És aleshores quan l'amor que sentíem se'ns fa més viu, i al nostre costat sembla fer-se present, i voldríem pregar per ell, i no sabem com. Penso que quan recordem una persona amb amor, ja preguem per ella, potser més sincerament que amb sofisticades oracions extretes de qualsevol devocionari...

A vegades ens fem amics des de la llunyania, a través de les pàgines d'un llibre, o d'articles a revistes o diaris. Som amics sense conèixer-nos, i la seva mort ens aclapara, la sentim íntimament, i quan la llosa cau damunt la seva tomba, llancem un emotiu: A reveure! És l'esperança que en ajuda per continuar el camí.

I en aquest moment, no puc més que repetir: A reveure, pare Miquel Estradé!

Ara mateix

Joan Carrera Planas
Bisbe auxiliar de Barcelona

Nostre Senyor (4)

On t'estàs?

A Nostre Senyor se'l veu més bé des d'uns llocs que des d'uns altres. Uso, és clar, el terme «lloc» en sentit figurat. Hi ha uns àmbits interiors pels quals Ell sempre passa. Si hi som, ens serà més fàcil de trobar-lo.

Tot comença per tenir-ne ganes, per cercar-lo: «...van seguir Jesús. Jesús es girà i, en veure que el seguien, els preguntà: Què busqueu? Ells li digueren: Rabí—que vol dir mestre—, on t'estàs? Els respon: Veniu i ho veureu» (Jo. 1, 37-39).

Vegem, també nosaltres, els àmbits de Jesús. El primer és l'àmbit dels publicans. Contractats per Roma per al cobrament dels impostos, els publicans havien de lliurar una quantitat estipulada dels diners recaptats a l'autoritat, però tenien dret a afegir-hi un recàrrec per a ells. Tant per raó del seu ofici com per raó de la seva manera d'exercir-lo, sovint amb trapes, eren molt impopulars i estaven considerats com a «pecadors» per antonomàsia. Podien tenir, a més, subalterns. Zaqueu, per exemple, era cap de cobradors. Al voltant dels publicans, pul·lulava tota mena de gent de mal viure... Per això el seu nom era sinònim de disbauxa, de corrupció, de vida al marge de l'ordre. En els evangelis, el nom de publicà va unit al de pecador (Mt 9, 11), als de golafre i bevedor (Mt. 11, 19), als de lladre, injust i adúlter (Lc. 18, 11). A contrallum de les duríssimes invectives adreçades pel Senyor als fariseus, l'àmbit dels publicans apareix com l'espai on la salvació és possible. Jesús s'hi submergí. S'asseia a taula amb ells i, quan el criticaven, donava la raó profunda del seu capteniment: «El metge no el necessiten els qui estan bons, sinó els qui estan malalts.» També els fariseus n'estaven, de malalts, no cal dir-ho. Però no se'n consideraven. Es creien sants, és a dir, justos. I aquesta creença s'interposava com una muralla entre ells i el Metge. Per als publicans, en canvi, la condició de malalts, és a dir, de pecadors, era un fet innegable, públic, socialment admès per tothom... No tenien res d'humà que pogués disfressar-los de justos. Totes les disfresses eren a mans dels fariseus: «Dejuno dos dies cada setmana i dono la desena part de tots els béns que adquireixo...» (Lc. 18, 12). Despullats de qualsevol pretensió de mèrit, els publicans podien pensar en un Salvador. Eren més a prop de dir: «Déu meu, sigueu-me propici, que sóc un pecador.» com el publicà de la paràbola (Lc. 18, 13); o «Senyor, dono als pobres la meitat dels meus béns», com Zaqueu (Lc. 19, 8); o «Hi crec, Senyor», com Bartimeu (Jo. 9, 38) o de, sense paraules, llençar sobre els peus de Nostre Senyor una lliura de perfum de nard autèntic i molt costós, com Maria Magdalena (Jo. 12, 3).